

RAPPORT

**Duurzaamheids-
route A35
Voorontwerp
Projectbesluit**

Autorisatieblad

Duurzaamheidsroute A35 Voorontwerp Projectbesluit

Versiehistorie

Versie	Datum	Korte toelichting
1.0	16-04-2024	Concept Voorontwerp Projectbesluit
2.0	03-05-2024	Voorontwerp Projectbesluit
3.0	21-05-2024	Voorontwerp Projectbesluit

Inhoudsopgave

DEEL A - VASTSTELLINGSBESLUIT	11
DEEL B – REGELS VAN HET PROJECTBESLUIT	13
Hoofdstuk 1 - Algemene bepalingen	14
Afdeling 1.1 – Begripsbepalingen	14
Afdeling 1.2 - Algemene meet- en rekenregels	14
§ 1.2.1 - Meetregels	14
§ 1.2.2 - Rekenregels	14
Afdeling 1.3 – Overige algemene bepalingen	15
§ 1.3.1 – Geografische informatieobjecten	15
Hoofdstuk 2 – Regels voor activiteiten algemeen	16
Afdeling 2.1 - Toepassingsbereik	16
Afdeling 2.2 – Doel van het project	16
Afdeling 2.3 – Algemene regels over activiteiten	16
§ 2.3.1 – Normadressaat	16
§ 2.3.2 – Specifieke zorgplicht	16
§ 2.3.3 – Maatwerkvoorschriften	17
§ 2.3.4 – Duur van het gebruik van veldopstellingen	17
Afdeling 2.4 – Algemene regels over milieubelastende activiteiten	18
§ 2.4.1 – Geluid	18
§ 2.4.2 – Trillingen	18
Hoofdstuk 3 – Activiteiten in Omgevingsplan Almelo	20
Afdeling 3.1 – Algemene regels over activiteiten	20
§ 3.1.1 - Toepassingsbereik	20
§ 3.1.2 – Aanwijzing projectbesluitgebieden en functietoedeling	20
Afdeling 3.2 – Activiteiten per projectbesluitgebied	21
§ 3.2.2 – Projectbesluitgebied XL Bedrijvenpark Twente	21
Hoofdstuk 4 – Activiteiten in Omgevingsplan Borne	22
Afdeling 4.1 – Algemene regels over activiteiten	22
§ 4.1.1 - Toepassingsbereik	22
§ 4.1.2 – Aanwijzing projectbesluitgebieden en functietoedeling	22
Afdeling 4.2 – Activiteiten per projectbesluitgebied	23
§ 4.2.1 – Projectbesluitgebied Knooppunt Buren	23
Hoofdstuk 5 – Activiteiten in Omgevingsplan Enschede	24
Afdeling 5.1 – Algemene regels over activiteiten	24
§ 5.1.1 - Toepassingsbereik	24
§ 5.1.2 – Aanwijzing projectbesluitgebieden en functietoedeling	24

Afdeling 5.2 – Activiteiten per projectbesluitgebied	25
§ 5.2.1 – Projectbesluitgebied A35 ten westen van afslag Doetinchem	25
§ 5.2.2 – Projectbesluitgebied A35-afslag Doetinchem	26
§ 5.2.3 – Projectbesluitgebied A35/N35 ten zuiden van Enschede	27
Hoofdstuk 6 – Activiteiten in Omgevingsplan Hellendoorn	33
Afdeling 6.1 – Algemene regels over activiteiten	33
§ 6.1.1 - Toepassingsbereik	33
§ 6.1.2 – Aanwijzing projectbesluitgebieden en functietoedeling	33
Afdeling 6.2 – Activiteiten per projectbesluitgebied	34
§ 6.2.1 – Projectbesluitgebied Stationsgebied Nijverdal	34
§ 6.2.2 – Projectbesluitgebied Tussen N35 en spoorweg	34
Hoofdstuk 7 – Activiteiten in Omgevingsplan Hengelo	36
Afdeling 7.1 – Algemene regels over activiteiten	36
§ 7.1.1 - Toepassingsbereik	36
§ 7.1.2 – Aanwijzing projectbesluitgebieden en functietoedeling	36
Afdeling 7.2 – Activiteiten per projectbesluitgebied	37
§ 7.2.1 – Projectbesluitgebieden Velden tussen A1 en A35	37
§ 7.2.2 – Projectbesluitgebieden Bedrijventerrein Veldkamp	38
§ 7.2.3 – Projectbesluitgebieden A1-afslag Hengelo	38
§ 7.2.4 – Projectbesluitgebieden Langs A1	39
§ 7.2.5 – Projectbesluitgebieden A1-afslag Hengelo-Noord	45
§ 7.2.6 – Projectbesluitgebied Veld tussen A35 en Waterpark Genseler	46
§ 7.2.7 – Projectbesluitgebieden Bedrijventerrein Twentekanaal	46
§ 7.2.8 – Projectbesluitgebieden A35-afslag Hengelo-Zuid	49
Hoofdstuk 8 – Activiteiten in Omgevingsplan Wierden	50
Afdeling 8.1 – Algemene regels over activiteiten	50
§ 8.1.1 - Toepassingsbereik	50
Afdeling 8.2 – Activiteiten per projectbesluitgebied	51
§ 8.2.1 – Projectbesluitgebied Tussen N35 en spoorweg	51
§ 8.2.2 – Projectbesluitgebieden Knooppunt N35 – N350	51
§ 8.2.3 – Projectbesluitgebied A35-afslag Almelo-West	53
Hoofdstuk 9 - Tijdelijke maatregelen	55
Afdeling 9.1 – Toepassingsbereik	55
Afdeling 9.2 - Tijdelijke bouwwerken en andere werken	55
§ 9.2.1 - Tijdelijke bouwwerken voor uitvoering van het project	55
§ 9.2.2 - Tijdelijke andere werken voor uitvoering van het project	56
Hoofdstuk 10 – Mitigerende maatregelen	58
Afdeling 10.1 – Toepassingsbereik	58
Afdeling 10.2 - Maatregelen in verband met natuurwaarden	58
§ 10.2.1 - Natura 2000-gebieden	58
§ 10.2.2 – NNN-gebieden	58
§ 10.2.3 – Beschermde plant- en diersoorten	58

§ 10.2.4 – Bescherming houtopstanden	58
Afdeling 10.3 - Maatregelen in verband met landschappelijke inpassing	58
Afdeling 10.4 - Maatregelen in verband met de waterhuishouding	58
Afdeling 10.5 - Maatregelen in verband met milieubelastende activiteiten	58
§ 10.5.1 – Geluid door activiteiten	58
§ 10.5.2 – Trillingen	58
§ 10.5.3 – Bodem	58
Afdeling 10.6 – Maatregelen in verband met verkeersveiligheid	58
§ 10.6.1 – Lichtreflectie door zonnepanelen	58
Hoofdstuk 11 - Buiten toepassing laten van regels van algemene aard	59
Afdeling 11.1 - Algemene bepalingen	59
Hoofdstuk 12 – Regels over uitvoeringsbesluiten	60
Afdeling 12.1 – Projectbesluit als uitvoeringsbesluit	60
§ 12.1.1 – Algemeen	60
Afdeling 12.2 – Uitvoeringsbesluiten op basis van dit projectbesluit	60
§ 12.2.1 – Aanwijzing vergunningplichtige omgevingsplanactiviteiten	60
§ 12.2.2 – Overzicht vergunningplicht of meldingsplicht andere activiteiten	61
§ 12.2.3 – Aanvulling van beoordelingsregels	62
§ 12.2.4 – Aanvulling van aanvraagvereisten	62
§ 12.2.5 – Wijziging van regels over verbinden van voorschriften aan omgevingsvergunning	62
Hoofdstuk 13 - Uitwerking van het projectbesluit	64
Afdeling 13.1 – Uitwerking regels in omgevingsplannen	64
Hoofdstuk 14 - Financiële bepalingen	65
Afdeling 14.1 – Kostenverhaal	65
Afdeling 14.2 – Aanvullende regels nadeelcompensatie	65
Hoofdstuk 15 - Overige en slotbepalingen	66
Afdeling 15.1 – Regels monitoring [p.m.]	66
Afdeling 15.2 – Regels handhaving [p.m.]	66
Afdeling 15.3 - Slotbepalingen	66
BIJLAGEN VAN DE REGELS	67
Bijlage I – Begripsbepalingen	68
Bijlage II – Verschijningsvormen installaties	69
Bijlage III – Aanduidingen en codes van Geografische Informatie Objecten	72
DEEL C – MOTIVERING VAN HET PROJECTBESLUIT	75
1. Inleiding	78
1.1. Aanleiding voor het vaststellen van dit projectbesluit	78
1.2. Waarom voor een projectbesluit is gekozen	78
1.3. Leeswijzer	78
2. Doelstelling en beschrijving van het project	80

2.1.	Doelstelling	80
2.2.	Beschrijving van het project	80
2.3.	Resultaten verkenning	81
2.4.	Samenhang met andere projecten	82
2.4.1.	Verbreding N35 tussen Nijverdal en Wierden	82
2.4.2.	XL Business Park 2 in Almelo	82
2.4.3.	Project Vloedbeltverbinding (nieuwe randweg Borne)	83
2.4.4.	Herziening Natura 2000 beheerplan Lonnekermeer	84
2.4.5.	Zoekgebied windturbines	84
3.	Beleidskaders en randvoorwaarden	85
3.1.	Algemeen	85
3.2.	Nationaal beleid	85
3.2.1.	Nationale Omgevingsvisie	85
3.2.2.	Klimaatakkoord	85
3.2.3.	Opwek van Energie op Rijksvastgoed	85
3.2.4.	Beslisnota Voorkeursvolgorde zon	86
3.3.	Provinciaal beleid	86
3.3.1.	Omgevingsvisie provincie Overijssel	86
3.3.2.	Vorbereidingsbesluit Zonneparken 2024	86
3.3.3.	Omgevingsverordening	86
3.3.4.	Handreiking zonnevelden	87
3.4.	Regionaal beleid	87
3.4.1.	Regionale Energiestrategie Twente 1.0	87
3.5.	Gemeentelijk beleid	87
3.5.1.	Beleid gemeente Almelo	87
3.5.2.	Beleid gemeente Borne	88
3.5.3.	Beleid gemeente Enschede	89
3.5.4.	Beleid gemeente Hellendoorn	89
3.5.5.	Beleid gemeente Hengelo	89
3.5.6.	Beleid gemeente Wierden	90
4	Randvoorwaarden betrokken organisaties	91
5	Algemene beschrijving maatregelen	92
5.1	Algemene maatregelen	92
5.1.1	Permanente maatregelen	92
5.1.2	Tijdelijke maatregelen	92
5.2	Beschrijving per gemeente	93
5.2.1	Plangebied Hellendoorn	93
5.2.2	Plangebied Wierden	94
5.2.3	Plangebied Almelo	97
5.2.4	Plangebied Borne	97
5.2.5	Plangebied Hengelo	98
5.2.6	Plangebied Enschede	101
6	Aspecten fysieke leefomgeving	103
6.1	Natuur	103

6.1.1	Wettelijk kader en beleid	103
6.1.2	Effecten	104
6.1.3	Vervolg onderzoek en mitigerende maatregelen	110
6.1.4	Conclusie	111
6.2	Weging van het waterbelang	111
6.2.1	Wettelijk kader en beleid	111
6.2.2	Effecten	112
6.2.3	Vervolg onderzoek en mitigerende maatregelen	113
6.2.4	Conclusie	113
6.3	Bodem	113
6.3.1	Wettelijk kader en beleid	114
6.3.2	Effecten	115
6.3.3	Vervolg onderzoek en mitigerende maatregelen	116
6.3.4	Conclusie	116
6.4	Archeologie	116
6.4.1	Wettelijk kader en beleid	116
6.4.2	Effecten	117
6.4.3	Vervolg onderzoek en mitigerende maatregelen	117
6.4.4	Conclusie	117
6.5	Ontploffbare oorlogsresten	117
6.5.1	Wettelijk kader en beleid	117
6.5.2	Effecten	117
6.5.3	Vervolg onderzoek en mitigerende maatregelen	117
6.5.4	Conclusie	118
6.6	Lichtreflectie	118
6.6.1	Wettelijk kader en beleid	118
6.6.2	Effecten	118
6.6.3	Vervolg onderzoek en mitigerende maatregelen	119
6.6.4	Conclusie	119
6.7	Gezondheid	120
6.7.1	Wettelijk kader en beleid	120
6.7.2	Effecten	120
6.7.3	Vervolg onderzoek en mitigerende maatregelen	120
6.7.4	Conclusie	120
6.8	Geluid door wegen	120
6.8.1	Wettelijk kader en beleid	120
6.8.2	Effecten	121
6.8.3	Vervolg onderzoek en mitigerende maatregelen	121
6.8.4	Conclusie	121
6.9	Omgevingsveiligheid	121
6.9.1	Wettelijk kader en beleid	121
6.9.2	Effecten	122
6.9.3	Vervolg onderzoek en mitigerende maatregelen	122
6.9.4	Conclusie	122

7 Landschappelijke inpassing

123

7.1	Landschappelijk toetsplan	123
7.2	Landschapsanalyse	123
7.3	Landschappelijk beleid	124
7.3.1	Beleid provincie Overijssel	124
7.3.2	Beleid Rijkswaterstaat	125
7.3.3	Beleid gemeenten	125
7.4	Ontwerpfilosofie	125
7.4.1	Groene stedelijke zonnecorridor	125
7.4.2	Bedrijven- en energielandschap	125
7.4.3	Duurzaamheidsroute A35	126
7.4.4	Knooppunten	126
7.5	Beoordelingsmethodiek	126
7.6	Conclusie	126
8	Mer-procedure	129
8.1	Project-mer-beoordeling	129
8.2	Conclusie	130
9	Participatie	131
9.1	Beschrijving van het participatieproces	131
9.2	Resultaten participatie tijdens verkenning	131
9.2.1	Participatieronde 1	131
9.2.2	Participatieronde 2	132
9.3	Resultaten participatie tijdens voorbereiding projectbesluit	132
9.3.1	Overzicht van door derden voorgedragen mogelijke oplossingen	133
9.3.2	Ruimtelijke inpassing	133
9.3.3	Financiële participatie	133
9.3.4	Inbreng gronden	134
9.3.5	Out-of-the-box suggesties	134
9.4	Betrokkenheid van organisaties	134
10	Regels in het projectbesluit	135
10.1	Beschrijving van het instrument projectbesluit	135
10.2	Het projectbesluit in de overgangsfase van het omgevingsplan	135
10.3	Opbouw van de regels per omgevingsplan	136
10.4	Inhoud van de regels per omgevingsplan	136
10.5	Toepassing instructieregels in Besluit kwaliteit leefomgeving	137
10.5.1	Inleiding en wijze van toetsen van de toepasselijkheid	137
10.5.2	Waarborgen van veiligheid	137
10.5.3	Kwaliteit van de buitenlucht	137
10.5.4	Beschermen van waterbelangen	137
10.5.5	Geluid door activiteiten	138
10.5.6	Geluid door wegen en spoorwegen	138
10.5.7	Trillingen	138
10.5.8	Bodemkwaliteit	138
10.5.9	Geur	138
10.5.10	Cultureel erfgoed	138
10.5.11	Reserveringsgebieden wegen en buisleidingen	138

10.5.12	Invloed op communicatieapparatuur e.d. luchthavens	139
10.5.13	Aanwijzing tracé hoogspanningsverbinding met spanning van tenminste 220 kV	139
10.5.14	Vrijwaringsgebied rijkswater	139
10.5.15	Landelijke fiets- en wandelroute	139
10.6	Toepassing regels Omgevingsverordening Overijssel 2024	139
10.6.1	Inleiding en wijze van toetsen van de toepasselijkheid	139
10.6.2	Ruimtelijke kwaliteit	139
10.6.3	Kwaliteitsimpuls zonnevelden	140
10.7	Projectbesluit als uitvoeringsbesluit	140
10.8	Uitvoeringsbesluiten op basis van dit projectbesluit	140
10.8.1	Regels over uitvoeringsbesluiten algemeen	140
10.8.2	Opbouw van de regels over uitvoeringsbesluiten	140
10.8.3	Andere benodigde omgevingsvergunningen, andere toestemmingen of andere ontheffingen	141
10.9	Overige regels van dit projectbesluit	141
10.9.1	Tijdelijke maatregelen en mitigerende maatregelen	141
10.9.2	Buiten toepassing laten van regels van algemene aard	141
10.9.3	Uitwerking van het projectbesluit	142
10.9.4	Algemene bepalingen	142
10.9.5	Regels over activiteiten algemeen	142
10.9.6	Financiële bepalingen	142
Referenties		144
BIJLAGEN VAN DE MOTIVERING		146
Bijlage 1 Randvoorwaarden provincie Overijssel		147
Bijlage 2 Randvoorwaarden gemeente Almelo		149
Bijlage 3 Randvoorwaarden gemeente Borne		150
Bijlage 4 Randvoorwaarden gemeente Enschede		153
Bijlage 5 Randvoorwaarden gemeente Hellendoorn		155
Bijlage 6 Randvoorwaarden gemeente Hengelo		157
Bijlage 7 Randvoorwaarden gemeente Wierden		160
Bijlage 8 Randvoorwaarden Rijkswaterstaat		161
Bijlage 9 Randvoorwaarden TenneT		162
Bijlage 10 Randvoorwaarden Gasunie		163
Bijlage 11 Randvoorwaarden Enexis		165
Bijlage 12 Bureau studie Ecologie		166
Bijlage 13 Weging Waterbelang		167
Bijlage 14 Vooronderzoek Bodem		168
Bijlage 15 Bureau studie Archeologie		169
Bijlage 16 Bureau studie Ontploffbare Oorlogsresten		170
Bijlage 17 Bureau studie Hinder Lichtreflectie		171

Bijlage 18 Landschappelijk Toetsplan	172
Bijlage 19 Beoordelingsnotitie mer-beoordeling	173
Bijlage 20 Aanmeldnotitie mer-beoordeling	174
Colofon	175

DEEL A - VASTSTELLINGSBESLUIT

[BesluitCompact]

Gedeputeerde staten van de provincie Overijssel,

Overwegende [doel van het project]

Overwegende [reden waarom besluit GS]

Gelet op artikel 5.44, eerste lid, van de Omgevingswet,

BESLUITEN

[Lichaam: openen]

Artikel I

Het projectbesluit Duurzaamheidsroute A35 vast te stellen zoals vastgelegd in Bijlage A.

Artikel II

Bijlage B bevat de wijziging van het omgevingsplan van de gemeente Almelo.

Artikel III

Bijlage C bevat de wijziging van het omgevingsplan van de gemeente Borne.

Artikel IV

Bijlage D bevat de wijziging van het omgevingsplan van de gemeente Enschede.

Artikel V

Bijlage E bevat de wijziging van het omgevingsplan van de gemeente Hellendoorn.

Artikel VI

Bijlage F bevat de wijziging van het omgevingsplan van de gemeente Hengelo.

Artikel VII

Bijlage G bevat de wijziging van het omgevingsplan van de gemeente Wierden.

Artikel VIII

Dit besluit treedt in werking vier weken na de dag van bekendmaking ervan.

[Lichaam: sluiten]

Aldus besloten in de vergadering van []

De griffier,

De voorzitter,

Tegen dit besluit kunnen belanghebbenden binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

DEEL B – REGELS VAN HET PROJECTBESLUIT

Hoofdstuk 1 - Algemene bepalingen

Afdeling 1.1 – Begripsbepalingen

Artikel 1.1 (begripsbepalingen)

1. Bijlage I van dit projectbesluit bevat de begripsbepalingen voor de toepassing van dit besluit.
2. De begripsbepalingen die zijn opgenomen in de bijlage bij de Omgevingswet en in bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving, bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving, bijlage I bij het Besluit kwaliteit leefomgeving, bijlage I bij het Omgevingsbesluit en bijlage I bij de Omgevingsregeling, zijn van overeenkomstige toepassing op dit projectbesluit.

Afdeling 1.2 - Algemene meet- en rekenregels

§ 1.2.1 - Meetregels

Artikel 1.2 (bouwhoogte)

De bouwhoogte van een bouwwerk wordt gemeten vanaf het peil tot aan het hoogste punt van het bouwwerk met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen zoals [p.m.].

Artikel 1.3 (bouwhoogte op wateroppervlak)

De bouwhoogte van een drijvend bouwwerk op het water wordt gemeten vanaf het [p.m.] waterpeil tot aan het hoogste punt van het bouwwerk.

Artikel 1.4 (plaatsingshoogte)

De plaatsingshoogte van een bouwwerk op een bestaand bouwwerk wordt gemeten vanaf [p.m.] tot aan het hoogste punt van het bouwwerk.

Artikel 1.5 (inhoud)

De inhoud van een bouwwerk wordt gemeten tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels en de buitenzijde van daken.

Artikel 1.6 (hellingshoek)

De hellingshoek van een bouwwerk wordt gemeten langs het vlak van het bouwwerk ten opzichte van het horizontale vlak.

§ 1.2.2 - Rekenregels

Artikel 1.7 (rekenregels)

De rekenregels van hoofdstuk 6 van de Omgevingsregeling zijn van toepassing op het bepalen van de gevolgen van activiteiten bij het vaststellen of er wordt voldaan aan de regels in dit projectbesluit voor zover daarin op grond van artikel 4.1, eerste lid, van de Omgevingswet regels zijn opgenomen over die activiteiten.

Afdeling 1.3 – Overige algemene bepalingen

§ 1.3.1 – Geografische informatieobjecten

Voor de toepassing van dit projectbesluit zijn werkingsgebieden vastgelegd in geografische informatieobjecten waarvan een overzicht is gegeven in bijlage III van dit projectbesluit.

Hoofdstuk 2 – Regels voor activiteiten algemeen

Afdeling 2.1 - Toepassingsbereik

Artikel 2.1 (status van dit projectbesluit)

Dit besluit is een projectbesluit van gedeputeerde staten van de provincie Overijssel, een en ander als genoemd in artikel 5.44, eerste lid, van de Omgevingswet.

Artikel 2.2 (soorten activiteiten van dit projectbesluit)

Dit besluit is uitsluitend van toepassing op activiteiten in de fysieke leefomgeving die nodig zijn om het project, als omschreven in artikel 2.3 van dit projectbesluit, te kunnen realiseren, in gebruik te nemen en in werking te kunnen hebben en houden.

Afdeling 2.2 – Doel van het project

Artikel 2.3 (doel van het project)

1. Het doel van het project dat met dit projectbesluit wordt geregeld is:

- a. het mogelijk maken van opwekking van zonne-energie, in het bijzonder voor het plaatsen van zonnepanelen en de daarbij behorende infrastructuur op de gronden in samenhang met de hoofdinfrastructuur van de wegen N35, A35 en A1 die deel uitmaken van de projectbesluitgebieden van dit projectbesluit, door het wijzigen van de omgevingsplannen die van kracht zijn op de gronden waarop die opwekking is voorzien;
- b. het doen gelden van zoveel als mogelijk eenduidige voorwaarden en uitgangspunten voor de onder a genoemde installaties zodat een eenduidig en samenhangend beeld van het project langs de hoofdinfrastructuur ontstaat, ongeacht de mogelijkheid van afwijkingen die gewenst zijn volgens het beleid van de onderscheidene gemeenten op wier gronden het project zal worden gerealiseerd; en waar nodig toepassen van maatwerk als de lokale situatie daarom vraagt.

2. Het in het eerste lid genoemde zal onder de daarin genoemde voorwaarden worden bereikt door uitgifte van het deel van de gronden die in dit projectbesluit voor de realisering van het project zijn aangewezen.

3. De in het tweede lid genoemde gronden zijn gronden die in eigendom zijn van het Rijk, van een gemeente en van derden voor zover deze laatsten middels schriftelijke overeenkomst met de betreffende eigenaar beschikbaar zijn gesteld voor de gronduitgifte.

Afdeling 2.3 – Algemene regels over activiteiten

§ 2.3.1 – Normadressaat

Artikel 2.4 (normadressaat)

Aan deze afdeling en afdeling 2.4, de hoofdstukken 3 tot en met 8 in verbintenis met bijlage II, en hoofdstukken 9 en 12 van dit projectbesluit wordt voldaan door degene die de activiteit verricht. Diegene draagt zorg voor de naleving van de regels over de activiteit.

§ 2.3.2 – Specifieke zorgplicht

Artikel 2.5 (specifieke zorgplicht voor gronden projectbesluitgebieden)

1. De eigenaar of degene die uit anderen hoofde bevoegd is tot het verrichten van activiteiten op de gronden die in hoofdstukken 3 tot en met 8 van dit projectbesluit zijn aangewezen als projectbesluitgebieden, weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat de staat van die gronden tot gevaar voor de gezondheid of de veiligheid kan leiden, is verplicht alle maatregelen te treffen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om dat gevaar te voorkomen of niet te laten voortduren.
2. Degene die de in het eerste lid genoemde gronden gebruikt en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat dit gebruik tot gevaar voor de gezondheid of de veiligheid kan leiden, is verplicht alle maatregelen te treffen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om dat gevaar te voorkomen of niet te laten voortduren.
3. Degene die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn handelen of nalaten op de in het eerste lid genoemde gronden overlast of hinder veroorzaakt of kan veroorzaken voor de omgeving, is verplicht alle maatregelen te treffen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die overlast of hinder te voorkomen of niet te laten voortduren. Het gaat daarbij in elk geval om overlast of hinder door:
 - a. het op hinderlijke wijze verspreiden van rook, roet, walm, stof, stank, vocht of irriterend materiaal;
 - b. het veroorzaken van overlast door geluid, trilling of verontreiniging; en
 - c. het nalaten van het normale onderhoud waardoor de in het eerste lid genoemde gronden zich niet in een zindelijke staat bevinden.

§ 2.3.3 – Maatwerkvoorschriften

Artikel 2.5 (maatwerkvoorschriften voor permanente en tijdelijke maatregelen)

1. Een maatwerkvoorschrift kan worden gesteld of een vergunningvoorschrift als bedoeld in artikel 4.5 van de Omgevingswet kan aan een omgevingsvergunning als bedoeld in hoofdstuk 12 worden verbonden, over de regels in hoofdstukken 3 tot en met 8 van dit projectbesluit, met uitzondering van bepalingen die zijn gegeven in telkens de eerste afdeling van elk hoofdstuk.
2. Met een maatwerkvoorschrift of een vergunningvoorschrift, als bedoeld in het eerste lid, kan worden afgeweken tenzij anders is bepaald in de regels in hoofdstukken 3 tot en met 8 van dit projectbesluit.
3. Het eerste en het tweede lid zijn van overeenkomstige toepassing op de regels in hoofdstuk 9 van dit projectbesluit, met uitzondering van afdeling 9.1 van dat hoofdstuk.

[Deze bevoegdheid is voorlopig opgenomen om flexibiliteit te creëren in de maatvoering als gegeven in hoofdstukken 3 tot en met 8 in verbintenis met bijlage II, en hoofdstuk 9. Voorlopig omdat nog moet worden bestudeerd of er een andere invulling van flexibiliteit in het projectbesluit mogelijk is. Verder is het mogelijk dat deze bepaling verhuist naar hoofdstuk 12, afdeling 12.2, van dit projectbesluit.]

Regels voor het stellen van maatwerkvoorschriften of het verbinden van voorschriften aan een omgevingsvergunning, mogen opgenomen worden in het omgevingsplan zelf waarvoor de grondslag is gegeven in artikel 4.5 in verbintenis met artikel 4.1, eerste lid, van de Omgevingswet. Voor het projectbesluit is artikel 4.5 van overeenkomstige toepassing op grond van artikel 5.53, eerste lid, van de Omgevingswet.]

§ 2.3.4 – Duur van het gebruik van veldopstellingen

Artikel 2.6 (duur van het gebruik van veldopstellingen)

1. Het in stand houden en het gebruik van een veldopstelling aan zonnepanelen eindigt na [tijdvak] gerekend vanaf [invullen].
2. Degene die de veldopstelling in stand heeft gehouden en heeft gebruikt is gehouden om de locatie of locaties waarop de veldopstelling was gerealiseerd, feitelijk terug te brengen in de staat van vóór het van kracht worden van [dit projectbesluit OF anderszins].

Afdeling 2.4 – Algemene regels over milieubelastende activiteiten

§ 2.4.1 – Geluid

[Bij de opstelling van dit concept van het projectbesluit was het nog onduidelijk of onderstaande moet worden opgenomen op grond van artikel 5.65, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Dit zal het geval moeten zijn als in het projectbesluit een activiteit wordt toegelaten die geluid veroorzaakt op een geluidgevoelig gebouw dat is toegelaten op grond van het omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (grondslag: artikel 5.55, eerste lid, onder a, in verbintenis met artikel 9.1, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving).]

Artikel 2.7 (geluid door activiteiten)

Overeenkomstig artikel 5.65, eerste lid, in verbintenis met artikel 9.1, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving zijn op de projectbesluitgebieden, die zijn aangewezen in hoofdstukken 3 tot en met 8 van dit projectbesluit, de volgende standaardwaarden en grenswaarden voor geluid door activiteiten op en in geluidgevoelige gebouwen van toepassing:

Tabel 5.65.1 Standaardwaarde toelaatbaar geluid op een geluidgevoelig gebouw

	07.00 – 19.00 uur	19.00 – 23.00 uur	23.00 – 07.00 uur
Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{Aeq,LT}$ als gevolg van activiteiten	50 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
Maximaal geluidniveau L_{Amax} veroorzaakt door aandrijfgeluid van transportmiddelen	--	70 dB(A)	70 dB(A)
Maximaal geluidniveau L_{Amax} veroorzaakt door andere piekgeluiden	--	65 dB(A)	65 dB(A)

Tabel 5.65.2 Grenswaarde toelaatbaar geluid in geluidgevoelige ruimten binnen in- en aanpandige geluidgevoelige gebouwen

	07.00 – 19.00 uur	19.00 – 23.00 uur	23.00 – 07.00 uur
Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{Aeq,LT}$	35 dB(A)	30 dB(A)	25 dB(A)
Maximaal geluidniveau L_{Amax} veroorzaakt door aandrijfgeluid van transportmiddelen	--	55 dB(A)	55 dB(A)
Maximaal geluidniveau L_{Amax} veroorzaakt door andere piekgeluiden	--	45 dB(A)	45 dB(A)

§ 2.4.2 – Trillingen

[Bij de opstelling van dit concept van het projectbesluit was het nog onduidelijk of onderstaande moet worden opgenomen op grond van artikel 5.79, eerste lid, onder a, van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Dit zal het geval moeten zijn als in het projectbesluit een activiteit wordt toegelaten die trillingen in een frequentie van 1 tot 80 Hz veroorzaakt in een trillinggevoelige ruimte van een trillinggevoelig gebouw dat is toegelaten op grond van het omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (grondslag: artikel 5.87a, eerste en tweede lid, in verbintenis met artikel 9.1, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving).]

Artikel 2.8 (trillingen door activiteiten)

Overeenkomstig artikel 5.87a, eerste en tweede lid, in verbintenis met artikel 9.1, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving zijn op de projectbesluitgebieden, die zijn aangewezen in hoofdstukken 3

tot en met 8 van dit projectbesluit, de volgende waarden voor toelaatbare herhaald voorkomende trillingen in trillinggevoelige ruimten van toepassing:

A₁ trillingsterkte $V_{\max}$: 0,2 tussen 7.00 uur en 23.00 uur en 0,2 tussen 23.00 uur en 7.00 uur.

OF:

A₂ trillingsterkte $V_{\max}$: 0,8 tussen 7.00 uur en 23.00 uur en 0,4 tussen 23.00 uur en 7.00 uur en

A₃ trillingsterkte V_{per} : 0,1 tussen 7.00 uur en 23.00 uur en 0,1 tussen 23.00 uur en 7.00 uur.

Hoofdstuk 3 – Activiteiten in Omgevingsplan Almelo

Afdeling 3.1 – Algemene regels over activiteiten

§ 3.1.1 - Toepassingsbereik

Artikel 3.1 (permanente maatregelen)

1. De regels van dit hoofdstuk hebben betrekking op de permanente maatregelen voor het uitvoeren, in werking hebben en het in stand houden van het project zoals beschreven in artikel 2.3 van dit projectbesluit.
2. De in het eerste lid genoemde regels hebben geen betrekking op tijdelijke of mitigerende maatregelen.
3. De in het eerste lid genoemde regels zijn van toepassing op de projectbesluitgebieden in het plangebied van het Omgevingsplan Almelo die zijn aangewezen in de regels van dit hoofdstuk.

Artikel 3.2 (werking ten opzichte van het Omgevingsplan Almelo)

1. De regels die zijn gegeven in afdeling 3.2 van dit hoofdstuk wijzigen de regels van het Omgevingsplan Almelo, als bedoeld in artikel 5.52, eerste lid, van de Omgevingswet, voor zover dit wijzigen betrekking heeft op het project en de regels van dat omgevingsplan met de regels van dit projectbesluit in strijd zijn.
2. Het eerste lid is niet van toepassing indien en zolang de regels van dit projectbesluit het tijdelijk deel van het omgevingsplan betreffen, als bedoeld in artikel 22.1 van de Omgevingswet.
3. Indien het gestelde in het tweede lid het geval is, dan wijken de regels die zijn gegeven in afdeling 3.2 van dit hoofdstuk van de regels van het omgevingsplan af, als bedoeld in artikel 22.16, eerste lid, van de Omgevingswet, voor zover dit afwijken betrekking heeft op het project en voor zover de regels van dat omgevingsplan met de regels van dit projectbesluit in strijd zijn.
4. Zowel in het geval als genoemd in het eerste lid als in het geval genoemd in het tweede en derde lid blijven de andere regels van het Omgevingsplan Almelo dan die welke met dit projectbesluit worden gewijzigd of waarvan met dit projectbesluit wordt afgeweken, van kracht op de projectbesluitgebieden die zijn aangewezen in afdeling 3.2 van dit hoofdstuk.

§ 3.1.2 – Aanwijzing projectbesluitgebieden en functietoedeling

Artikel 3.3 (aanwijzing projectbesluitgebieden)

1. Op deze locaties { **GEOMETRISCHE BEPALING: ALLE PERCELEN** } liggen de projectbesluitgebieden in het omgevingsplan van de gemeente Almelo.
2. Aan deze locaties is de functie “Duurzaamheidsroute A35 – gemeente Almelo” toegedeeld.

Artikel 3.4 (doelregels van de functie)

De functie die is toegedeeld aan de locaties als genoemd in artikel 3.3 heeft het volgende doel:

a.

[hier gemeentelijke randvoorwaarden opnemen voor zover voor PB relevant:]

Afdeling 3.2 – Activiteiten per projectbesluitgebied

§ 3.2.2 – Projectbesluitgebied XL Bedrijvenpark Twente

[↓ interne codering: A01 [nieuw], object-ID: 6, 141-1-6; tussen 47 en 47.4 (zuid)]

Artikel 3.5 (opstelling op talud)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: A01} is de bouw en aanleg van zonnepanelen op het talud toegestaan.
2. Deze opstelling op talud moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel II van bijlage II van dit projectbesluit.
3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de veldopstelling aan de volgende regels voldoen:
 - a. de opstelling op het talud moet zodanig zijn lichtreflectie (schittering) door de zonnepanelen op de glasgevel en in de binnenruimte van bedrijven op het XL Bedrijvenpark Twente die zijn gelegen langs de autosnelweg, wordt voorkomen.
4. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: A01} zijn geen andere bouwwerken toegestaan.

[↓ interne codering: A02 [nieuw], object-ID: 29, 141-1-29; tussen 47.5 en 47.8 (zuid)]

Artikel 3.6 (opstelling op talud)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: A02} is de bouw en aanleg van zonnepanelen op het talud toegestaan.
2. Deze opstelling op talud moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel II van bijlage II van dit projectbesluit.
3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de veldopstelling aan de volgende regels voldoen:
 - a. de opstelling op het talud moet zodanig zijn lichtreflectie (schittering) door de zonnepanelen op de glasgevel en in de binnenruimte van bedrijven op het XL Bedrijvenpark Twente die zijn gelegen langs de autosnelweg, wordt voorkomen.
4. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: A02} zijn geen andere bouwwerken toegestaan.

Hoofdstuk 4 – Activiteiten in Omgevingsplan Borne

Afdeling 4.1 – Algemene regels over activiteiten

§ 4.1.1 - Toepassingsbereik

Artikel 4.1 (permanente maatregelen)

1. De regels van dit hoofdstuk hebben betrekking op de permanente maatregelen voor het uitvoeren, in werking hebben en het in stand houden van het project zoals beschreven in artikel 2.3 van dit projectbesluit.
2. De in het eerste lid genoemde regels hebben geen betrekking op tijdelijke of mitigerende maatregelen.
3. De in het eerste lid genoemde regels zijn van toepassing op de projectbesluitgebieden in het plangebied van het Omgevingsplan Borne die zijn aangewezen in de regels van dit hoofdstuk.

Artikel 4.2 (werking ten opzichte van het Omgevingsplan Borne)

1. De regels die zijn gegeven in afdeling 4.2 van dit hoofdstuk wijzigen de regels van het Omgevingsplan Borne, als bedoeld in artikel 5.52, eerste lid, van de Omgevingswet, voor zover dit wijzigen betrekking heeft op het project en de regels van dat omgevingsplan met de regels van dit projectbesluit in strijd zijn.
2. Het eerste lid is niet van toepassing indien en zolang de regels van dit projectbesluit het tijdelijk deel van het omgevingsplan betreffen, als bedoeld in artikel 22.1 van de Omgevingswet.
3. Indien het gestelde in het tweede lid het geval is, dan wijken de regels die zijn gegeven in afdeling 4.2 van dit hoofdstuk van de regels van het omgevingsplan af, als bedoeld in artikel 22.16, eerste lid, van de Omgevingswet, voor zover dit afwijken betrekking heeft op het project en voor zover de regels van dat omgevingsplan met de regels van dit projectbesluit in strijd zijn.
4. Zowel in het geval als genoemd in het eerste lid als in het geval genoemd in het tweede en derde lid blijven de andere regels van het Omgevingsplan Borne dan die welke met dit projectbesluit worden gewijzigd of waarvan met dit projectbesluit wordt afgeweken, van kracht op de projectbesluitgebieden die zijn aangewezen in afdeling 4.2 van dit hoofdstuk.

§ 4.1.2 – Aanwijzing projectbesluitgebieden en functietoedeling

Artikel 4.3 (aanwijzing projectbesluitgebieden)

1. Op deze locaties {GEOMETRISCHE BEPALING} ligt het projectbesluitgebied in het omgevingsplan van de gemeente Borne.
2. Aan deze locatie is de functie “Duurzaamheidsroute A35 – gemeente Borne” toegedeeld.

Artikel 4.4 (doelregels van de functie)

De functie die is toegedeeld aan de locaties als genoemd in artikel 4.3 heeft het volgende doel:

a.

[hier gemeentelijke randvoorwaarden opnemen voor zover voor PB relevant]

Afdeling 4.2 – Activiteiten per projectbesluitgebied

§ 4.2.1 – Projectbesluitgebied Knooppunt Buren

[↓ interne codering: B01 [nieuw], object-ID: 107; 147-1-34; knooppunt-oksel tussen 155.7k en 155.8]

Artikel 4.5 (veldopstelling)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 107} is de bouw en aanleg van een veldopstelling van zonnepanelen toegestaan.
2. Deze veldopstelling moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel I van bijlage II van dit projectbesluit.
3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de veldopstelling aan de volgende regels voldoen:
 - a. de maximale bouwhoogte van de zonnepanelen bedraagt 1,60 m.
4. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 107} is tevens toegestaan de bouw van de volgende bouwwerken:
 - a. een transformator met een maximale bouwhoogte van 3,50 m en een maximale oppervlakte van 15 m²;
 - b. een omvormer met een maximale bouwhoogte van 2 m en een maximale oppervlakte van 5 m²;
 - c. indien er geen natuurlijke barrière kan worden gebruikt, een hekwerk met een maximale bouwhoogte van 2 m.

[TOE TE VOEGEN:

- nadere regels over aantal transformatorhuisjes en omvormers
- regels over energieopslag
- regels over kabels DC/AC]

Hoofdstuk 5 – Activiteiten in Omgevingsplan Enschede

Afdeling 5.1 – Algemene regels over activiteiten

§ 5.1.1 - Toepassingsbereik

Artikel 5.1 (permanente maatregelen)

1. De regels van dit hoofdstuk hebben betrekking op de permanente maatregelen voor het uitvoeren, in werking hebben en het in stand houden van het project zoals beschreven in artikel 2.3 van dit projectbesluit.
2. De in het eerste lid genoemde regels hebben geen betrekking op tijdelijke of mitigerende maatregelen.
3. De in het eerste lid genoemde regels zijn van toepassing op de projectbesluitgebieden in het plangebied van het Omgevingsplan Enschede die zijn aangewezen in de regels van dit hoofdstuk.

Artikel 5.2 (werking ten opzichte van het Omgevingsplan Enschede)

1. De regels die zijn gegeven in afdeling 5.2 van dit hoofdstuk wijzigen de regels van het Omgevingsplan Enschede, als bedoeld in artikel 5.52, eerste lid, van de Omgevingswet, voor zover dit wijzigen betrekking heeft op het project en voor zover de regels van dat omgevingsplan met de regels van dit projectbesluit in strijd zijn.
2. Het eerste lid is niet van toepassing indien en zolang de regels van dit projectbesluit het tijdelijk deel van het omgevingsplan betreffen, als bedoeld in artikel 22.1 van de Omgevingswet.
3. Indien het gestelde in het tweede lid het geval is, dan wijken de regels die zijn gegeven in afdeling 5.2 van dit hoofdstuk van de regels van het omgevingsplan af, als bedoeld in artikel 22.16, eerste lid, van de Omgevingswet, voor zover dit afwijken betrekking heeft op het project en voor zover de regels van dat omgevingsplan met de regels van dit projectbesluit in strijd zijn.
4. Zowel in het geval als genoemd in het eerste lid als in het geval genoemd in het tweede en derde lid blijven de andere regels van het Omgevingsplan Enschede dan die welke met dit projectbesluit worden gewijzigd of waarvan met dit projectbesluit wordt afgeweken, van kracht op de projectbesluitgebieden die zijn aangewezen in afdeling 5.2 van dit hoofdstuk.

§ 5.1.2 – Aanwijzing projectbesluitgebieden en functietoedeling

Artikel 5.3 (aanwijzing projectbesluitgebieden)

1. Op deze locaties {GEOMETRISCHE BEPALING} liggen de projectbesluitgebieden in het omgevingsplan van de gemeente Enschede.
2. Aan deze locaties is de functie "Duurzaamheidsroute A35 – gemeente Enschede" toegedeeld.

Artikel 5.4 (doelregels van de functie)

De functie die is toegedeeld aan de locaties als genoemd in artikel 5.3 heeft het volgende doel:

a.

[hier gemeentelijke randvoorwaarden opnemen voor zover voor PB relevant]

Afdeling 5.2 – Activiteiten per projectbesluitgebied

§ 5.2.1 – Projectbesluitgebied A35 ten westen van afslag Doetinchem

[↓ interne codering: E01, object-ID: 37, 153-0-38; veld ter hoogte van 65.6 tussen A35 en Winterhaarweg; scan gemeente Enschede: locatie 1]

Artikel 5.5 (herbeplanting van houtopstanden)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 37} is de aanleg van een gebied voor de herbeplanting van houtopstanden tot een [maximum / minimum] van [p.m.] toegestaan.
2. Op deze locatie moeten de houtopstanden worden herbeplant die zijn geveld op de locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: [P.M.]}
3. De herbeplanting moet voldoen aan het bepaalde in artikel 3.16 van de Omgevingsverordening Overijssel 2024.

↑ aandachtspunt gasleiding N-569-89 (Gasunie) onder Winterhaarweg:
nadere regel volgt.

[↓ interne codering: E02 [nieuw], object-ID: 1; 153-4-84; tussen 65.8 en 66.3d]

Artikel 5.6 (veldopstelling)

1. Op deze locaties {GEOMETRISCHE BEPALING: 1, 80 en 92} is de bouw en aanleg van een veldopstelling van zonnepanelen toegestaan.
2. Deze veldopstelling moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel I van bijlage II van dit projectbesluit.
3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de veldopstelling aan de volgende regels voldoen:
 - a. maximale bedekkingsgraad: 80% van het perceel veldopstelling en 20% voor groen en/of water en eenderde deel grond tussen rijen zonnepanelen vrijhouden.
4. Op deze locaties {GEOMETRISCHE BEPALING: 1, 80 en 92 OF keuze van bepaalde locaties} is tevens toegestaan de bouw van de volgende bouwwerken:
 - a. een transformator met een maximale bouwhoogte van 3,50 m en een maximale oppervlakte van 15 m²;
 - b. een omvormer met een maximale bouwhoogte van 2 m en een maximale oppervlakte van 5 m²;
 - c. indien er geen natuurlijke barrière kan worden gebruikt, een hekwerk met een maximale bouwhoogte van 2 m.

[TOE TE VOEGEN:

- nadere regels over aantal transformatorhuisjes en omvormers
- regels over energieopslag
- regels over kabels DC/AC]

[↓ interne codering: E03 [nieuw], object-ID: 79; 153-4-84; tussen 65.8 en 66.3d]

Artikel 5.7 (opstelling op water)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 79} is de bouw van op het water drijvende zonnepanelen toegestaan.

2. Deze opstelling op water moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel V van bijlage II van dit projectbesluit.

3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de opstelling op water aan de volgende regels voldoen:

- a. er moet voldoende ruimte zijn tussen de dragende bouwwerken voor de zonnepanelen opdat ernstige of onomkeerbare schade aan beschermde plant- en diersoorten wordt voorkomen;
- b. er mogen geen overwegende bezwaren van recreatieve aard tegen de opstelling op water zijn [GEMEENTE: check of deze regel van toepassing is op dit water].

4. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 79} is aan de rand van het water tevens toegestaan de bouw van de volgende bouwwerken:

- a. een transformator met een maximale bouwhoogte van 3,50 m en een maximale oppervlakte van 15 m²;
- b. een omvormer met een maximale bouwhoogte van 2 m en een maximale oppervlakte van 5 m²;
- c. indien er geen natuurlijke barrière kan worden gebruikt, een hekwerk met een maximale bouwhoogte van 2 m.

[TOE TE VOEGEN:

- nadere regels over aantal transformatorhuisjes en omvormers
- regels over energieopslag
- regels over kabels DC/AC]

↑ aandachtspunt gasleidingen A-646 en A-670 (Gasunie):

nadere regel volgt.

Artikel 5.8 (beperking vanwege waterhuishouding)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 79} gelden de volgende waterhuishoudkundige eisen gesteld aan het bouwen:

- a. (...).

§ 5.2.2 – Projectbesluitgebied A35-afslag Doetinchem

[↓ interne codering: E04 [nieuw], object-ID: 30, 153-2-30; knooppunt-oksels zuid]

[↓ interne codering: E05 [nieuw], object-ID: 27, 153-2-28; knooppunt-oksel noordwest]

[↓ interne codering: E06 [nieuw], object-ID: 81, 153-1-86; tussen 66.4d en 66.7d]

[↓ interne codering: E06 [nieuw], object-ID: 82, 153-1-87; tussen 66.4d en 66.7d]

[↓ interne codering: E07 [nieuw], object-ID: 12, 153-1-13; veld tussen N18 en Marssteden]

[↓ interne codering: E08 [nieuw], object-ID: 26, 153-2-27; knooppunt-oksel noordoost]

[↓ interne codering: E09 [nieuw], object-ID: 30, 153-2-30; knooppunt-oksels zuid]

[↓ interne codering: E10 [nieuw], object-ID: 30, 153-2-30; knooppunt-oksels zuid]

Artikel 5.9 (veldopstelling)

1. Op deze locaties {GEOMETRISCHE BEPALING: 81, 82, 12, 7, 26, 27 en 30} is de bouw en aanleg van een veldopstelling van zonnepanelen toegestaan.

2. Deze veldopstelling moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel I van bijlage II van dit projectbesluit.

3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de veldopstelling aan de volgende regels voldoen:

a. maximale bedekkingsgraad: 80% van het perceel veldopstelling en 20% voor groen en/of water en eenderde deel grond tussen rijen zonnepanelen vrijhouden.

4. Op deze locaties {GEOMETRISCHE BEPALING: 81, 82, 12, 7, 26, 27 en 30 OF keuze van bepaalde locaties} is tevens toegestaan de bouw van de volgende bouwwerken:

- a. een transformator met een maximale bouwhoogte van 3,50 m en een maximale oppervlakte van 15 m²;
- b. een omvormer met een maximale bouwhoogte van 2 m en een maximale oppervlakte van 5 m²;
- c. indien er geen natuurlijke barrière kan worden gebruikt, een hekwerk met een maximale bouwhoogte van 2 m.

[TOE TE VOEGEN:

- nadere regels over aantal transformatorhuisjes en omvormers
- regels over energieopslag
- regels over kabels DC/AC]

[↓ interne codering: E11 [nieuw], object-ID: 7, 153-1-7; knooppunt tussen 66.7b en 67.3]

[↓ interne codering: E12 [nieuw], object-ID: 10, 153-1-11; tussen 67.3 en 67.6 (noord); scan gemeente Enschede: locatie 3]

Artikel 5.10 (opstelling op talud)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 10} is de bouw en aanleg van zonnepanelen op het talud toegestaan.
2. Deze opstelling op talud moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel II van bijlage II van dit projectbesluit.
3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de opstelling op talud aan de volgende regels voldoen:
 - a. [p.m.].
4. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 10} zijn geen andere bouwwerken toegestaan.

↑ aandachtspunt watertransportleiding Vitens (400 mm):

zie scan Enschede: mogelijk is hiermee al rekening gehouden in nieuwe scope.

↑ aandachtspunt afstand tot bedrijventerreinen De Marssteden en Grolsch (zichtlocaties ?):

zie scan Enschede.

§ 5.2.3 – Projectbesluitgebied A35/N35 ten zuiden van Enschede

[↓ interne codering: E14 [nieuw], object-ID: 91, 153-0-97 en 153-0-98; tussen 69.3 en 70.5 (noord)]

Artikel 5.11 (landmark)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 91} is de bouw van twee landmarken toegestaan.
2. Elke landmark moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel VII van bijlage II van dit projectbesluit.

↑ aandachtspunt gasleiding A-670 (Gasunie):

nadere regel volgt.

[↓ uitvoering art. 5.159 Bkl]

Artikel 5.12 (aanwijzing van tracé en beperkingen vanwege hoogspanningsverbinding)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: specifiek binnen 91} ligt het tracé voor een hoogspanningsverbinding met een spanning van 380 kV [GNA-HGL380 W en Z (TenneT)].
2. Op deze locatie mogen geen activiteiten voor de uitvoering van dit projectbesluit plaatsvinden die het gebruik als hoogspanningsverbinding en de daarmee verbonden schakel- en transformatorstations en andere voor die hoogspanningsverbinding noodzakelijke hulpmiddelen, belemmeren.

[↓ interne codering: E13 [nieuw], object-ID: 19, 153-2-20; tussen 69.3 en 70.1 (noord)]

Artikel 5.13 (opstelling op wand)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 19} is de bouw van zonnepanelen op een nieuwe wand toegestaan.
2. Deze opstelling op wand moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel III van bijlage II van dit projectbesluit.
3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de opstelling op wand aan de volgende regels voldoen:
 - a. [p.m.].
4. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 19} is tevens toegestaan de bouw van de volgende bouwwerken en de aanleg van de volgende werken:
 - a. het fundament voor het plaatsen van de wand;
 - b. een transformator met een maximale bouwhoogte van 3,50 m en een maximale oppervlakte van 15 m²;
 - c. een omvormer met een maximale bouwhoogte van 2 m en een maximale oppervlakte van 5 m²;
 - d. indien er geen natuurlijke barrière kan worden gebruikt, een hekwerk met een maximale bouwhoogte van 2 m.

[TOE TE VOEGEN:

- nadere regels over aantal transformatorhuisjes en omvormers
- regels over energieopslag
- regels over kabels DC/AC]

[↓ interne codering: E15 [nieuw], object-ID: 34; 153-1 35; veld tegenover Shell Tankstation aan Broekheurnering en Broekheurnerrondweg; scan gemeente Enschede: locatie 4]

Artikel 5.14 (veldopstelling)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 34} is de bouw en aanleg van een veldopstelling van zonnepanelen toegestaan.
2. Deze veldopstelling moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel I van bijlage II van dit projectbesluit.
3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de veldopstelling aan de volgende regels voldoen:
 - a. maximale bedekkingsgraad: 80% van het perceel veldopstelling en 20% voor groen en/of water en eenderde deel grond tussen rijen zonnepanelen vrijhouden.
4. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 34} is tevens toegestaan de bouw van de volgende bouwwerken:
 - a. een transformator met een maximale bouwhoogte van 3,50 m en een maximale oppervlakte van 15 m²;
 - b. een omvormer met een maximale bouwhoogte van 2 m en een maximale oppervlakte van 5 m²;

c. indien er geen natuurlijke barrière kan worden gebruikt, een hekwerk met een maximale bouwhoogte van 2 m.

[TOE TE VOEGEN:

- nadere regels over aantal transformatorhuisjes en omvormers
- regels over energieopslag
- regels over kabels DC/AC]

[↓ interne codering: E16 [nieuw], object-ID: 32, 153-1-32; tussen 70.2 en 70.9 (noord); scan gemeente Enschede: locatie 6

Artikel 5.15 (opstelling op talud)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: E16} is de bouw en aanleg van zonnepanelen op het talud toegestaan.
2. Deze opstelling op talud moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel II van bijlage II van dit projectbesluit.
3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de opstelling op talud aan de volgende regels voldoen:
 - a. [p.m.].
4. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: E16} zijn geen andere bouwwerken toegestaan.

[↓ interne codering: E17 [nieuw], object-ID: 90, 153-0-96; tussen 70.7 en 71.2d (noord)]

Artikel 5.16 (landmark)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 90} is de bouw van één landmark toegestaan.
2. Elke landmark moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel VII van bijlage II van dit projectbesluit.

↑ **aandachtspunt gasleiding A-670 (Gasunie):**
nadere regel volgt.

[↓ uitvoering art. 5.159 Bkl]

Artikel 5.17 (aanwijzing van tracé en beperkingen vanwege hoogspanningsverbinding)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: specifiek binnen 90} ligt het tracé voor een hoogspanningsverbinding met een spanning van 380 kV [GNA-HGL380 W en Z (TenneT)].
2. Op deze locatie mogen geen activiteiten voor de uitvoering van dit projectbesluit plaatsvinden die het gebruik als hoogspanningsverbinding en de daarmee verbonden schakel- en transformatorstations en andere voor die hoogspanningsverbinding noodzakelijke hulpmiddelen, belemmeren.

[↓ interne codering: E19 [nieuw], object-ID: 2, 153-1-2; knooppunt]

[↓ interne codering: E20 [nieuw], object-ID: 2, 153-1-2; knooppunt]

[↓ interne codering: E21 [nieuw], object-ID: 2, 153-1-2; knooppunt]

[↓ interne codering: E22 [nieuw], object-ID: 2, 153-1-2; knooppunt]

Artikel 5.18 (veldopstelling)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 2} is de bouw en aanleg van een veldopstelling van zonnepanelen toegestaan.

2. Deze veldopstelling moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel I van bijlage II van dit projectbesluit.

3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de veldopstelling aan de volgende regels voldoen:

a. maximale bedekkingsgraad: 80% van het perceel veldopstelling en 20% voor groen en/of water en eenderde deel grond tussen rijen zonnepanelen vrijhouden.

4. Op deze locatie {**GEOMETRISCHE BEPALING: 2**} is tevens toegestaan de bouw van de volgende bouwwerken:

a. een transformator met een maximale bouwhoogte van 3,50 m en een maximale oppervlakte van 15 m²;

b. een omvormer met een maximale bouwhoogte van 2 m en een maximale oppervlakte van 5 m²;

c. indien er geen natuurlijke barrière kan worden gebruikt, een hekwerk met een maximale bouwhoogte van 2 m.

[TOE TE VOEGEN:

- nadere regels over aantal transformatorhuisjes en omvormers
- regels over energieopslag
- regels over kabels DC/AC]

↑ **aandachtspunt bovengrondse hoogspanningsverbinding ESDV-HGLO110 R (TenneT):**
nadere regel volgt.

[↓ uitvoering art. 5.159 Bkl]

Artikel 5.19 (aanwijzing van tracé en beperkingen vanwege hoogspanningsverbinding)

1. Op deze locatie {**GEOMETRISCHE BEPALING: specifiek binnen 2**} ligt het tracé voor een hoogspanningsverbinding met een spanning van 380 kV [**GNA-HGL380 W en Z (TenneT)**].

2. Op deze locatie mogen geen activiteiten voor de uitvoering van dit projectbesluit plaatsvinden die het gebruik als hoogspanningsverbinding en de daarmee verbonden schakel- en transformatorstations en andere voor die hoogspanningsverbinding noodzakelijke hulpmiddelen, belemmeren.

[↓ interne codering: E18 [nieuw], object-ID: 35; 153-4-36; water ten zuiden van knooppunt; scan gemeente Enschede: locatie 7]

Artikel 5.20 (opstelling op water)

1. Op deze locatie {**GEOMETRISCHE BEPALING: 35**} is de bouw van op het water drijvende zonnepanelen toegestaan.

2. Deze opstelling op water moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel V van bijlage II van dit projectbesluit.

In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de opstelling op water aan de volgende regels voldoen:

a. er moet voldoende ruimte zijn tussen de dragende bouwwerken voor de zonnepanelen opdat ernstige of onomkeerbare schade aan beschermde plant- en diersoorten wordt voorkomen;

b. er mogen geen overwegende bezwaren van recreatieve aard tegen de opstelling op water zijn.

4. Op deze locatie {**GEOMETRISCHE BEPALING: 35**} is aan de rand van het water tevens toegestaan de bouw van de volgende bouwwerken:

a. een transformator met een maximale bouwhoogte van 3,50 m en een maximale oppervlakte van 15 m²;

- b. een omvormer met een maximale bouwhoogte van 2 m en een maximale oppervlakte van 5 m²;
- c. indien er geen natuurlijke barrière kan worden gebruikt, een hekwerk met een maximale bouwhoogte van 2 m.

[TOE TE VOEGEN:

- nadere regels over aantal transformatorhuisjes en omvormers
- regels over energieopslag
- regels over kabels DC/AC]

↑ aandachtspunt gasleiding A-670 (Gasunie):

nadere regel volgt.

Artikel 5.21 (beperking vanwege waterhuishouding)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 35} gelden de volgende waterhuishoudkundige eisen gesteld aan het bouwen:

a. (...).

[↓ interne codering: E24 [nieuw], object-ID: 36, 153-3-37; P+R-terrein Zuiderval; scan gemeente Enschede: locatie 8

Artikel 5.22 (opstelling Solar Carport)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 36} is de bouw en aanleg van zonnepanelen op carports, carpoolplaatsen en andere parkeerplaatsen (Solar Carport) toegestaan.

2. Deze Solar Carport-opstelling moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel VI van bijlage II van dit projectbesluit.

3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de Solar Carport-opstelling aan de volgende regels voldoen:

a. [p.m.].

4. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 36} is tevens toegestaan de bouw van de volgende bouwwerken:

a. een transformator met een maximale bouwhoogte van 3,50 m en een maximale oppervlakte van 15 m²;

b. een omvormer met een maximale bouwhoogte van 2 m en een maximale oppervlakte van 5 m²;

c. indien er geen natuurlijke barrière kan worden gebruikt, een hekwerk met een maximale bouwhoogte van 2 m.

[TOE TE VOEGEN:

- nadere regels over aantal transformatorhuisjes en omvormers
- regels over energieopslag
- regels over kabels DC/AC]

[↓ interne codering: E23 [nieuw], object-ID: 89, 153-3-95; tussen 71.4 en 71.6 (zuid)]

Artikel 5.23 (landmark)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 89} is de bouw van één landmark toegestaan.

2. Elke landmark moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel VII van bijlage II van dit projectbesluit.

↑ aandachtspunt gasleiding A-670 (Gasunie):

nadere regel volgt.

↑ **aandachtspunt bovengrondse hoogspanningsverbinding ESDV-ESDW-110 W (TenneT):**
nadere regel volgt.

[↓ **interne codering: E25 [nieuw], object-ID: 31, 153-1-31; tussen 72.1 en 72.6 (zuid)]**

Artikel 5.24 (opstelling op geluidscherm)

1. Op deze locatie {**GEOMETRISCHE BEPALING: 31**} is de bouw van zonnepanelen op een bestaand geluidscherm toegestaan.
2. Deze opstelling op geluidscherm moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel IV van bijlage II van dit projectbesluit.
3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de opstelling op geluidscherm aan de volgende regels voldoen:
 - a. maximale bouwhoogte: 6 m vanaf het maaiveld.
4. Op deze locatie {**GEOMETRISCHE BEPALING: 31**} is tevens toegestaan de bouw van de volgende bouwwerken:
 - a. een transformator met een maximale bouwhoogte van 3,50 m en een maximale oppervlakte van 15 m²;
 - b. een omvormer met een maximale bouwhoogte van 2 m en een maximale oppervlakte van 5 m²;
 - c. indien er geen natuurlijke barrière kan worden gebruikt, een hekwerk met een maximale bouwhoogte van 2 m.

Hoofdstuk 6 – Activiteiten in Omgevingsplan Hellendoorn

Afdeling 6.1 – Algemene regels over activiteiten

§ 6.1.1 - Toepassingsbereik

Artikel 6.1 (permanente maatregelen)

1. De regels van dit hoofdstuk hebben betrekking op de permanente maatregelen voor het uitvoeren, in werking hebben en het in stand houden van het project zoals beschreven in artikel 2.3 van dit projectbesluit.
2. De in het eerste lid genoemde regels hebben geen betrekking op tijdelijke of mitigerende maatregelen.
3. De in het eerste lid genoemde regels zijn van toepassing op de projectbesluitgebieden in het plangebied van het Omgevingsplan Hellendoorn die zijn aangewezen in de regels van dit hoofdstuk.

Artikel 6.2 (werking ten opzichte van het Omgevingsplan Hellendoorn)

1. De regels die zijn gegeven in afdeling 6.2 van dit hoofdstuk wijzigen de regels van het Omgevingsplan Hellendoorn, als bedoeld in artikel 5.52, eerste lid, van de Omgevingswet, voor zover dit wijzigen betrekking heeft op het project en de regels van dat omgevingsplan met de regels van dit projectbesluit in strijd zijn.
2. Het eerste lid is niet van toepassing indien en zolang de regels van dit projectbesluit het tijdelijk deel van het omgevingsplan betreffen, als bedoeld in artikel 22.1 van de Omgevingswet.
3. Indien het gestelde in het tweede lid het geval is, dan wijken de regels die zijn gegeven in afdeling 6.2 van dit hoofdstuk van de regels van het omgevingsplan af, als bedoeld in artikel 22.16, eerste lid, van de Omgevingswet, voor zover dit afwijken betrekking heeft op het project en voor zover de regels van dat omgevingsplan met de regels van dit projectbesluit in strijd zijn.
4. Zowel in het geval als genoemd in het eerste lid als in het geval genoemd in het tweede en derde lid blijven de andere regels van het Omgevingsplan Hellendoorn dan die welke met dit projectbesluit worden gewijzigd of waarvan met dit projectbesluit wordt afgeweken, van kracht op de projectbesluitgebieden die zijn aangewezen in afdeling 6.2 van dit hoofdstuk.

§ 6.1.2 – Aanwijzing projectbesluitgebieden en functietoedeling

Artikel 6.3 (aanwijzing projectbesluitgebieden)

1. Op deze locaties {GEOMETRISCHE BEPALING} liggen de projectbesluitgebieden in het omgevingsplan van de gemeente Hellendoorn.
2. Aan deze locaties is de functie "Duurzaamheidsroute A35 – gemeente Hellendoorn" toegedeeld.

Artikel 6.4 (doelregels van de functie)

De functie die is toegedeeld aan de locaties als genoemd in artikel 6.3 heeft het volgende doel:

a.

[hier gemeentelijke randvoorwaarden opnemen voor zover voor PB relevant]

Afdeling 6.2 – Activiteiten per projectbesluitgebied

§ 6.2.1 – Projectbesluitgebied Stationsgebied Nijverdal

[↓ interne codering: HD01 [nieuw], object-ID: 21, 163-3-22; veld naast station]

[↓ interne codering: HD02 [nieuw], object-ID: 22, 163-3-23; veld ten zuiden van station]

Artikel 6.5 (opstelling Solar Carport)

1. Op deze locaties {GEOMETRISCHE BEPALING: HD01 + HD02} is de bouw en aanleg van zonnepanelen op carports, carpoolplaatsen en andere parkeerplaatsen (Solar Carport) toegestaan.
2. Deze Solar Carport-opstelling moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel VI van bijlage II van dit projectbesluit.
3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de opstelling Solar Carport aan de volgende regels voldoen:
 - a. [p.m.].
4. Op deze locaties {GEOMETRISCHE BEPALING: HD01 + HD02 OF keuze van bepaalde locatie} is tevens toegestaan de bouw van de volgende bouwwerken:
 - a. een transformator met een maximale bouwhoogte van 3,50 m en een maximale oppervlakte van 15 m²;
 - b. een omvormer met een maximale bouwhoogte van 2 m en een maximale oppervlakte van 5 m²;
 - c. indien er geen natuurlijke barrière kan worden gebruikt, een hekwerk met een maximale bouwhoogte van 2 m.

[TOE TE VOEGEN:

- nadere regels over aantal transformatorhuisjes en omvormers
- regels over energieopslag
- regels over kabels DC/AC]

↑ aandachtspunt gasleiding N-557-35 (Gasunie) onder Constantijnstraat (geldt voor HD02-22): nadere regel volgt.

§ 6.2.2 – Projectbesluitgebied Tussen N35 en spoorweg

[↓ interne codering: HD03 [nieuw], object-ID: 97, 163-2-4; tussen 35.3 en 35.7 (noord)]

[↓ interne codering: HD04 [nieuw], object-ID: 99, 163-2-24; tussen 35.8 en 36.2 (noord)]

[↓ interne codering: HD01a [nieuw], object-ID: 96, 163-2-24; tussen 36.3 en 37.2 (noord)]

[↓ interne codering: HD01b [nieuw], object-ID: 98, 163-2-24; tussen 36.3 en 37.2 (noord)]

Artikel 6.6 (opstelling op wand)

1. Op deze locaties {GEOMETRISCHE BEPALING: 97, 99, 96 en 98} is de bouw van zonnepanelen op een nieuwe wand toegestaan.
2. Deze opstelling op wand moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel III van bijlage II van dit projectbesluit.
3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de opstelling op wand aan de volgende regels voldoen:
 - a. [p.m.].
4. Op deze locaties {GEOMETRISCHE BEPALING: 97, 99, 96 en 98 OF keuze van bepaalde locaties} is tevens toegestaan de bouw van de volgende bouwwerken en de aanleg van de volgende werken:
 - a. het fundament voor het plaatsen van de wand;

- b. een transformator met een maximale bouwhoogte van 3,50 m en een maximale oppervlakte van 15 m²;
- c. een omvormer met een maximale bouwhoogte van 2 m en een maximale oppervlakte van 5 m²;
- d. indien er geen natuurlijke barrière kan worden gebruikt, een hekwerk met een maximale bouwhoogte van 2 m.

[TOE TE VOEGEN:

- nadere regels over aantal transformatorhuisjes en omvormers
- regels over energieopslag
- regels over kabels DC/AC]

Hoofdstuk 7 – Activiteiten in Omgevingsplan Hengelo

Afdeling 7.1 – Algemene regels over activiteiten

§ 7.1.1 - Toepassingsbereik

Artikel 7.1 (permanente maatregelen)

1. De regels van dit hoofdstuk hebben betrekking op de permanente maatregelen voor het uitvoeren, in werking hebben en het in stand houden van het project zoals beschreven in artikel 2.3 van dit projectbesluit.
2. De in het eerste lid genoemde regels hebben geen betrekking op tijdelijke of mitigerende maatregelen.
3. De in het eerste lid genoemde regels zijn van toepassing op de projectbesluitgebieden in het plangebied van het Omgevingsplan Hengelo die zijn aangewezen in de regels van dit hoofdstuk.

Artikel 7.2 (werking ten opzichte van het Omgevingsplan Hengelo)

1. De regels die zijn gegeven in afdeling 7.2 van dit hoofdstuk wijzigen de regels van het Omgevingsplan Hengelo, als bedoeld in artikel 5.52, eerste lid, van de Omgevingswet, voor zover dit wijzigen betrekking heeft op het project en de regels van dat omgevingsplan met de regels van dit projectbesluit in strijd zijn.
2. Het eerste lid is niet van toepassing indien en zolang de regels van dit projectbesluit het tijdelijk deel van het omgevingsplan betreffen, als bedoeld in artikel 22.1 van de Omgevingswet.
3. Indien het gestelde in het tweede lid het geval is, dan wijken de regels die zijn gegeven in afdeling 7.2 van dit hoofdstuk van de regels van het omgevingsplan af, als bedoeld in artikel 22.16, eerste lid, van de Omgevingswet, voor zover dit afwijken betrekking heeft op het project en voor zover de regels van dat omgevingsplan met de regels van dit projectbesluit in strijd zijn.
4. Zowel in het geval als genoemd in het eerste lid als in het geval genoemd in het tweede en derde lid blijven de andere regels van het Omgevingsplan Hengelo dan die welke met dit projectbesluit worden gewijzigd of waarvan met dit projectbesluit wordt afgeweken, van kracht op de projectbesluitgebieden die zijn aangewezen in afdeling 7.2 van dit hoofdstuk.

§ 7.1.2 – Aanwijzing projectbesluitgebieden en functietoedeling

Artikel 7.3 (aanwijzing projectbesluitgebieden)

1. Op deze locaties {GEOMETRISCHE BEPALING} liggen de projectbesluitgebieden in het omgevingsplan van de gemeente Hengelo.
2. Aan deze locaties is de functie "Duurzaamheidsroute A35 – gemeente Hengelo" toegedeeld.

Artikel 7.4 (doelregels van de functie)

De functie die is toegedeeld aan de locaties als genoemd in artikel 8.3 heeft het volgende doel:

a.

[hier gemeentelijke randvoorwaarden opnemen voor zover voor PB relevant]

Afdeling 7.2 – Activiteiten per projectbesluitgebied

§ 7.2.1 – Projectbesluitgebieden Velden tussen A1 en A35

[↓ interne codering: HE01 [nieuw], object-ID: 67; in buitenoksel knooppunt Buren ter hoogte van 55.9s]

[↓ interne codering: HE02 [nieuw], object-ID: 53; veld bij kruising Schildsweg en Burenweg]

[↓ interne codering: HE06 [nieuw], object-ID: 68; zuidelijk gelegen veld tussen Schildsweg en Woelderbroekweg]

[↓ interne codering: HE05 [nieuw], object-ID: 69; noordwestelijk gelegen veld tussen Schildsweg en Woelderbroekweg]

[↓ interne codering: HE07 [nieuw], object-ID: 100; noordoostelijk gelegen veld tussen Schildsweg en Woelderbroekweg]

[↓ interne codering: HE10 [nieuw], object-ID: 5; zuidelijk gelegen veld tussen Woelderbroekweg en Westermaatsweg]

[↓ interne codering: HE09 [nieuw], object-ID: 70; tussengelegen veld tussen Woelderbroekweg en Westermaatsweg]

[↓ interne codering: HE08 [nieuw], object-ID: 71; noordelijk gelegen veld tussen Woelderbroekweg en Westermaatsweg]

Artikel 7.5 (veldopstelling)

1. Op deze locaties {**GEOMETRISCHE BEPALING: HE01 t/m HE08**} is de bouw en aanleg van een veldopstelling van zonnepanelen toegestaan.
2. Deze veldopstelling moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel I van bijlage II van dit projectbesluit.
3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de veldopstelling aan de volgende regels voldoen:
 - a. [p.m.].
4. Op deze locaties {**GEOMETRISCHE BEPALING: 67, 53, 68, 69, 100, 5, 70 en 71 OF keuze van bepaalde locaties**} is tevens toegestaan de bouw van de volgende bouwwerken:
 - a. een transformator met een maximale bouwhoogte van 3,50 m en een maximale oppervlakte van 15 m²;
 - b. een omvormer met een maximale bouwhoogte van 2 m en een maximale oppervlakte van 5 m²;
 - c. indien er geen natuurlijke barrière kan worden gebruikt, een hekwerk met een maximale bouwhoogte van 2 m.

[TOE TE VOEGEN:

- nadere regels over aantal transformatorhuisjes en omvormers
- regels over energieopslag
- regels over kabels DC/AC]

↑ aandachtspunt gasleiding N-528-70 (Gasunie) onder Woelderbroekweg (geldt voor HE06-68, HE07-100 en HE08-71):
nadere regel volgt.

Artikel 7.6 (aankwijzing van tracés en beperkingen vanwege hoogspanningsverbinding)

1. Op deze locatie {**GEOMETRISCHE BEPALING: specifiek binnen 69**} ligt het tracé voor een hoogspanningsverbinding met een spanning van 380 kV [**ZL-HGL380 W en Z (TenneT)**].

2. Op deze locatie **{GEOMETRISCHE BEPALING: specifiek binnen 5}** ligt het tracé voor een hoogspanningsverbinding met een spanning van 380 kV **[ZL-HGL380 W en Z (TenneT)]**.
3. Op deze locaties mogen geen activiteiten voor de uitvoering van dit projectbesluit plaatsvinden die het gebruik als hoogspanningsverbinding en de daarmee verbonden schakel- en transformatorstations en andere voor die hoogspanningsverbinding noodzakelijke hulpmiddelen, belemmeren.

§ 7.2.2 – Projectbesluitgebieden Bedrijventerrein Veldkamp

[↓ interne codering: HE03 [nieuw], object-ID: 85; veld ter hoogte van A1-hmp 156.7/156.8]

[↓ interne codering: HE04 [nieuw], object-ID: 106; veld ter hoogte van A1-hmp 157/157.1]

Artikel 7.7 (veldopstelling)

1. Op deze locaties **{GEOMETRISCHE BEPALING: 85 en 106}** is de bouw en aanleg van een veldopstelling van zonnepanelen toegestaan.
2. Deze veldopstelling moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel I van bijlage II van dit projectbesluit.
3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de veldopstelling aan de volgende regels voldoen:
 - a. [p.m.].
4. Op deze locaties **{GEOMETRISCHE BEPALING: 85 en 106 OF keuze van bepaalde locaties}** is tevens toegestaan de bouw van de volgende bouwwerken:
 - a. een transformator met een maximale bouwhoogte van 3,50 m en een maximale oppervlakte van 15 m²;
 - b. een omvormer met een maximale bouwhoogte van 2 m en een maximale oppervlakte van 5 m²;
 - c. indien er geen natuurlijke barrière kan worden gebruikt, een hekwerk met een maximale bouwhoogte van 2 m.

[TOE TE VOEGEN:

- nadere regels over aantal transformatorhuisjes en omvormers
- regels over energieopslag
- regels over kabels DC/AC]

§ 7.2.3 – Projectbesluitgebieden A1-afslag Hengelo

[↓ interne codering: HE11 [nieuw], object-ID: 72; tussen 157.8 en 157.9a]

[↓ interne codering: HE12 [nieuw], object-ID: 73; tussen 158.3d en 158.3]

Artikel 7.8 (veldopstelling)

1. Op deze locaties **{GEOMETRISCHE BEPALING: 72 en 73}** is de bouw en aanleg van een veldopstelling van zonnepanelen toegestaan.
2. Deze veldopstelling moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel I van bijlage II van dit projectbesluit.
3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de veldopstelling aan de volgende regels voldoen:
 - a. [p.m.].
4. Op deze locaties **{GEOMETRISCHE BEPALING: 72 en 73 OF keuze van bepaalde locaties}** is tevens toegestaan de bouw van de volgende bouwwerken:
 - a. een transformator met een maximale bouwhoogte van 3,50 m en een maximale oppervlakte van 15 m²;

- b. een omvormer met een maximale bouwhoogte van 2 m en een maximale oppervlakte van 5 m²;
- c. indien er geen natuurlijke barrière kan worden gebruikt, een hekwerk met een maximale bouwhoogte van 2 m.

[TOE TE VOEGEN:

- nadere regels over aantal transformatorhuisjes en omvormers
- regels over energieopslag
- regels over kabels DC/AC]

↑ **aandachtspunt bovengrondse hoogspanningsverbindingen HGLW-DZ110 W en Z (TenneT)**
(geldt voor HE12-73):
nadere regel volgt.

[↓ **interne codering: HE13 [nieuw], object-ID: 74; ten westen van viaduct Europalaan over A1]**

Artikel 7.9 (opstelling Solar Carport)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 74} is de bouw en aanleg van zonnepanelen op carports, carpoolplaatsen en andere parkeerplaatsen (Solar Carport) toegestaan.
2. Deze Solar Carport-opstelling moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel VI van bijlage II van dit projectbesluit.
3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de opstelling Solar Carport aan de volgende regels voldoen:
 - a. [p.m.].
4. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 74} is tevens toegestaan de bouw van de volgende bouwwerken:
 - a. een transformator met een maximale bouwhoogte van 3,50 m en een maximale oppervlakte van 15 m²;
 - b. een omvormer met een maximale bouwhoogte van 2 m en een maximale oppervlakte van 5 m²;
 - c. indien er geen natuurlijke barrière kan worden gebruikt, een hekwerk met een maximale bouwhoogte van 2 m.

[TOE TE VOEGEN:

- nadere regels over aantal transformatorhuisjes en omvormers
- regels over energieopslag
- regels over kabels DC/AC]

↑ **aandachtspunt bovengrondse hoogspanningsverbindingen HGLW-ODZ110 W en Z (TenneT):**
nadere regel volgt.

↑ **aandachtspunt bodembeschermingsgebied:**
verwijzing naar OV Overijssel opnemen ?

§ 7.2.4 – Projectbesluitgebieden Langs A1

[↓ **interne codering: HE15 [nieuw], object-ID: 38; tussen 159 en 159.8 (noord)]**

Artikel 7.10 (opstelling op wand)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 38} is de bouw van zonnepanelen op een nieuwe wand toegestaan.
2. Deze opstelling op wand moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel III van bijlage II van dit projectbesluit.
3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de opstelling op wand aan de volgende regels voldoen:
 - a. [p.m.].
4. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 38} is tevens toegestaan de bouw van de volgende bouwwerken en de aanleg van de volgende werken:
 - a. het fundament voor het plaatsen van de wand;
 - b. een transformator met een maximale bouwhoogte van 3,50 m en een maximale oppervlakte van 15 m²;
 - c. een omvormer met een maximale bouwhoogte van 2 m en een maximale oppervlakte van 5 m²;
 - d. indien er geen natuurlijke barrière kan worden gebruikt, een hekwerk met een maximale bouwhoogte van 2 m.

[TOE TE VOEGEN:

- nadere regels over aantal transformatorhuisjes en omvormers
- regels over energieopslag
- regels over kabels DC/AC]

↑ aandachtspunt grondwaterbeschermingsgebied:

verwijzing naar OV Overijssel opnemen ?

[↓ interne codering: HE16 [nieuw], object-ID: 55; tussen 159 en 159.8 (noord), ten noorden van HE9]

Artikel 7.11 (herbeplanting van houtopstanden)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 55} is de aanleg van een gebied voor de herbeplanting van houtopstanden tot een [maximum / minimum] van [p.m.] toegestaan.
2. Op deze locatie moeten de houtopstanden worden herbeplant die zijn geveld op de locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: [P.M.]}
3. De herbeplanting moet voldoen aan het bepaalde in artikel 3.16 van de Omgevingsverordening Overijssel 2024.

↑ aandachtspunt grondwaterbeschermingsgebied:

verwijzing naar OV Overijssel opnemen ?

[↓ interne codering: HE17 [nieuw], object-ID: 40; tussen 159.9 en 161]

Artikel 7.12 (opstelling op talud)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 40} is de bouw en aanleg van zonnepanelen op het talud toegestaan.
2. Deze opstelling op talud moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel II van bijlage II van dit projectbesluit.
3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de opstelling op talud aan de volgende regels voldoen:
 - a. [p.m.].

4. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 40} zijn geen andere bouwwerken toegestaan.

↑ **aandachtspunt grondwaterbeschermingsgebied:**

verwijzing naar OV Overijssel opnemen ?

↑ **aandachtspunt intrekgebied:**

verwijzing naar OV Overijssel opnemen ?

[↓ **interne codering: HE19b [nieuw], object-ID: 76; veld aan Bartelinklaantje ten westen van tennisvelden**]

Artikel 7.13 (veldopstelling)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 76} is de bouw en aanleg van een veldopstelling van zonnepanelen toegestaan.
2. Deze veldopstelling moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel I van bijlage II van dit projectbesluit.
3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de veldopstelling aan de volgende regels voldoen:
 - a. [p.m.].
4. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 76} is tevens toegestaan de bouw van de volgende bouwwerken:
 - a. een transformator met een maximale bouwhoogte van 3,50 m en een maximale oppervlakte van 15 m²;
 - b. een omvormer met een maximale bouwhoogte van 2 m en een maximale oppervlakte van 5 m²;
 - c. indien er geen natuurlijke barrière kan worden gebruikt, een hekwerk met een maximale bouwhoogte van 2 m.

[TOE TE VOEGEN:

- **nadere regels over aantal transformatorhuisjes en omvormers**
- **regels over energieopslag**
- **regels over kabels DC/AC]**

↑ **aandachtspunt intrekgebied:**

verwijzing naar OV Overijssel opnemen ?

[↓ **interne codering: HE20b [nieuw], object-ID: 77; veld aan Bartelinklaantje ten westen van tennisvelden**]

Artikel 7.14 (opstelling Solar Carport)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 77} is de bouw en aanleg van zonnepanelen op carports, carpoolplaatsen en andere parkeerplaatsen (Solar Carport) toegestaan.
2. Deze Solar Carport-opstelling moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel VI van bijlage II van dit projectbesluit.
3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de opstelling Solar Carport aan de volgende regels voldoen:
 - a. [p.m.].
4. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 77} is tevens toegestaan de bouw van de volgende bouwwerken:

- a. een transformator met een maximale bouwhoogte van 3,50 m en een maximale oppervlakte van 15 m²;
- b. een omvormer met een maximale bouwhoogte van 2 m en een maximale oppervlakte van 5 m²;
- c. indien er geen natuurlijke barrière kan worden gebruikt, een hekwerk met een maximale bouwhoogte van 2 m.

[TOE TE VOEGEN:

- nadere regels over aantal transformatorhuisjes en omvormers
- regels over energieopslag
- regels over kabels DC/AC]

↑ aandachtspunt intrekgebied:

verwijzing naar OV Overijssel opnemen ?

[↓ interne codering: HE18 [nieuw], object-ID: 41; tussen 161 en 161.6]

Artikel 7.15 (opstelling op talud)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 41} is de bouw en aanleg van zonnepanelen op het talud toegestaan.
2. Deze opstelling op talud moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel II van bijlage II van dit projectbesluit.
3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de opstelling op talud aan de volgende regels voldoen:
 - a. [p.m.].
4. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 41} zijn geen andere bouwwerken toegestaan.

↑ aandachtspunt intrekgebied:

verwijzing naar OV Overijssel opnemen ?

[↓ interne codering: HE22 [nieuw], object-ID: 42; tussen 161.7 en 161.9]

Artikel 7.16 (veldopstelling)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 42} is de bouw en aanleg van een veldopstelling van zonnepanelen toegestaan.
2. Deze veldopstelling moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel I van bijlage II van dit projectbesluit.
3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de veldopstelling aan de volgende regels voldoen:
 - a. [p.m.].
4. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 42} is tevens toegestaan de bouw van de volgende bouwwerken:
 - a. een transformator met een maximale bouwhoogte van 3,50 m en een maximale oppervlakte van 15 m²;
 - b. een omvormer met een maximale bouwhoogte van 2 m en een maximale oppervlakte van 5 m²;
 - c. indien er geen natuurlijke barrière kan worden gebruikt, een hekwerk met een maximale bouwhoogte van 2 m.

[TOE TE VOEGEN:

- nadere regels over aantal transformatorhuisjes en omvormers
- regels over energieopslag
- regels over kabels DC/AC]

↑ **aandachtspunt intrekgebied:**

verwijzing naar OV Overijssel opnemen ?

[↓ interne codering: HE19a [nieuw], object-ID: 43; tussen 161.6 en 161.7]

Artikel 7.17 (opstelling op geluidscherm)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 43} is de bouw van zonnepanelen op een bestaand geluidscherm toegestaan.
2. Deze opstelling op geluidscherm moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel IV van bijlage II van dit projectbesluit.
3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de opstelling op geluidscherm aan de volgende regels voldoen:
 - a. [p.m.].
4. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 43} is tevens toegestaan de bouw van de volgende bouwwerken:
 - a. een transformator met een maximale bouwhoogte van 3,50 m en een maximale oppervlakte van 15 m²;
 - b. een omvormer met een maximale bouwhoogte van 2 m en een maximale oppervlakte van 5 m²;
 - c. indien er geen natuurlijke barrière kan worden gebruikt, een hekwerk met een maximale bouwhoogte van 2 m.

[TOE TE VOEGEN:

- nadere regels over aantal transformatorhuisjes en omvormers
- regels over energieopslag
- regels over kabels DC/AC]

[↓ interne codering: HE20a [nieuw], object-ID: 9; tussen 161.2 en 161.5]

[↓ interne codering: HE20a [nieuw], object-ID: 16; tussen 161.5 en 161.9]

Artikel 7.18 (opstelling op talud)

1. Op deze locaties {GEOMETRISCHE BEPALING: 9 en 16} is de bouw en aanleg van zonnepanelen op het talud toegestaan.
2. Deze opstelling op talud moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel II van bijlage II van dit projectbesluit.
3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de opstelling op talud aan de volgende regels voldoen:
 - a. [p.m.].
4. Op deze locaties {GEOMETRISCHE BEPALING: 9 en 16} zijn geen andere bouwwerken toegestaan.

↑ **aandachtspunt intrekgebied:**

verwijzing naar OV Overijssel opnemen ?

[↓ interne codering: HE23 [nieuw], object-ID: 45; veld tussen A1, Bartelinklaantje en Hasselerbaan]

[↓ interne codering: HE21 [nieuw], object-ID: 44; veld tussen A1, Hasselerbaan en Dr. Martin Luther Kingstraat]

Artikel 7.19 (veldopstelling)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 45 en 44} is de bouw en aanleg van een veldopstelling van zonnepanelen toegestaan.
2. Deze veldopstelling moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel I van bijlage II van dit projectbesluit.
3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de veldopstelling aan de volgende regels voldoen:
 - a. [p.m.].
4. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 45 en 44 OF keuze van bepaalde locaties} is tevens toegestaan de bouw van de volgende bouwwerken:
 - a. een transformator met een maximale bouwhoogte van 3,50 m en een maximale oppervlakte van 15 m²;
 - b. een omvormer met een maximale bouwhoogte van 2 m en een maximale oppervlakte van 5 m²;
 - c. indien er geen natuurlijke barrière kan worden gebruikt, een hekwerk met een maximale bouwhoogte van 2 m.

[TOE TE VOEGEN:

- nadere regels over aantal transformatorhuisjes en omvormers
- regels over energieopslag
- regels over kabels DC/AC]

↑ aandachtspunt intrekgebied:

verwijzing naar OV Overijssel opnemen ?

[↓ interne codering: HE27 [nieuw], object-ID: 52; groentetuin SWB]

Artikel 7.20 (veldopstelling)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 52} is de bouw en aanleg van een veldopstelling van zonnepanelen toegestaan.
2. Deze veldopstelling moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel I van bijlage II van dit projectbesluit.
3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de veldopstelling aan de volgende regels voldoen:
 - a. [p.m.].
4. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 52} is tevens toegestaan de bouw van de volgende bouwwerken:
 - a. een transformator met een maximale bouwhoogte van 3,50 m en een maximale oppervlakte van 15 m²;
 - b. een omvormer met een maximale bouwhoogte van 2 m en een maximale oppervlakte van 5 m²;
 - c. indien er geen natuurlijke barrière kan worden gebruikt, een hekwerk met een maximale bouwhoogte van 2 m.

[TOE TE VOEGEN:

- nadere regels over aantal transformatorhuisjes en omvormers
- regels over energieopslag
- regels over kabels DC/AC]

↑ **aandachtspunt intrekgebied:**

verwijzing naar OV Overijssel opnemen ?

[↓ interne codering: HE24 [nieuw], object-ID: 103; tussen 162 en 162.2]

[↓ interne codering: HE26 [nieuw], object-ID: 104; tussen 162.2 en 162.6]

[↓ interne codering: HE24 [nieuw], object-ID: 105; tussen 161.9 en 162]

Artikel 7.21 (opstelling op talud)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 105} is de bouw en aanleg van zonnepanelen op het talud toegestaan.
2. Deze opstelling op talud moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel II van bijlage II van dit projectbesluit.
3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de opstelling op talud aan de volgende regels voldoen:
 - a. [p.m.].
4. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 105} zijn geen andere bouwwerken toegestaan.

↑ **aandachtspunt intrekgebied:**

verwijzing naar OV Overijssel opnemen ?

[↓ interne codering: HE25 [nieuw], object-ID: 28; tussen 161.9 en 162.6, ten noorden van H17]

Artikel 7.22 (herbeplanting van houtopstanden)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 28} is de aanleg van een gebied voor de herbeplanting van houtopstanden tot een [maximum / minimum] van [p.m.] toegestaan.
2. Op deze locatie moeten de houtopstanden worden herbeplant die zijn geveld op de locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: [P.M.]}
3. De herbeplanting moet voldoen aan het bepaalde in artikel 3.16 van de Omgevingsverordening Overijssel 2024.

↑ **aandachtspunt intrekgebied:**

verwijzing naar OV Overijssel opnemen ?

§ 7.2.5 – Projectbesluitgebieden A1-afslag Hengelo-Noord

[↓ interne codering: HE28 [nieuw], object-ID: 50; ten zuiden van Pentropsdijk]

[↓ interne codering: HE28 [nieuw], object-ID: 54; ten noorden van Pentropsdijk]

[↓ interne codering: HE29 [nieuw], object-ID: 46; zuidelijke knooppuntoksel]

[↓ interne codering: HE30 [nieuw], object-ID: 47; noordelijke knooppuntoksel]

[↓ interne codering: HE31 [nieuw], object-ID: 51; ten zuiden van 163.1 en 163.3]

Artikel 7.23 (veldopstelling)

1. Op deze locaties {GEOMETRISCHE BEPALING: 50, 54, 46, 47 en 51} is de bouw en aanleg van een veldopstelling van zonnepanelen toegestaan.
2. Deze veldopstelling moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel I van bijlage II van dit projectbesluit.
3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de veldopstelling aan de volgende regels voldoen:

a. [p.m.].

4. Op deze locaties {**GEOMETRISCHE BEPALING: 50, 54, 46, 47 en 51 OF keuze van bepaalde locaties**} is tevens toegestaan de bouw van de volgende bouwwerken:

- a. een transformator met een maximale bouwhoogte van 3,50 m en een maximale oppervlakte van 15 m²;
- b. een omvormer met een maximale bouwhoogte van 2 m en een maximale oppervlakte van 5 m²;
- c. indien er geen natuurlijke barrière kan worden gebruikt, een hekwerk met een maximale bouwhoogte van 2 m.

[TOE TE VOEGEN:

- nadere regels over aantal transformatorhuisjes en omvormers
- regels over energieopslag
- regels over kabels DC/AC]

↑ **aandachtspunt intrekgebied:**

verwijzing naar OV Overijssel opnemen ?

§ 7.2.6 – Projectbesluitgebied Veld tussen A35 en Waterpark Genseler

[↓ interne codering: HE32 [nieuw], object-ID: 56]

Artikel 7.24 (veldopstelling)

1. Op deze locatie {**GEOMETRISCHE BEPALING: 56**} is de bouw en aanleg van een veldopstelling van zonnepanelen toegestaan.
2. Deze veldopstelling moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel I van bijlage II van dit projectbesluit.
3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de veldopstelling aan de volgende regels voldoen:
 - a. [p.m.].
4. Op deze locatie {**GEOMETRISCHE BEPALING: 56**} is tevens toegestaan de bouw van de volgende bouwwerken:
 - a. een transformator met een maximale bouwhoogte van 3,50 m en een maximale oppervlakte van 15 m²;
 - b. een omvormer met een maximale bouwhoogte van 2 m en een maximale oppervlakte van 5 m²;
 - c. indien er geen natuurlijke barrière kan worden gebruikt, een hekwerk met een maximale bouwhoogte van 2 m.

[TOE TE VOEGEN:

- nadere regels over aantal transformatorhuisjes en omvormers
- regels over energieopslag
- regels over kabels DC/AC]

§ 7.2.7 – Projectbesluitgebieden Bedrijventerrein Twentekanaal

[↓ interne codering: HE33 [nieuw], object-ID: 17; tussen 59.8 en 60.7]

Artikel 7.25 (herbeplanting van houtopstanden)

1. Op deze locatie {**GEOMETRISCHE BEPALING: 17**} is de aanleg van een gebied voor de herbeplanting van houtopstanden tot een [maximum / minimum] van [p.m.] toegestaan.

2. Op deze locatie moeten de houtopstanden worden herbeplant die zijn geveld op de locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: [P.M.]}
3. De herbeplanting moet voldoen aan het bepaalde in artikel 3.16 van de Omgevingsverordening Overijssel 2024.

Artikel 7.26 (aanwijzing van tracé en beperkingen vanwege hoogspanningsverbinding)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: specifiek binnen 17} ligt het tracé voor een hoogspanningsverbinding met een spanning van 380 kV [DTC-HGL380 W en Z (TenneT)].
2. Op deze locatie mogen geen activiteiten voor de uitvoering van dit projectbesluit plaatsvinden die het gebruik als hoogspanningsverbinding en de daarmee verbonden schakel- en transformatorstations en andere voor die hoogspanningsverbinding noodzakelijke hulpmiddelen, belemmeren.

[↓ interne codering: HE34 [nieuw], object-ID: 61; tussen 60.2 en 60.5]

[↓ interne codering: HE37 [nieuw], object-ID: 59; groene tussenstrook Aquamarijnstraat]

[↓ interne codering: HE37 en HE36 [nieuw], object-ID: 60; groene tussenstrook Aquamarijnstraat]

[↓ interne codering: HE37 [nieuw], object-ID: 86; groene tussenstrook Aquamarijnstraat]

Artikel 7.27 (veldopstelling)

1. Op deze locaties {GEOMETRISCHE BEPALING: 61, 59, 60 en 86} is de bouw en aanleg van een veldopstelling van zonnepanelen toegestaan.
2. Deze veldopstelling moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel I van bijlage II van dit projectbesluit.
3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de veldopstelling aan de volgende regels voldoen:
 - a. [p.m.].
4. Op deze locaties {GEOMETRISCHE BEPALING: 61, 59, 60 en 86 OF keuze van bepaalde locaties} is tevens toegestaan de bouw van de volgende bouwwerken:
 - a. een transformator met een maximale bouwhoogte van 3,50 m en een maximale oppervlakte van 15 m²;
 - b. een omvormer met een maximale bouwhoogte van 2 m en een maximale oppervlakte van 5 m²;
 - c. indien er geen natuurlijke barrière kan worden gebruikt, een hekwerk met een maximale bouwhoogte van 2 m.

[TOE TE VOEGEN:

- nadere regels over aantal transformatorhuisjes en omvormers
- regels over energieopslag
- regels over kabels DC/AC]

↑ **aandachtspunt bovengrondse hoogspanningsverbindingen HGLO-HGLB110 W en Z (TenneT) (geldt voor HE37-59):**

nadere regel volgt.

↑ **aandachtspunt bovengrondse hoogspanningsverbindingen ESDM-HGLO110 B en R, HGLO-HGLB110 W en Z en ondergrondse hoogspanningsleiding ESDW- 110 R (TenneT) (geldt voor HE36+HE37-60):**

nadere regel volgt.

↑ **aandachtspunt bovengrondse hoogspanningsverbindingen ESDM-HGLO110 B en R en ondergrondse hoogspanningsleiding ESDW- 110 R (TenneT) (geldt voor HE37-86):**
nadere regel volgt.

Artikel 7.28 (beperkingen vanwege ondergrondse hoogspanningsleiding)

1. Op de locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: specifiek binnen 60} ligt een ondergrondse hoogspanningsleiding met een spanning van 110 kV [ESDW- 110 R (TenneT)].
2. Op de locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: specifiek binnen 86} ligt een ondergrondse hoogspanningsleiding met een spanning van 110 kV [ESDW- 110 R (TenneT)].
3. Binnen de belemmeringstrook van elk van de in het eerste en tweede lid genoemde ondergrondse hoogspanningsleidingen mogen geen [p.m.].

Artikel 7.29 (aanwijzing van tracé en beperkingen vanwege hoogspanningsverbinding met spanning van meer dan 220 kV)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: specifiek binnen 60} ligt het tracé voor een hoogspanningsverbinding met een spanning van 380 kV [GNA-HGL380 W en Z (TenneT)].
2. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: specifiek binnen 86} ligt het tracé voor een hoogspanningsverbinding met een spanning van 380 kV [GNA-HGL380 W en Z (TenneT)].
3. Op deze locaties mogen geen activiteiten voor de uitvoering van dit projectbesluit plaatsvinden die het gebruik als hoogspanningsverbinding en de daarmee verbonden schakel- en transformatorstations en andere voor die hoogspanningsverbinding noodzakelijke hulpmiddelen, belemmeren.

[↓ interne codering: HE35 [nieuw], object-ID: 57; veld ten westen van Audi-dealer]

[↓ interne codering: HE35 [nieuw], object-ID: 58; veld ten westen van Audi-dealer]

Artikel 7.30 (opstelling Solar Carport)

1. Op deze locaties {GEOMETRISCHE BEPALING: 57 en 58} is de bouw en aanleg van zonnepanelen op carports, carpoolplaatsen en andere parkeerplaatsen (Solar Carport) toegestaan.
2. Deze Solar Carport-opstelling moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel VI van bijlage II van dit projectbesluit.
3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de opstelling Solar Carport aan de volgende regels voldoen:
 - a. [p.m.].
4. Op deze locaties {GEOMETRISCHE BEPALING: 57 en 58 OF keuze van bepaalde locaties} is tevens toegestaan de bouw van de volgende bouwwerken:
 - a. een transformator met een maximale bouwhoogte van 3,50 m en een maximale oppervlakte van 15 m²;
 - b. een omvormer met een maximale bouwhoogte van 2 m en een maximale oppervlakte van 5 m²;
 - c. indien er geen natuurlijke barrière kan worden gebruikt, een hekwerk met een maximale bouwhoogte van 2 m.

[TOE TE VOEGEN:

- nadere regels over aantal transformatorhuisjes en omvormers
- regels over energieopslag
- regels over kabels DC/AC]

Artikel 7.31 (aanwijzing van tracé en beperkingen vanwege hoogspanningsverbinding)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: specifiek binnen 58} ligt het tracé voor een hoogspanningsverbinding met een spanning van 380 kV [GNA-HGL380 W (TenneT)].

2. Op deze locatie mogen geen activiteiten voor de uitvoering van dit projectbesluit plaatsvinden die het gebruik als hoogspanningsverbinding en de daarmee verbonden schakel- en transformatorstations en andere voor die hoogspanningsverbinding noodzakelijke hulpmiddelen, belemmeren.

§ 7.2.8 – Projectbesluitgebieden A35-afslag Hengelo-Zuid

[↓ interne codering: HE38, HE39, HE40, HE41 [nieuw], object-ID: 14]

Artikel 7.32 (veldopstelling)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 14} is de bouw en aanleg van een veldopstelling van zonnepanelen toegestaan.
2. Deze veldopstelling moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel I van bijlage II van dit projectbesluit.
3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de veldopstelling aan de volgende regels voldoen:
 - a. [p.m.].
4. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 14} is tevens toegestaan de bouw van de volgende bouwwerken:
 - a. een transformator met een maximale bouwhoogte van 3,50 m en een maximale oppervlakte van 15 m²;
 - b. een omvormer met een maximale bouwhoogte van 2 m en een maximale oppervlakte van 5 m²;
 - c. indien er geen natuurlijke barrière kan worden gebruikt, een hekwerk met een maximale bouwhoogte van 2 m.

[TOE TE VOEGEN:

- nadere regels over aantal transformatorhuisjes en omvormers
- regels over energieopslag
- regels over kabels DC/AC]

[↓ interne codering: HE42 [nieuw], object-ID: 78]

Artikel 7.33 (herbeplanting van houtopstanden)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 78} is de aanleg van een gebied voor de herbeplanting van houtopstanden tot een [maximum / minimum] van [p.m.] toegestaan.
2. Op deze locatie moeten de houtopstanden worden herbeplant die zijn geveld op de locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: [P.M.]}
3. De herbeplanting moet voldoen aan het bepaalde in artikel 3.16 van de Omgevingsverordening Overijssel 2024.

Hoofdstuk 8 – Activiteiten in Omgevingsplan Wierden

Afdeling 8.1 – Algemene regels over activiteiten

§ 8.1.1 - Toepassingsbereik

Artikel 8.1 (permanente maatregelen)

1. De regels van dit hoofdstuk hebben betrekking op de permanente maatregelen voor het uitvoeren, in werking hebben en het in stand houden van het project zoals beschreven in artikel 2.3 van dit projectbesluit.
2. De in het eerste lid genoemde regels hebben geen betrekking op tijdelijke of mitigerende maatregelen.
3. De in het eerste lid genoemde regels zijn van toepassing op de projectbesluitgebieden in het plangebied van het Omgevingsplan Wierden die zijn aangewezen in de regels van dit hoofdstuk.

Artikel 8.2 (werking ten opzichte van het Omgevingsplan Wierden)

1. De regels die zijn gegeven in afdeling 8.2 van dit hoofdstuk wijzigen de regels van het Omgevingsplan Wierden, als bedoeld in artikel 5.52, eerste lid, van de Omgevingswet, voor zover dit wijzigen betrekking heeft op het project en de regels van dat omgevingsplan met de regels van dit projectbesluit in strijd zijn.
2. Het eerste lid is niet van toepassing indien en zolang de regels van dit projectbesluit het tijdelijk deel van het omgevingsplan betreffen, als bedoeld in artikel 22.1 van de Omgevingswet.
3. Indien het gestelde in het tweede lid het geval is, dan wijken de regels die zijn gegeven in afdeling 8.2 van dit hoofdstuk van de regels van het omgevingsplan af, als bedoeld in artikel 22.16, eerste lid, van de Omgevingswet, voor zover dit afwijken betrekking heeft op het project en voor zover de regels van dat omgevingsplan met de regels van dit projectbesluit in strijd zijn.
4. Zowel in het geval als genoemd in het eerste lid als in het geval genoemd in het tweede en derde lid blijven de andere regels van het Omgevingsplan Wierden dan die welke met dit projectbesluit worden gewijzigd of waarvan met dit projectbesluit wordt afgeweken, van kracht op de projectbesluitgebieden die zijn aangewezen in afdeling 8.2 van dit hoofdstuk.

§ 8.1.2 – Aanwijzing projectbesluitgebieden en functietoedeling

Artikel 8.3 (aanwijzing projectbesluitgebieden)

1. Op deze locaties {GEOMETRISCHE BEPALING} liggen de projectbesluitgebieden in het omgevingsplan van de gemeente Wierden.
2. Aan deze locaties is de functie “Duurzaamheidsroute A35 – gemeente Wierden” toegeedeeld.

Artikel 8.4 (doelregels van de functie)

De functie die is toegeedeeld aan de locaties als genoemd in artikel 8.3 heeft het volgende doel:

a.

[hier gemeentelijke randvoorwaarden opnemen voor zover voor PB relevant]

Afdeling 8.2 – Activiteiten per projectbesluitgebied

§ 8.2.1 – Projectbesluitgebied Tussen N35 en spoorweg

[↓ interne codering: W02 [nieuw], object-ID: 8, 189-1-8; tussen 40.1 en 40.8]

Artikel 8.5 (opstelling op wand)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 8} is de bouw van zonnepanelen op een nieuwe wand toegestaan.
2. Deze opstelling op wand moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel III van bijlage II van dit projectbesluit.
3. In afwijking van het tweede lid [p.m.].
4. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: 8} is tevens toegestaan de bouw van de volgende bouwwerken en de aanleg van de volgende werken:
 - a. het fundament voor het plaatsen van de wand;
 - b. een transformator met een maximale bouwhoogte van 3,50 m en een maximale oppervlakte van 15 m²;
 - c. een omvormer met een maximale bouwhoogte van 2 m en een maximale oppervlakte van 5 m²;
 - d. indien er geen natuurlijke barrière kan worden gebruikt, een hekwerk met een maximale bouwhoogte van 2 m.

[TOE TE VOEGEN:

- nadere regels over aantal transformatorhuisjes en omvormers
- regels over energieopslag
- regels over kabels DC/AC]

↑ aandachtspunt waterwingebied:

verwijzing naar OV Overijssel opnemen ?

↑ aandachtspunt grondwaterbeschermingsgebied:

verwijzing naar OV Overijssel opnemen ?

§ 8.2.2 – Projectbesluitgebieden Knooppunt N35 – N350

[↓ interne codering: W03 [nieuw], object-ID: 20, 189-1-21; tussen 41.5 en 42.2 (noord): MOGELIJK UIT SCOPE vóór vaststelling voorontwerp]

[↓ interne codering: W05 [nieuw], object-ID: 24; knooppunt-oksel tussen 42.3 en 42.4d]

[↓ interne codering: W06 [nieuw], object-ID: ..; ten noorden van zuidelijke knooppunt-oksel]

[↓ interne codering: W11 [nieuw], object-ID: 25; tussen 42.3c en 43.6d]

Artikel 8.6 (opstelling op geluidscherm)

1. Op deze locaties {GEOMETRISCHE BEPALING: 20, 24 en 25} is de bouw van zonnepanelen op een bestaand geluidscherm toegestaan.
2. Deze opstelling op geluidscherm moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel IV van bijlage II van dit projectbesluit.
3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de opstelling op geluidscherm aan de volgende regels voldoen:
 - a. [p.m.].

4. Op deze locaties {**GEOMETRISCHE BEPALING: 20, 24 en 25 OF keuze van bepaalde locaties**} is tevens toegestaan de bouw van de volgende bouwwerken:

- a. een transformator met een maximale bouwhoogte van 3,50 m en een maximale oppervlakte van 15 m²;
- b. een omvormer met een maximale bouwhoogte van 2 m en een maximale oppervlakte van 5 m²;
- c. indien er geen natuurlijke barrière kan worden gebruikt, een hekwerk met een maximale bouwhoogte van 2 m.

[TOE TE VOEGEN:

- nadere regels over aantal transformatorhuisjes en omvormers
- regels over energieopslag
- regels over kabels DC/AC]

↑ **aandachtspunt gasleiding N-557-30 (Gasunie) (geldt voor W03+W04+W05-25):**
nadere regel volgt.

[↓ **interne codering: W10 [nieuw], object-ID: 3; rand knooppunt tussen 42.4b en 42.6b]**

Artikel 8.7 (opstelling op talud)

1. Op deze locatie {**GEOMETRISCHE BEPALING: 3**} is de bouw en aanleg van zonnepanelen op het talud toegestaan.
2. Deze opstelling op talud moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel II van bijlage II van dit projectbesluit.
3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de opstelling op talud aan de volgende regels voldoen:
 - a. [p.m.].
4. Op deze locatie {**GEOMETRISCHE BEPALING: 3**} zijn geen andere bouwwerken toegestaan.

↑ **aandachtspunt grondwaterbeschermingsgebied:**
verwijzing naar OV Overijssel opnemen ?

↑ **aandachtspunt intrekgebied:**
verwijzing naar OV Overijssel opnemen ?

[↓ **interne codering: W07 [nieuw], object-ID: 63; knooppunt-oksel ter hoogte van 42.6d]**

[↓ **interne codering: W08 [nieuw], object-ID: 64; buiten knooppunt-oksel ter hoogte van 42.5b]**

[↓ **interne codering: W09 [nieuw], object-ID: 65; buiten knooppunt-oksel ter hoogte van 42.5c]**

[↓ **interne codering: W04 [nieuw], object-ID: 66; knooppunt-oksel ter hoogte van 42.7a]**

Artikel 8.8 (veldopstelling)

1. Op deze locaties {**GEOMETRISCHE BEPALING: 63, 64, 65 en 66**} is de bouw en aanleg van een veldopstelling van zonnepanelen toegestaan.
2. Deze veldopstelling moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel I van bijlage II van dit projectbesluit.
3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de veldopstelling aan de volgende regels voldoen:
 - a. de maximale bouwhoogte van zonnepanelen bedraagt 1,50 m;

b. de maximale bedekkingsgraad van het perceel bedraagt: 70% voor de veldopstelling en 30% onbenut, terwijl de onbenutte stroken gelijkmatig verdeeld liggen over het zonneveld.

4. Op deze locaties {**GEOMETRISCHE BEPALING: 63, 64, 65 en 66 OF keuze van bepaalde locaties**} is tevens toegestaan de bouw van de volgende bouwwerken:

- a. een transformator met een maximale bouwhoogte van 3,50 m en een maximale oppervlakte van 15 m²;
- b. een omvormer met een maximale bouwhoogte van 2 m en een maximale oppervlakte van 5 m²;
- c. indien er geen natuurlijke barrière kan worden gebruikt, een hekwerk met een maximale bouwhoogte van 2 m.

[TOE TE VOEGEN:

- nadere regels over aantal transformatorhuisjes en omvormers
- regels over energieopslag
- regels over kabels DC/AC]

↑ **aandachtspunt grondwaterbeschermingsgebied:**

verwijzing naar OV Overijssel opnemen ?

§ 8.2.3 – Projectbesluitgebied A35-afslag Almelo-West

[↓ interne codering: **W12+W13 [nieuw], object-ID: 13, 189-1-14; tussen 43.5 en 43.7]**

[↓ interne codering: **W16 [nieuw], object-ID: 15, 189-1-16; ter hoogte van 43.7b]**

Artikel 8.9 (opstelling op talud)

1. Op deze locaties {**GEOMETRISCHE BEPALING: 13 en 15**} is de bouw en aanleg van zonnepanelen op het talud toegestaan.
2. Deze opstelling op talud moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel II van bijlage II van dit projectbesluit.
3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de opstelling op talud aan de volgende regels voldoen:
 - a. [p.m.].
4. Op deze locaties {**GEOMETRISCHE BEPALING: 13 en 15**} zijn geen andere bouwwerken toegestaan.

↑ **aandachtspunt grondwaterbeschermingsgebied:**

verwijzing naar OV Overijssel opnemen ?

↑ **aandachtspunt intrekgebied:**

verwijzing naar OV Overijssel opnemen ?

[↓ interne codering: **W15 [nieuw], object-ID: 87, 189-1-93; ter hoogte van 43.8b]**

[↓ interne codering: **W14 [nieuw], object-ID: 88, 189-1-94; knooppunt-oksel]**

[↓ interne codering: **W17 [nieuw], object-ID: 102, 189-1-113; ten zuiden van knooppunt]**

Artikel 8.10 (veldopstelling)

1. Op deze locaties {**GEOMETRISCHE BEPALING: 87, 88 en 102**} is de bouw en aanleg van een veldopstelling van zonnepanelen toegestaan.

2. Deze veldopstelling moet voldoen aan de eisen gesteld in onderdeel I van bijlage II van dit projectbesluit.

3. In afwijking van of in aanvulling op het tweede lid moet de veldopstelling aan de volgende regels voldoen:

- a. de maximale bouwhoogte van zonnepanelen bedraagt 1,50 m;
- b. de maximale bedekkingsgraad van het perceel bedraagt: 70% voor de veldopstelling en 30% onbenut, terwijl de onbenutte stroken gelijkmatig verdeeld liggen over het zonneveld.

4. Op deze locaties {**GEOMETRISCHE BEPALING: 87, 88 en 102 OF keuze van bepaalde locaties**} is tevens toegestaan de bouw van de volgende bouwwerken:

- a. een transformator met een maximale bouwhoogte van 3,50 m en een maximale oppervlakte van 15 m²;
- b. een omvormer met een maximale bouwhoogte van 2 m en een maximale oppervlakte van 5 m²;
- c. indien er geen natuurlijke barrière kan worden gebruikt, een hekwerk met een maximale bouwhoogte van 2 m.

[TOE TE VOEGEN:

- **nadere regels over aantal transformatorhuisjes en omvormers**
- **regels over energieopslag**
- **regels over kabels DC/AC]**

↑ aandachtspunt grondwaterbeschermingsgebied:

verwijzing naar OV Overijssel opnemen ?

↑ aandachtspunt intrekgebied:

verwijzing naar OV Overijssel opnemen ?

Hoofdstuk 9 - Tijdelijke maatregelen

Afdeling 9.1 – Toepassingsbereik

Artikel 9.1 (tijdelijke maatregelen en werking ten opzichte van omgevingsplannen)

1. De regels van dit hoofdstuk hebben betrekking op de tijdelijke maatregelen voor het uitvoeren van het project zoals beschreven in artikel 2.3 van dit projectbesluit.
2. De regels van dit hoofdstuk wijzigen tijdelijk de regels van de omgevingsplannen die zijn aangegeven in hoofdstukken 3 tot en met 8 van dit projectbesluit, als bedoeld in artikel 5.52, eerste lid, van de Omgevingswet, voor zover de regels van die omgevingsplannen met de regels van dit projectbesluit in strijd zijn.
3. Het tweede lid is niet van toepassing indien en zolang de regels van dit projectbesluit het tijdelijk deel van het omgevingsplan betreffen, als bedoeld in artikel 22.1 van de Omgevingswet.
4. Indien het gestelde in het derde lid het geval is, dan wijken de regels die zijn in hoofdstukken 3 tot en met 8 van dit projectbesluit tijdelijk van de regels van de omgevingsplannen af, als bedoeld in artikel 22.16, eerste lid, van de Omgevingswet, voor zover dit afwijken betrekking heeft op het project en voor zover de regels van die omgevingsplannen met de regels van dit projectbesluit in strijd zijn.
5. Voor het overige zijn artikel 3.2, vierde lid, artikel 4.2, vierde lid, artikel 5.2, vierde lid, artikel 6.2, vierde lid, artikel 7.2, vierde lid, en artikel 8.2, vierde lid, van dit projectbesluit van overeenkomstige toepassing.

Artikel 9.2 (terugbrengen in de oorspronkelijke staat)

1. Het bepaalde in artikel 9.1 is van kracht totdat alle tijdelijke maatregelen als bepaald in dit hoofdstuk, zijn uitgevoerd.
2. Degene die een tijdelijke maatregel heeft uitgevoerd is gehouden om de locatie of locaties waarop de tijdelijke maatregel ziet, feitelijk terug te brengen in de staat van vóór het van kracht worden van dit projectbesluit.

Afdeling 9.2 - Tijdelijke bouwwerken en andere werken

§ 9.2.1 - Tijdelijke bouwwerken voor uitvoering van het project

[↓ interne codering: [p.m.], object-ID: [p.m.]; [p.m.]]

Artikel 9.3 (tijdelijke bouwwerken in Omgevingsplan Almelo)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: [p.m.]} is de bouw van een tijdelijk bouwwerk voor [p.m.] toegestaan.
2. De maximale bouwhoogte van het bouwwerk bedraagt [p.m.] m.
3. De maximale oppervlakte van het bouwwerk bedraagt [p.m.] m².
4. Het maximale volume van het bouwwerk bedraagt [p.m.] m³.

[↓ interne codering: [p.m.], object-ID: [p.m.]; [p.m.]]

Artikel 9.4 (tijdelijke bouwwerken in Omgevingsplan Borne)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: [p.m.]} is de bouw van een tijdelijk bouwwerk voor [p.m.] toegestaan.
2. De maximale bouwhoogte van het bouwwerk bedraagt [p.m.] m.

3. De maximale oppervlakte van het bouwwerk bedraagt [p.m.] m².

4. Het maximale volume van het bouwwerk bedraagt [p.m.] m³.

[↓ interne codering: [p.m.], object-ID: [p.m.]; [p.m.]]

Artikel 9.5 (tijdelijke bouwwerken in Omgevingsplan Enschede)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: [p.m.]} is de bouw van een tijdelijk bouwwerk voor [p.m.] toegestaan.

2. De maximale bouwhoogte van het bouwwerk bedraagt [p.m.] m.

3. De maximale oppervlakte van het bouwwerk bedraagt [p.m.] m².

4. Het maximale volume van het bouwwerk bedraagt [p.m.] m³.

[↓ interne codering: [p.m.], object-ID: [p.m.]; [p.m.]]

Artikel 9.6 (tijdelijke bouwwerken in Omgevingsplan Hellendoorn)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: [p.m.]} is de bouw van een tijdelijk bouwwerk voor [p.m.] toegestaan.

2. De maximale bouwhoogte van het bouwwerk bedraagt [p.m.] m.

3. De maximale oppervlakte van het bouwwerk bedraagt [p.m.] m².

4. Het maximale volume van het bouwwerk bedraagt [p.m.] m³.

[↓ interne codering: [p.m.], object-ID: [p.m.]; [p.m.]]

Artikel 9.7 (tijdelijke bouwwerken in Omgevingsplan Hengelo)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: [p.m.]} is de bouw van een tijdelijk bouwwerk voor [p.m.] toegestaan.

2. De maximale bouwhoogte van het bouwwerk bedraagt [p.m.] m.

3. De maximale oppervlakte van het bouwwerk bedraagt [p.m.] m².

4. Het maximale volume van het bouwwerk bedraagt [p.m.] m³.

[↓ interne codering: [p.m.], object-ID: [p.m.]; [p.m.]]

Artikel 9.8 (tijdelijke bouwwerken in Omgevingsplan Wierden)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: [p.m.]} is de bouw van een tijdelijk bouwwerk voor [p.m.] toegestaan.

2. De maximale bouwhoogte van het bouwwerk bedraagt [p.m.] m.

3. De maximale oppervlakte van het bouwwerk bedraagt [p.m.] m².

4. Het maximale volume van het bouwwerk bedraagt [p.m.] m³.

§ 9.2.2 - Tijdelijke andere werken voor uitvoering van het project

[↓ interne codering: [p.m.], object-ID: [p.m.]; [p.m.]]

Artikel 9.9 (tijdelijke werken in Omgevingsplan Almelo)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: [p.m.]} is de aanleg van een tijdelijke bouwplaats en een tijdelijke uitweg voor die bouwplaats toegestaan.

2. De aanleg moet voldoen aan de regels van het Omgevingsplan Almelo.

3. In afwijking van het tweede lid moet de aanleg onder de volgende voorwaarden plaatsvinden:

a. [p.m.].

[↓ interne codering: [p.m.], object-ID: [p.m.]; [p.m.]]

Artikel 9.10 (tijdelijke werken in Omgevingsplan Borne)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: [p.m.]} is de aanleg van een tijdelijke bouwplaats en een tijdelijke uitweg voor die bouwplaats toegestaan.
2. De aanleg moet voldoen aan de regels van het Omgevingsplan Borne.
3. In afwijking van het tweede lid moet de aanleg onder de volgende voorwaarden plaatsvinden:
 - a. [p.m.].

[↓ interne codering: [p.m.], object-ID: [p.m.]; [p.m.]]

Artikel 9.11 (tijdelijke werken in Omgevingsplan Enschede)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: [p.m.]} is de aanleg van een tijdelijke bouwplaats en een tijdelijke uitweg voor die bouwplaats toegestaan.
2. De aanleg moet voldoen aan de regels van het Omgevingsplan Enschede.
3. In afwijking van het tweede lid moet de aanleg onder de volgende voorwaarden plaatsvinden:
 - a. [p.m.].

[↓ interne codering: [p.m.], object-ID: [p.m.]; [p.m.]]

Artikel 9.12 (tijdelijke werken in Omgevingsplan Hellendoorn)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: [p.m.]} is de aanleg van een tijdelijke bouwplaats en een tijdelijke uitweg voor die bouwplaats toegestaan.
2. De aanleg moet voldoen aan de regels van het Omgevingsplan Hellendoorn.
3. In afwijking van het tweede lid moet de aanleg onder de volgende voorwaarden plaatsvinden:
 - a. [p.m.].

[↓ interne codering: [p.m.], object-ID: [p.m.]; [p.m.]]

Artikel 9.13 (tijdelijke werken in Omgevingsplan Hengelo)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: [p.m.]} is de aanleg van een tijdelijke bouwplaats en een tijdelijke uitweg voor die bouwplaats toegestaan.
2. De aanleg moet voldoen aan de regels van het Omgevingsplan Hengelo.
3. In afwijking van het tweede lid moet de aanleg onder de volgende voorwaarden plaatsvinden:
 - a. [p.m.].

[↓ interne codering: [p.m.], object-ID: [p.m.]; [p.m.]]

Artikel 9.14 (tijdelijke werken in Omgevingsplan Wierden)

1. Op deze locatie {GEOMETRISCHE BEPALING: [p.m.]} is de aanleg van een tijdelijke bouwplaats en een tijdelijke uitweg voor die bouwplaats toegestaan.
2. De aanleg moet voldoen aan de regels van het Omgevingsplan Wierden.
3. In afwijking van het tweede lid moet de aanleg onder de volgende voorwaarden plaatsvinden:
 - a. [p.m.].

Hoofdstuk 10 – Mitigerende maatregelen

Afdeling 10.1 – Toepassingsbereik

Artikel 10.1 (mitigerende maatregelen en werking ten opzichte van omgevingsplannen)

1. De regels van dit hoofdstuk hebben betrekking op maatregelen om nadelige gevolgen van het project, zoals beschreven in artikel 2.3 van dit projectbesluit, te voorkomen en te beperken.
2. De regels van dit hoofdstuk wijzigen de regels van de omgevingsplannen die zijn aangegeven in hoofdstukken 3 tot en met 8 van dit projectbesluit, als bedoeld in artikel 5.52, eerste lid, van de Omgevingswet, voor zover de regels van die omgevingsplannen met de regels van dit projectbesluit in strijd zijn.
3. Het tweede lid is niet van toepassing indien en zolang de regels van dit projectbesluit het tijdelijk deel van het omgevingsplan betreffen, als bedoeld in artikel 22.1 van de Omgevingswet.
4. Indien het gestelde in het derde lid het geval is, dan wijken de regels die zijn in hoofdstukken 3 tot en met 8 van dit projectbesluit van de regels van de omgevingsplannen af, als bedoeld in artikel 22.16, eerste lid, van de Omgevingswet, voor zover dit afwijken betrekking heeft op het project en voor zover de regels van die omgevingsplannen met de regels van dit projectbesluit in strijd zijn.
5. Voor het overige zijn artikel 3.2, vierde lid, artikel 4.2, vierde lid, artikel 5.2, vierde lid, artikel 6.2, vierde lid, artikel 7.2, vierde lid, en artikel 8.2, vierde lid, van dit projectbesluit van overeenkomstige toepassing.

Afdeling 10.2 - Maatregelen in verband met natuurwaarden

§ 10.2.1 - Natura 2000-gebieden

[VOORBEELD:]

Artikel 11.1 (mitigerende maatregelen Wierdense Veld)

1. Met het oog op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Wierdense Veld worden tijdens de bouw- en aanlegfase de volgende mitigerende maatregelen getroffen:
 - a.

§ 10.2.2 – NNN-gebieden

§ 10.2.3 – Beschermde plant- en diersoorten

§ 10.2.4 – Bescherming houtopstanden

Afdeling 10.3 - Maatregelen in verband met landschappelijke inpassing

Afdeling 10.4 - Maatregelen in verband met de waterhuishouding

Afdeling 10.5 - Maatregelen in verband met milieubelastende activiteiten

§ 10.5.1 – Geluid door activiteiten

§ 10.5.2 – Trillingen

§ 10.5.3 – Bodem

Afdeling 10.6 – Maatregelen in verband met verkeersveiligheid

§ 10.6.1 – Lichtreflectie door zonnepanelen

Hoofdstuk 11 - Buiten toepassing laten van regels van algemene aard

Afdeling 11.1 - Algemene bepalingen

Artikel 11.1 (juridische grondslag)

In dit hoofdstuk worden de regels van andere bestuursorganen aangewezen die geheel of gedeeltelijk buiten toepassing blijven omdat deze regels de uitvoering van dit projectbesluit onevenredig belemmeren, als bedoeld in artikel 5.53, derde lid, van de Omgevingswet.

[Bij de opstelling van dit concept van het projectbesluit was het nog onduidelijk of van de bevoegdheid gebruik zal worden gemaakt om de volgende – onderdelen van – regels van andere bestuursorganen om dringende redenen buiten toepassing te laten:

- regels die bij of krachtens een andere regeling van een gemeente dan een omgevingsplan zijn vastgesteld; of
- regels die bij of krachtens een regeling van een waterschap zijn vastgesteld

Deze bevoegdheid is gegeven in artikel 5.53, derde lid, van de Omgevingswet.]

Hoofdstuk 12 – Regels over uitvoeringsbesluiten

Afdeling 12.1 – Projectbesluit als uitvoeringsbesluit

§ 12.1.1 – Algemeen

Artikel 12.1 (bepaling projectbesluit als uitvoeringsbesluit)

In deze afdeling wordt uitdrukkelijk bepaald dat het projectbesluit tevens geldt als omgevingsvergunning of ander uitvoeringsbesluit, een en ander als bedoeld in artikel 5.52, tweede lid, van de Omgevingswet.

[Bij de opstelling van dit concept van het projectbesluit was het nog onduidelijk of dit projectbesluit voor bepaalde activiteiten tevens als uitvoeringsbesluit moet dienen. In artikel 5.52, tweede lid, van de Omgevingswet wordt die bevoegdheid gegeven. Volgens dat artikellid kan het projectbesluit tevens dienen als omgevingsvergunning. Volgens artikel 5.7 van het Omgevingsbesluit in verbintenis met genoemd artikellid tevens als:

- a. een besluit tot vaststelling van een geluidproductieplafond als omgevingswaarde als bedoeld in artikel 2.12a, eerste lid, 2.13a, eerste lid, of 2.15, tweede lid, van de wet;
- b. een maatwerkvoorschrift op grond van regels als bedoeld in artikel 4.3 van de wet;
- c. een verkeersbesluit als bedoeld in artikel 15 van de Wegenverkeerswet 1994 voor zover het gaat om de uitvoering van het projectbesluit; en
- d. een onttrekking van een weg aan de openbaarheid als bedoeld in artikel 7, aanhef en onder II, van de Wegenwet.]

Afdeling 12.2 – Uitvoeringsbesluiten op basis van dit projectbesluit

§ 12.2.1 – Aanwijzing vergunningplichtige omgevingsplanactiviteiten

Artikel 12.5 (uitzonderingen op vergunningplicht)

De volgende artikelen zijn niet van toepassing op de uitzonderingen op de vergunningplicht die zijn geregeld in de omgevingsplannen als genoemd in hoofdstukken 3 tot en met 8 van dit projectbesluit.

Artikel 12.6 (omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit voor bouwen, in stand houden en gebruik van een bouwwerk)

1. Voor het bouwen, in stand houden en gebruik van een bouwwerk op de locaties van de projectbesluitgebieden, zoals aangewezen in hoofdstukken 3 tot en met 8 van dit projectbesluit, is een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit voor bouwen, in stand houden en gebruik van een bouwwerk vereist.
2. Op de in het eerste lid genoemde omgevingsvergunning zijn de regels van de omgevingsplannen, als genoemd in hoofdstukken 3 tot en met 8, van toepassing, voor zover deze met de regels gegeven in paragrafen 12.1.2 tot en met 12.1.4 van dit hoofdstuk niet worden gewijzigd.

Artikel 12.7 (omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit voor het verrichten van een werk, niet zijnde een bouwwerk, of een werkzaamheid)

1. Voor het verrichten van een werk, niet zijnde een bouwwerk, of een werkzaamheid op de locaties van de projectbesluitgebieden, zoals aangewezen in hoofdstukken 3 tot en met 8 van dit projectbesluit, is een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit voor het verrichten van een werk, niet zijnde een bouwwerk, of een werkzaamheid vereist.

2. Op de in het eerste lid genoemde omgevingsvergunning zijn de regels van de omgevingsplannen, als genoemd in hoofdstukken 3 tot en met 8, van toepassing, voor zover deze met de regels gegeven in paragrafen 12.1.2 tot en met 12.1.4 van dit hoofdstuk niet worden gewijzigd.

Artikel 12.8 (omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit voor het slopen van een bouwwerk)

1. Voor het slopen van een bouwwerk op de locaties van de projectbesluitgebieden, zoals aangewezen in hoofdstukken 3 tot en met 8 van dit projectbesluit, is een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit voor het slopen van een bouwwerk vereist.

2. Op de in het eerste lid genoemde omgevingsvergunning zijn de regels van de omgevingsplannen, als genoemd in hoofdstukken 3 tot en met 8, van toepassing, voor zover deze met de regels gegeven in paragrafen 12.1.2 tot en met 12.1.4 van dit hoofdstuk niet worden gewijzigd.

Artikel 12.9 (omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit voor [p.m.] [p.m.]

§ 12.2.2 – Overzicht vergunningplicht of meldingsplicht andere activiteiten

Artikel 12.10 (wegen in beheer bij het Rijk)

Voor het verrichten van een activiteit in het beperkingengebied van een weg in beheer bij het Rijk is een omgevingsvergunning voor een beperkingengebiedactiviteit voor een weg nodig als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder f, onder 1°, van de Omgevingswet.

[P.M.: meldingsplicht ex art. 8.20 Bal voor kabels of leidingen]

Artikel 12.11 (spoorwegen in beheer bij het Rijk)

Voor het verrichten van een activiteit in het beperkingengebied van een hoofdspoorweg in beheer bij het Rijk is een omgevingsvergunning voor een beperkingengebiedactiviteit voor een spoorweg nodig als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder f, onder 4°, van de Omgevingswet.

[P.M.: meldingsplicht ex art. 9.21 Bal voor kabels of leidingen]

Artikel 12.12 (Natura 2000-gebied)

Voor het verrichten van een activiteit in of nabij een Natura 2000-gebied is een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit nodig als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder e, van de Omgevingswet.

Artikel 12.13 (Natuurnetwerk Nederland)

[p.m.]

Artikel 12.14 (beschermde plansoorten en diersoorten)

Voor het verrichten van een activiteit die gevolgen kan hebben voor beschermde plant- en diersoorten is een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit nodig als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet.

Artikel 12.15 (vellen en herbeplanten van houtopstanden)

[p.m.: voor vellen meldingsplicht ex art. 11.126 Bal; voor herbeplanten op andere grond eisen ex art. 3.16 OV Overijssel]

[EN VERDER BIJVOORBEELD:]

Artikel 12.16 (omgevingsvergunning grondwaterbescherming)

[p.m.: ex OV Overijssel]

§ 12.2.3 – Aanvulling van beoordelingsregels

Artikel 12.17 (omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit voor bouwen, in stand houden en gebruik van een bouwwerk)

In aanvulling op de beoordelingsregels voor een omgevingsvergunning in de omgevingsplannen die zijn genoemd in hoofdstukken 3 tot en met 8 van dit projectbesluit moet[en] de volgende beoordelingsregel[s] bij de beoordeling van de aanvraag in acht te worden genomen:

a. [p.m.].

Artikel 12.18 (omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit voor een werk, niet zijnde een bouwwerk, of een werkzaamheid)

In aanvulling op de beoordelingsregels voor een omgevingsvergunning in de omgevingsplannen die zijn genoemd in hoofdstukken 3 tot en met 8 van dit projectbesluit moet[en] de volgende beoordelingsregel[s] bij de beoordeling van de aanvraag in acht te worden genomen:

a. [p.m.].

§ 12.2.4 – Aanvulling van aanvraagvereisten

Artikel 12.18 (omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit voor bouwen, in stand houden en gebruik van een bouwwerk)

In aanvulling op de aanvraagvereisten voor een omgevingsvergunning in de omgevingsplannen die zijn genoemd in hoofdstukken 3 tot en met 8 van dit projectbesluit moet[en] de [het] volgende aanvraagvereiste[n] voor de aanvraag van de omgevingsvergunning in acht te worden genomen:

a. [p.m.].

Artikel 12.19 (omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit voor een werk, niet zijnde een bouwwerk, of een werkzaamheid)

In aanvulling op de aanvraagvereisten voor een omgevingsvergunning in de omgevingsplannen die zijn genoemd in hoofdstukken 3 tot en met 8 van dit projectbesluit moet[en] de [het] volgende aanvraagvereiste[n] voor de aanvraag van de omgevingsvergunning in acht te worden genomen:

a. [p.m.].

§ 12.2.5 – Wijziging van regels over verbinden van voorschriften aan omgevings-vergunning

Artikel 12.20 (omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit voor bouwen, in stand houden en gebruik van een bouwwerk)

In aanvulling op de regels over het verbinden van voorschriften aan een omgevingsvergunning in de omgevingsplannen die zijn genoemd in hoofdstukken 3 tot en met 8 van dit projectbesluit moet[en] de volgende regel[s] in acht te worden genomen:

a. [p.m.].

Artikel 12.21 (omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit voor een werk, niet zijnde een bouwwerk, of een werkzaamheid)

In aanvulling op de regels over het verbinden van voorschriften aan een omgevingsvergunning in de omgevingsplannen die zijn genoemd in hoofdstukken 3 tot en met 8 van dit projectbesluit moet[en] de volgende regel[s] in acht te worden genomen:

a. [p.m.].

Hoofdstuk 13 - Uitwerking van het projectbesluit

Afdeling 13.1 – Uitwerking regels in omgevingsplannen

Artikel 13.1 (Uitwerking projectbesluit met oog op [p.m.])

1. Het bevoegd gezag kan dit projectbesluit uitwerken, als bedoeld in artikel 5.54 van de Omgevingswet, met het oog op [p.m.] [tevens: {**GEOMETRISCHE BEPALING:** [p.m.]}].
2. De bevoegdheid als genoemd in het eerste lid wordt uitgeoefend onder de volgende voorwaarden:
 - a. [p.m.].

[Bij de opstelling van dit concept van het projectbesluit was het nog onduidelijk of van de bevoegdheid gebruik zal worden gemaakt om in dit projectbesluit te bepalen dat het besluit met inachtneming van de daarbij gestelde randvoorwaarden door het bevoegd gezag kan worden uitgewerkt. Deze bevoegdheid is gegeven in artikel 5.54 van de Omgevingswet.

Van deze uitwerkingsmogelijkheid kan bijvoorbeeld gebruik worden gemaakt als duidelijk is hoe het project er uit gaat zien, maar over één onderdeel nog geen duidelijkheid is. Het uitwerkingsbesluit volgt dezelfde procedure als de procedure voor het projectbesluit, met uitzondering van kennisgeving voornemen of voorkeursbeslissing]

Hoofdstuk 14 - Financiële bepalingen

Afdeling 14.1 – Kostenverhaal

[Bij de opstelling van dit concept van het projectbesluit wordt ervan uitgegaan dat er geen kostenverhaalplichtige activiteiten zullen plaatsvinden als bedoeld in artikel 8.13 van het Omgevingsbesluit. Onder bepaalde voorwaarden moeten exploitatieregels worden opgenomen in een projectbesluit op grond van artikel 13.14, derde lid, aanhef en onder b, van de Omgevingswet.]

Afdeling 14.2 – Aanvullende regels nadeelcompensatie

Artikel 14.2 (procedure aanvraag nadeelcompensatie)

[p.m.].

Hoofdstuk 15 - Overige en slotbepalingen

Afdeling 15.1 – Regels monitoring [p.m.]

Artikel 15.1 ([p.m.])

1. [p.m.].

Afdeling 15.2 – Regels handhaving [p.m.]

Artikel 15.2 ([p.m.])

1. [p.m.].

Afdeling 15.3 - Slotbepalingen

Artikel 15.3 (inwerkingtreding)

1. Dit projectbesluit treedt in werking vier weken na de dag van bekendmaking ervan.
2. In afwijking van het eerste lid treden de [onderdelen] in werking op [OPTIE].

Artikel 15.4 (citeertitel)

Dit projectbesluit wordt aangehaald als: Projectbesluit Duurzaamheidsroute A35.

BIJLAGEN VAN DE REGELS

Bijlage I – Begripsbepalingen

Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder:

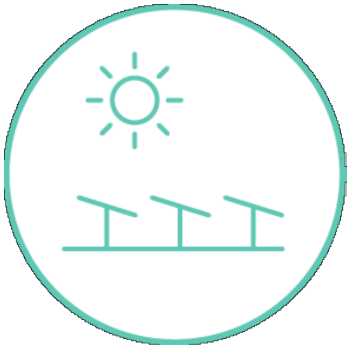
[VOORLOPIGE LIJST:]

1. *aanleggen*: de omgevingsplanactiviteit voor het uitvoeren van een werk, niet zijnde een bouwwerk, of een werkzaamheid, zoals geregeld in het omgevingsplan;
2. *bouwen*: de omgevingsplanactiviteit voor het bouwen, in stand houden en gebruik van een bouwwerk, zoals geregeld in het omgevingsplan;
3. *landmark*: een kunstwerk dat [p.m.];
4. *locatie*: het geometrisch bepaalde werkingsgebied als onderdeel van de technische standaard die is aangewezen in artikel 2 van de Regeling standaarden publicaties Omgevingswet;
5. *Omgevingsplan Almelo*: het omgevingsplan, als bedoeld in artikel 2.4 van de Omgevingswet, van de gemeente Almelo;
6. *Omgevingsplan Borne*: het omgevingsplan, als bedoeld in artikel 2.4 van de Omgevingswet, van de gemeente Borne;
7. *Omgevingsplan Enschede*: het omgevingsplan, als bedoeld in artikel 2.4 van de Omgevingswet, van de gemeente Enschede;
8. *Omgevingsplan Hellendoorn*: het omgevingsplan, als bedoeld in artikel 2.4 van de Omgevingswet, van de gemeente Hellendoorn;
9. *Omgevingsplan Hengelo*: het omgevingsplan, als bedoeld in artikel 2.4 van de Omgevingswet, van de gemeente Hengelo;
10. *Omgevingsplan Wierden*: het omgevingsplan, als bedoeld in artikel 2.4 van de Omgevingswet, van de gemeente Wierden;
11. *peil*: [p.m.]
12. *project*: het project Projectbesluit Duurzaamheidsroute A35 waarvoor dit projectbesluit is genomen en waarvan het doel is vastgelegd in artikel 2.3 van dit projectbesluit;
13. *projectbesluitgebied*: het gebied waarin meerdere locaties in verband met hun onderlinge samenhangende eigenschappen of geografische samenhang zijn gegroepeerd;
14. *veldopstelling*: installatie voor de opwekking van zonne-energie die niet gecombineerd wordt met bebouwing, maar zelfstandig is opgesteld in het vrije veld;
15. *zonnepaneel*: een paneel met aan elkaar gekoppelde fotonvoltaïsche zonnecellen waarmee elektriciteit kan worden opgewekt.

Bijlage II – Verschijningsvormen installaties

Voor de toepassing van dit projectbesluit worden de volgende verschijningsvormen voor de in de regels van hoofdstukken 3 tot en met 8 toegelaten installaties aangewezen:

I. Verschijningsvorm veldopstelling

(indicatieve illustratie veldopstelling)

De bouweisen en aanlegereisen voor een veldopstelling van zonnepanelen zijn:

- a. maximale bouwhoogte: 2 m;
- b. maximale bedekkingsgraad: 80% van het perceel;
- c. per aansluiting/knooppunt eenzelfde (symmetrische) oriëntatie;
- d. hellingshoek per aansluiting/knooppunt gelijk;
- e. percelen in nabijheid van elkaar dienen in onderlinge samenhang zijn ontworpen;
- f. er mogen geen verspringingen in paneelrijen op eenzelfde perceel zijn;
- g. de paneelrijen moeten zodanig zijn uitgelijnd dat verrafeling is voorkomen;
- h. waar mogelijk moet gebruik gemaakt worden van natuurlijke barrières in plaats van hekwerk.

[TOE TE VOEGEN: risico-reducerende maatregelen Brandweer Twente]

II. Verschijningsvorm opstelling op talud

(indicatieve illustratie opstelling op talud)

De bouweisen en aanlegereisen voor een opstelling op talud van zonnepanelen zijn:

- a. maximale bouwhoogte: 0,75 m t.o.v. maaiveld (ondergrond talud) en 0,75 m boven bovenzijde talud;

- b. maximale bedekkingsgraad: 80% van het perceel;
- c. oriëntatie in lijn met oriëntatie van talud;
- d. hellingshoek gelijk aan talud;
- e. percelen in nabijheid van elkaar dienen in onderlinge samenhang zijn ontworpen;
- f. er mogen geen verspringen in paneelrijen op een zelfde perceel zijn;
- g. de paneelrijen moeten zodanig zijn uitgelijnd dat verrafeling is voorkomen;
- h. waar mogelijk moet gebruik gemaakt worden van natuurlijke barrières in plaats van hekwerk.

III. Verschijningsvorm opstelling op wand

(indicatieve illustratie opstelling op wand)

De bouweisen voor een opstelling op wand van zonnepanelen zijn:

- a. maximale bouwhoogte wand en zonnepanelen: 6,50 m;
- b. oriëntatie: voorzijde zonnepanelen gericht op de weg;
- c. percelen in nabijheid van elkaar dienen in onderlinge samenhang zijn ontworpen;
- d. er mogen geen verspringen in paneelrijen op een zelfde perceel zijn;
- e. de paneelrijen moeten zodanig zijn uitgelijnd dat verrafeling is voorkomen.

IV. Verschijningsvorm opstelling op geluidscherm

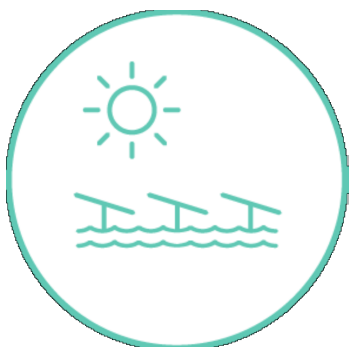
(indicatieve illustratie opstelling op geluidscherm)

De bouweisen voor een opstelling op geluidscherm van zonnepanelen zijn:

- a. maximale bouwhoogte: 1 m boven het bestaande geluidscherm;
- b. oriëntatie in lijn met oriëntatie van geluidscherm;
- c. hellingshoek gelijk aan geluidscherm;
- d. percelen in nabijheid van elkaar dienen in onderlinge samenhang zijn ontworpen;
- e. er mogen geen verspringen in paneelrijen op een zelfde perceel zijn;

- f. de paneelrijen moeten zodanig zijn uitgelijnd dat verrafeling is voorkomen.

V. Verschijningsvorm opstelling op water

(indicatieve illustratie opstelling op water)

De bouweisen voor een opstelling op water van zonnepanelen zijn:

- a. maximale bouwhoogte: 1 m boven waterniveau;
- b. maximale bedekkingsgraad: 50% van het projectbesluitgebied;
- c. per aansluiting/knooppunt eenzelfde (symmetrische) oriëntatie;
- d. hellingshoek per aansluiting/knooppunt gelijk;
- e. er mogen geen verspringingen in paneelrijen op een zelfde perceel zijn;
- f. de paneelrijen moeten zodanig zijn uitgelijnd dat verrafeling is voorkomen.

VI. Verschijningsvorm opstelling Solar Carport

(indicatieve illustratie opstelling Solar Carport)

De bouweisen voor een opstelling Solar Carport van zonnepanelen zijn:

- a. maximale bouwhoogte: 6 m;
- b. percelen in nabijheid van elkaar dienen in onderlinge samenhang zijn ontworpen;
- c. er mogen geen verspringingen in paneelrijen op een zelfde perceel zijn;
- d. de paneelrijen moeten zodanig zijn uitgelijnd dat verrafeling is voorkomen.

VII. Verschijningsvorm landmark

De bouweisen voor een landmark zijn:

- a. maximale bouwhoogte: 6 m.

Bijlage III – Aanduidingen en codes van Geografische Informatie Objecten

[VOORBEELD VAN INVULLING:]

LEGENDA: Artikel	Noemer
	Indicatief/exact
	GIO-id ¹
Functie-aanduidingen:	
3.3, eerste lid	Geometrische begrenzing van de functie Duurzaamheidsroute A35 – gemeente Almelo
	Exact
	/join/id/regdata/...../2024/pb_duurzaamheidsroute_A35_almelo/nld@2024-00-00
4.3, eerste lid	Geometrische begrenzing van de functie Duurzaamheidsroute A35 – gemeente Borne
	Exact
	/join/id/regdata/...../2024/pb_duurzaamheidsroute_A35_borne/nld@2024-00-00
5.3, eerste lid	Geometrische begrenzing van de functie Duurzaamheidsroute A35 – gemeente Enschede
	Exact
	/join/id/regdata/...../2024/pb_duurzaamheidsroute_A35_enschede/nld@2024-00-00
6.3, eerste lid	Geometrische begrenzing van de functie Duurzaamheidsroute A35 – gemeente Hellendoorn
	Exact
	/join/id/regdata/...../2024/pb_duurzaamheidsroute_A35_hellendoorn/nld@2024-00-00
7.3, eerste lid	Geometrische begrenzing van de functie Duurzaamheidsroute A35 – gemeente Hengelo
	Exact
	/join/id/regdata/...../2024/pb_duurzaamheidsroute_A35_hengelo/nld@2024-00-00
8.3, eerste lid	Geometrische begrenzing van de functie Duurzaamheidsroute A35 – gemeente Wierden
	Exact
	/join/id/regdata/...../2024/pb_duurzaamheidsroute_A35_wierden/nld@2024-00-00
Projectbesluitgebieden:	
3.5, eerste lid	Geometrische begrenzing talud – locatie 6 – gemeente Almelo
	Exact
	/join/id/regdata/...../2024/pb_locatie_6_almelo/nld@2024-00-00
3.6, vierde lid	Geometrische begrenzing talud – locatie 29 – gemeente Almelo
	Exact
	/join/id/regdata/...../2024/pb_locatie_29_almelo/nld@2024-00-00
4.5, eerste lid	Geometrische begrenzing veld – locatie 107 – gemeente Borne
	Exact
	/join/id/regdata/...../2024/pb_locatie_107_borne/nld@2024-00-00
5.5, eerste lid	Geometrische begrenzing herplant – locatie 37 – gemeente Enschede
	Exact
	/join/id/regdata/...../2024/pb_locatie_37_enschede/nld@2024-00-00
	Geometrische begrenzing veld – locatie 1-80-92 – gemeente Enschede

5.6, eerste lid	Exact
	/join/id/regdata/...../2024/pb_locatie_1-80-92_enschede/nld@2024-00-00
5.7, eerste lid	Geometrische begrenzing water – locatie 79 – gemeente Enschede
	Exact
5.8, eerste lid	Geometrische begrenzing water – locatie 79 – gemeente Enschede
	Exact
5.9, eerste lid	Geometrische begrenzing veld – locaties 81-82-12-7-26-27-30 – gemeente Enschede
	Exact
5.10, eerste lid	Geometrische begrenzing talud – locatie 10 – gemeente Enschede
	Exact
5.11, eerste lid	Geometrische begrenzing landmark – locatie 91 – gemeente Enschede
	Exact
5.12, eerste lid	Geometrische begrenzing landmark – locatie 91 – gemeente Enschede
	Exact
5.13, eerste lid	Geometrische begrenzing wand – locatie 19 – gemeente Enschede
	Exact
5.14, eerste lid	Geometrische begrenzing veld – locatie 34 – gemeente Enschede
	Exact
5.15, eerste lid	Geometrische begrenzing talud – locatie 32 – gemeente Enschede
	Exact
5.16, eerste lid	Geometrische begrenzing landmark – locatie 90 – gemeente Enschede
	Exact
5.17, eerste lid	Geometrische begrenzing landmark – locatie 90 – gemeente Enschede
	Exact
[etc.]	[etc.]
Tijdelijke maatregelen:	
[p.m.]	[p.m.]
Mitigerende maatregelen:	
[p.m.]	[p.m.]
Doelregels projectbesluit:	
2.3	Geometrische begrenzing doelregels projectbesluit
	Exact
Doelregels per functie:	/join/id/regdata/...../2024/pb_doelregels/nld@2024-00-00

[p.m.]	[p.m.]
Algemene regels over activiteiten:	
2.4	Geometrische begrenzing specifieke zorgplicht
	Exact
	/join/id/regdata/...../2024/pb_specifieke_zorgplicht/nld@2024-00-00
2.5	Geometrische begrenzing milieunormen geluid
	Exact
	/join/id/regdata/...../2024/pb_geluid/nld@2024-00-00
2.6	Geometrische begrenzing milieunormen trillingen
	Exact
	/join/id/regdata/...../2024/pb_trillingen/nld@2024-00-00
Regels over uitvoeringsbesluiten:	
[p.m.]	[p.m.]

¹ Het GML-bestand voor de werkingsgebieden van dit projectbesluit is via Internet raadpleegbaar door de URL <https://identifier.officielebekendmakingen.nl> voor /join/.. te zetten (bijvoorbeeld [p.m.]).

DEEL C – MOTIVERING VAN HET PROJECTBESLUIT

Samenvatting

Sinds 2018 werken gemeenten Hellendoorn, Wierden, Almelo, Borne, Hengelo en Enschede samen met de provincie Overijssel, regionale- en Rijkspartners aan het project Duurzaamheidsroute A35. Door zonnepanelen en zonnenvelden te realiseren langs de A35/N35 en een deel van de A1 willen het Rijk, de provincie en gemeenten invulling geven aan de toezegging van het Rijk om waar mogelijk Rijksgronden beschikbaar te stellen voor de energietransitie. Het project vindt zijn basis in het Klimaatakkoord en de uitwerking daarvan in de Regionale Energiestrategie Twente (RES Twente 1.0) en vormt een bijdrage aan de regionale opgave om duurzame energie op te wekken. De Duurzaamheidsroute A35 is een pilot project in het kader van het programma OER, dat door Rijkswaterstaat, Rijksvastgoedbedrijf en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland in opdracht van het ministerie EZK wordt uitgevoerd. Het traject van de duurzaamheidsroute N35/A35 loopt tussen Nijverdal en de Duitse grens, en de A1 tussen knooppunt Buren en Hengelo Noord. Met de voorgenomen ontwikkelingen wordt een opwek van 0,075 TWh tot 0,1 TWh aan duurzame energie beoogd. Het project draagt daarmee in grote mate bij aan de doelstelling van de RES Twente (1,5 TWh duurzaam op wekken in 2030).

Omdat de planologische regels van de betrokken gemeenten de aanleg van zonnepanelen op dit moment niet toestaan, het project Duurzaamheidsroute A35 ruimtelijk complex is (dubbel ruimtegebruik) en het een gemeentelijk overstijgend karakter kent, heeft de Stuurgroep van het project de provincie verzocht de juridisch-planologische vastlegging met het provinciaal instrumentarium te regelen. Om deze reden is ervoor gekozen om voor de Duurzaamheidsroute A35 een projectbesluit op te stellen. Door middel van dit projectbesluit wordt de uitvoering, het inwerking hebben en het in stand houden van het project juridisch-planologisch mogelijk gemaakt. Het projectbesluit bestaat uit het vaststellingsbesluit, de regels en de onderhavige motivering.

Het projectbesluit wijzigt de omgevingsplannen die liggen op de gronden waarop het project zal worden gerealiseerd. In tegenstelling tot het voormalige instrument provinciaal inpassingsplan, waarmee werd afgeweken van de regels van bestemmingsplannen en andere ruimtelijke plannen, vormt het projectbesluit een zelfstandig stukje omgevingsplan dat in het bestaande omgevingsplan wordt ingevoegd. Wel mag het projectbesluit alleen de regels van het omgevingsplan wijzigen met regels uit dat besluit indien en voor zover die regels nodig zijn voor de realisering van het project.

Omdat dit projectbesluit als uitgangspunt de regels van een omgevingsplan wijzigt, zijn de regels die de omgevingsplannen wijzigen verdeeld over zes hoofdstukken. Voor elke gemeente is de wijziging van haar omgevingsplan te zien in het hoofdstuk dat haar omgevingsplan betreft. Deze hoofdstukken zijn de hoofdstukken 3 tot en met 8 van de regels van dit projectbesluit.

Daarnaast zijn regels voor tijdelijke maatregelen (hoofdstuk 9 van de regels) en mitigerende maatregelen (hoofdstuk 10) opgenomen die de omgevingsplannen wijzigen. Dit geldt ook voor de (aanvullende of afwijkende) beoordelingsregels, aanvraagvereisten en regels voor het verbinden van voorschriften aan de omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit als zijnde een uitvoeringsbesluit van dit projectbesluit (hoofdstuk 12).

Op het moment van vaststellen van dit projectbesluit hadden alle zes betrokken gemeenten nog geen volwaardig omgevingsplan vastgesteld voor de gronden waarop dit projectbesluit ziet. De gemeenten hebben voor hun grondgebied een voorlopig omgevingsplan van kracht dat met het overgangsrecht van de Omgevingswet van rechtswege is ontstaan. Dit is het zogenoemde tijdelijk deel van het omgevingsplan waarin alle bestemmingsplannen en andere ruimtelijke plannen zijn opgenomen die zijn voorbereid en vastgesteld op grond van de wetgeving die gold vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024. Daarnaast zijn in dat tijdelijke deel voormalige regels van het Rijk opgenomen (de zogenaamde bruidsschat) en enkele andere besluiten met betrekking tot ruimtelijke ordening en milieu.

De gemeenten hebben tot 1 januari 2032 de tijd gekregen om het tijdelijke deel van het omgevingsplan te vervangen door een vast deel: het volwaardig volgens de Omgevingswet ingerichte omgevingsplan. Dit is de zogenaamde overgangsfase.

Zolang een gemeente nog geen volwaardig omgevingsplan heeft vastgesteld kan een projectbesluit het omgevingsplan niet wijzigen. In principe geldt dit voor de duur van de overgangsfase, maar als een gemeente voor de gronden van het projectbesluit eerder een volwaardig omgevingsplan heeft vastgesteld kan het projectbesluit dat omgevingsplan wel wijzigen.

Omdat een projectbesluit een omgevingsplan niet kan wijzigen zolang dat nog geen volwaardig omgevingsplan is, wordt het projectbesluit in dat geval van rechtswege aangemerkt als omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Met een omgevingsvergunning kan immers alleen worden afgeweken van het omgevingsplan en na een bepaalde tijdsduur dient die omgevingsvergunning te zijn verwerkt in het omgevingsplan.

Omdat de zes gemeenten nog geen volwaardig omgevingsplan op de gronden van het projectbesluit van kracht hebben, wordt ook dit projectbesluit aangemerkt als een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Aangemerkt als zodanig, gelet op de werking richting het tijdelijk deel van het omgevingsplan, namelijk door daarvan af te wijken, en gelet op de verplichting om dit projectbesluit te verwerken in het omgevingsplan.

Dit projectbesluit wordt om overgangsrechtelijke redenen aangemerkt als omgevingsvergunning maar is dat qua inrichting en opbouw niet. Daarom is dit projectbesluit volgens de regels voor een projectbesluit opgesteld. Wel is rekening gehouden met het feit dat in deze overgangsrechtelijke fase geen stukje omgevingsplan kan worden opgesteld voor het project. Daarom is in de regels verwezen naar de regels in het tijdelijk deel van het omgevingsplan.

Om na te gaan of het project Duurzaamheidsroute A35 binnen het vigerende beleid van de betrokken overheden en organisaties past, heeft er een beleidsanalyse plaatsgevonden. Hieruit komt naar voren dat alle betrokken overheden en organisaties de opwekking van hernieuwbare energie noodzakelijk achten voor het behalen van energiedoelstellingen. De provincie Overijssel heeft in 2024 een voorbereidingsbesluit genomen waarin het realiseren van zonneparken op agrarische- en natuurgronden niet meer is toegestaan. Voor de Duurzaamheidsroute A35 geldt hiervoor een uitzondering.

Participatie heeft een belangrijke rol gespeeld in de totstandkoming van het project. De omgeving en verschillende samenwerkingspartners zijn nauw betrokken geweest bij het proces, door middel van onder andere online en fysieke bijeenkomsten, een enquête en een digitale kaart. Uit het participatieproces zijn acht bouwstenen naar voren gekomen, waarmee zonne-energie opgewekt kan worden. Het gaat dan bijvoorbeeld om zonnepanelen op een geluidsscherm, of een opstelling op talud. Participanten hebben ook de mogelijkheid gekregen om op kaarten aan te geven waar ze welke bouwstenen voor ogen hadden. Deze bouwstenen zijn: veldopstelling, taludopstelling, wandopstelling, geluidsschermopstelling, wateropstelling, solar carport opstelling en landmarks.

In het kader van het projectbesluit, en de daar aan gerelateerde project-mer-beoordeling, zijn de effecten van de permanente en tijdelijke maatregelen op de fysieke leefomgeving vastgesteld. Daaruit is gebleken dat het project niet [p.m. een aantal onderzoeken moeten nog plaatsvinden] leidt tot aanzienlijke milieueffecten.

Het voorontwerp projectbesluit van de Duurzaamheidsroute A35 wordt ter consultatie voorgelegd aan de vooroverlegpartners. Aan de hand van deze consultatiefase wordt het voorontwerp aangepast en verder uitgewerkt, waarna het ontwerp projectbesluit voor de Duurzaamheidsroute A35 volgt.

1. Inleiding

Sinds 2018 werken gemeenten Hellendoorn, Wierden, Almelo, Borne, Hengelo en Enschede samen met de provincie Overijssel, regionale- en Rijkspartners aan het project Duurzaamheidsroute A35. Door zonnepanelen en zonnevelden te realiseren langs de A35/N35 en een deel van de A1 willen het Rijk, de provincie en gemeenten invulling geven aan de toezegging van het Rijk om waar mogelijk Rijksgronden beschikbaar te stellen voor de energietransitie. Het project vindt zijn basis in het Klimaatakkoord en de uitwerking daarvan in de Regionale Energiestrategie Twente (RES Twente 1.0). Het project vormt een bijdrage aan de RES Twente en draagt bij aan de regionale opgave om duurzame energie op te wekken. Het project is onderdeel van het programma OER (Opwek Energie op Rijksvastgoed) dat door Rijkswaterstaat, Rijksvastgoedbedrijf en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland in opdracht van het ministerie EZK wordt uitgevoerd.

1.1. Aanleiding voor het vaststellen van dit projectbesluit

De Duurzaamheidsroute A35 beoogt het opwekken van duurzame, zonne-energie en landschapsbehoud langs het traject van de A35/N35 en een deel van de A1. Het traject strekt zich uit over de gemeenten Hellendoorn, Wierden, Almelo, Borne, Hengelo en Enschede. Op dit moment staan de planologische regels van de gemeenten de aanleg van zonnepanelen niet toe. Door middel van dit projectbesluit wordt de uitvoering, het inwerking hebben en het in stand houden van het project juridisch-planologisch mogelijk gemaakt.

1.2. Waarom voor een projectbesluit is gekozen

Het project Duurzaamheidsroute A35 is ruimtelijk complex (dubbel ruimtegebruik) en heeft een gemeente overstijgend karakter. De Stuurgroep van het project Duurzaamheidsroute A35 heeft de provincie daarom verzocht om de planologisch-juridische vastlegging van het project met het provinciaal instrumentarium te realiseren.

Gedeputeerde staten van de provincie Overijssel hebben toen besloten om op dit verzoek in te gaan (brief aan provinciale staten van 4 juli 2023 inzake Voorbereiden Projectbesluit Duurzaamheidsroute A35). Omdat de Omgevingswet op 1 januari 2024 in werking is getreden zal voor de planologisch-juridische verankering van het project het nieuwe instrument projectbesluit worden gebruikt. Het provinciaal inpassingsplan dat onder de Wet ruimtelijke ordening mogelijk was, is niet meer teruggekomen onder de Omgevingswet. Op grond van artikel 5.44, eerste lid, van de Omgevingswet zijn gedeputeerde staten bevoegd om een projectbesluit vast te stellen. Gedeputeerde staten zijn daarmee het bevoegd gezag.

De uitoefening van de taken en bevoegdheden op grond van de Omgevingswet wordt in principe aan de bestuursorganen van een gemeente overgelaten (artikel 2.3, eerste lid, van de Omgevingswet). Het projectbesluit betreft de gronden van zes gemeenten. Gelet op dit aantal gemeenten en daarmee het aantal omgevingsplannen, heeft de provincie geoordeeld dat het belang van het project niet op een doelmatige en doeltreffende wijze door de betrokken gemeentebesturen kan worden behartigd (voornoemd artikel 2.3, tweede lid, aanhef en onder a). Tevens vormt het project een provinciaal belang. Met dit oordeel worden de grenzen van artikel 2.3 bij de vaststelling van dit projectbesluit in acht genomen, een en ander als voorgeschreven in artikel 5.44, derde lid, van de Omgevingswet.

1.3. Leeswijzer

Onderhavig document betreft de motivering van het projectbesluit Duurzaamheidsroute A35, als bedoeld in artikel 3:46 van de Algemene wet bestuursrecht. Deze motivering bevat daardoor een inhoudelijke onderbouwing van dit besluit.

In hoofdstuk 2 wordt het project Duurzaamheidsroute A35 nader uiteengezet, inclusief een beschrijving van de verkenningfase en de samenhang met andere projecten.

Hoofdstuk 3 bevat een overzicht van relevante beleidskaders en randvoorwaarden van alle betrokken overheidspartijen.

Hoofdstuk 4 bevat een overzicht van randvoorwaarden die worden gehanteerd door de netbeheerders.

Hoofdstuk 5 bevat een beschrijving van maatregelen, zowel permanente als tijdelijke, die geregeld zijn in dit projectbesluit om het project te kunnen realiseren, in stand te houden en te gebruiken. Dit hoofdstuk bevat kaarten waarop de ligging van de voorgenomen zonnenvelden en andere vormen van installatie van zonnepanelen te zien is.

In hoofdstuk 6 worden de gevolgen beschreven van de maatregelen voor de fysieke leefomgeving.

In hoofdstuk 7 staat de landschappelijke inpassing van de zonnepanelen centraal.

In hoofdstuk 8 wordt de mer-procedure doorlopen voor dit project.

Hoofdstuk 9 bevat een samenvatting van het participatieproces dat heeft plaatsgevonden in het kader van het project.

In hoofdstukken 10, 11 en 12 vindt de juridische beschrijving van dit projectbesluit plaats.

In hoofdstuk 10 wordt het instrument projectbesluit beschreven en de status van dat instrument verklaart, als dat wordt vastgesteld tijdens de overgangsfase voor omgevingsplannen als bedoeld in artikel 22.16, eerste lid, in verbintenis met artikel 22.17 van de Omgevingswet. Vervolgens worden de opbouw en de inhoud van de regels beschreven die de regels van de respectieve omgevingsplannen wijzigen met het oog op de permanente maatregelen van het projectbesluit. Tot slot wordt het projectbesluit getoetst aan de instructieregels voor omgevingsplannen als voorgeschreven in artikel 9.1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

In hoofdstuk 11 wordt ingegaan op de voor het realiseren van het project benodigde uitvoeringsbesluiten zoals omgevingsvergunningen. Vervolgens wordt de opbouw van de regels beschreven die de regels van de respectieve omgevingsplannen aanvullen of wijzigen in verband met een omgevingsvergunning voor een (binnenplanse) omgevingsplanactiviteit. Deze aanvullingen of wijzigingen betreffen de beoordelingsregels, de aanvraagvereisten en de regels voor het verbinden van voorschriften aan de omgevingsvergunning.

In hoofdstuk 12, tot slot, worden de overige regels van dit projectbesluit beschreven.

2. Doelstelling en beschrijving van het project

2.1. Doelstelling

Binnen de RES-regio Twente werken gemeenten, waterschap en provincie samen aan de overgang naar duurzame energie. Binnen deze regio zijn de gronden rondom de Rijkswegen A35, N35 en A1 beschreven als kansrijke locaties voor de opwekking van hernieuwbare energie en deze locaties zijn vastgesteld als zoekgebied door de gemeenteraden, Provinciale Staten en het Algemeen Bestuur van het Waterschap Vechtstromen.

Het project, Duurzaamheidsroute A35, is een project binnen het OER programma. Het primaire doel van het OER-programma is om de Regionale Energie Strategieën (RES) te ondersteunen in hun streven om tegen 2030 35 TWh aan duurzame energie op te wekken. Daartoe zet het Rijk haar eigen gronden waar mogelijk en geschikt in.

Het afgeleide projectdoel van de Duurzaamheidsroute A35 is het mogelijk maken en realiseren van opwek van duurzame energie door middel van zonne-energie. Daartoe is in samenwerking tussen partijen en omgeving zowel gekeken naar de rijksgronden aan en nabij de A35 als die van andere overheden en eventueel derden die gronden ook willen inzetten voor dit doel.

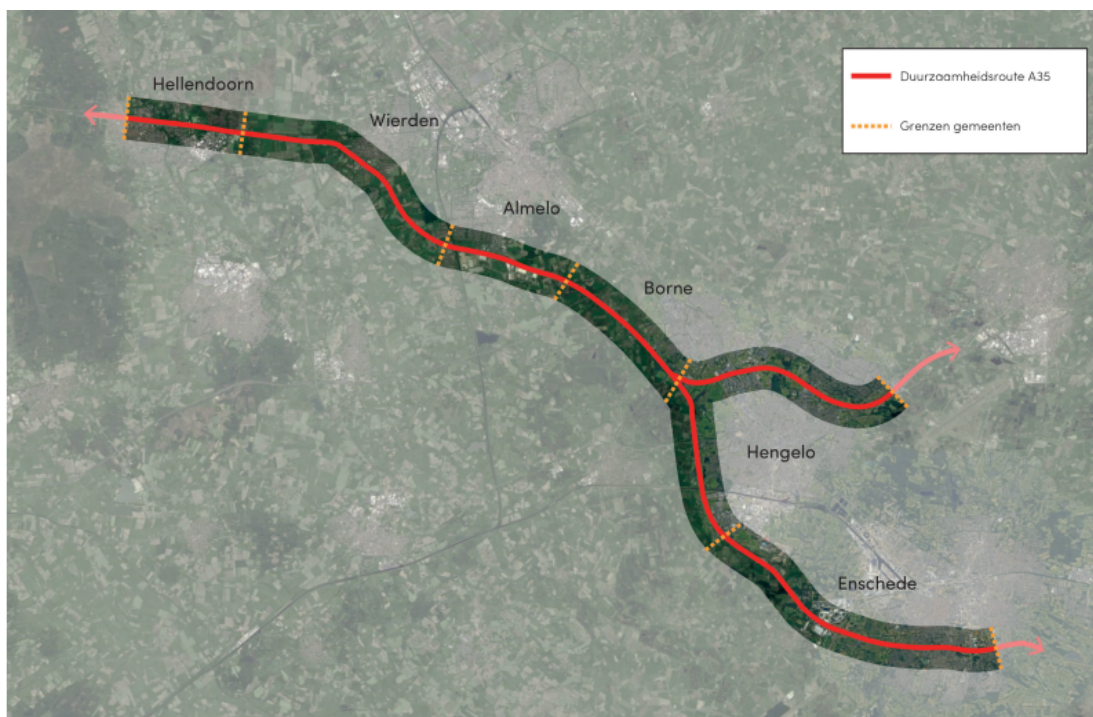
Vanuit de RES Twente wordt verwacht dat het haalbaar is om 1,5 TWh duurzaam op te wekken in 2030. Daarmee draagt het in ruime mate bij aan het landelijke doel (RES Twente, 2021). Met het project Duurzaamheidsroute A35 wordt een opwek van 0,075 TWh tot 0,1 TWh aan duurzame energie beoogd. Het project draagt daarmee in grote mate bij aan de doelstelling van de RES Twente.

Provinciale Staten van Overijssel heeft in 2024 een voorbereidingsbesluit genomen waarmee het benutten van gronden buiten het bestaand bebouwd gebied voor het opwekken van zonne-energie is stopgezet. De Duurzaamheidsroute A35 geldt hierop als uitzondering (Provinciale Staten van Overijssel, 2023).

2.2. Beschrijving van het project

De Duurzaamheidsroute A35 is een onderdeel van het programma Opwek van Energie op Rijksvastgoed (OER). In het Klimaatakkoord is afgesproken dat de Rijksoverheid – waar mogelijk – de gronden die in haar bezit zijn, beschikbaar stelt voor het duurzaam opwekken van hernieuwbare energie. In de OER wordt daarmee de grootschalige opwekking van energie op Rijksgronden verkent. Het programma treft de voorbereidingen voor daadwerkelijke realisatie van energieprojecten door ontwikkelaars. Het programma heeft als doel om de uitvoering van de Regionale Energiestrategieën in Nederland te ondersteunen.

Het traject van de duurzaamheidsroute N35/A35 loopt tussen Nijverdal en de Duitse grens, en de A1 tussen knooppunt Buren en Hengelo Noord. Het zoekgebied betreft de strook van 250 meter aan weerszijden van de weg. Figuur 1 geeft de ligging van de Duurzaamheidsroute A35 in de zes gemeenten weer.

Figuur 1. Ligging van de Duurzaamheidsroute.

2.3. Resultaten verkenning

In februari 2022 is een verkenningenrapport (Rijkswaterstaat, 2022) gepubliceerd in opdracht van Rijkswaterstaat. In het rapport zijn er gronden aangewezen binnen het zoekgebied die beschikbaar zijn voor de aanleg van zonnepanelen of zonnevelden. Deze gronden zijn zorgvuldig gekozen op basis van gesprekken met betrokken partijen (gemeenten, provincie, waterschap, Rijkswaterstaat en Enexis), waarbij er rekening gehouden is met de randvoorwaarden die elke partij naar voren heeft gebracht. Hierbij moet men denken bijvoorbeeld aan landschappelijk waardevolle gebieden die door een gemeente uitgesloten zijn van deelname aan dit project.

Ten aanzien van de selectie van gronden zijn er twee varianten uit de verkenning voortgekomen: een 'landschappelijke variant' (81 ha) die nadruk legt op het behoud van het groene karakter van de regio, en een 'maximum variant' (104 ha) die maximaal inzet op de opwekking van zonne-energie. Uit de twee participatieronden die hebben plaatsgevonden in het kader van het verkenningenrapport is gebleken dat de landschappelijke variant op het meeste maatschappelijke draagvlak kan rekenen. Daarop heeft de Stuurgroep besloten de landschappelijke variant verder uit te werken.

Tijdens de verkenning is tevens een ontwerpfilosofie voor de Duurzaamheidsroute ontwikkeld. Het doel van deze ontwerpfilosofie is om de zonne-energie, net als de weg, zoveel mogelijk aan te laten sluiten op de omgeving. In het verkenningenrapport zijn diverse voorbeelduitwerkingen te vinden van verschijningsvormen (later in het stuk ook wel bouwstenen genoemd) van zonnepanelen en zonnevelden die elk op hun eigen manier aansluiten op het bestaande landschap.

Gedurende de planfase zijn de locaties en verschijningsvormen van de zonnepanelen en zonnevelden tezamen met betrokken partijen nader uitgewerkt. Onderdeel van deze nadere uitwerking was een derde participatieronde die plaats heeft gevonden in oktober en november 2023. Daarbij hebben bewoners nogmaals hun mening kunnen geven over de maatregelen die doorgevoerd worden in het project. Tijdens participatieronde drie is aan derden de mogelijkheid geboden om gronden aan te dragen. Participatieronde drie heeft uiteindelijk geleid tot een definitieve selectie van gronden en verschijningsvormen, wat zich vertaald heeft in de maatregelen die gepresenteerd zijn in hoofdstuk 5. De uitkomsten van het gehele participatieproces dat heeft plaatsgevonden in het kader van het project, zijn in meer detail beschreven in hoofdstuk 9.

2.4. Samenhang met andere projecten

2.4.1. Verbreding N35 tussen Nijverdal en Wierden

De voorgenomen ontwikkelingen in dit project – de zonnepanelen en zonnevelden – zijn onder andere gelegen langs de N35 tussen Nijverdal en Wierden. De N35 verbindt de belangrijke economische regio's Zwolle/Kampen en Twente. Voor een betere doorstroming is beoogd om de N35 tussen Nijverdal en Wierden op te waarderen tot een autoweg met gescheiden rijbanen en 2x2 rijstroken, met een maximumsnelheid van 100 km/u. Om dit juridisch-planologisch mogelijk te maken heeft de minister van Infrastructuur en Waterstaat op 19 december 2018 het Tracébesluit N35 Nijverdal – Wierden vastgesteld. Op 30 december 2020 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State echter dit tracébesluit vernietigd, aangezien het gebaseerd was op het Programma Aanpak Stikstof (PAS) wat sinds mei 2019 niet meer mag worden gebruikt als onderbouwing bij ruimtelijke besluiten (uitspraak 201900677/1/R3).

Op 23 juni 2023 heeft de Minister van Infrastructuur en Waterstaat de Tweede Kamer via de MIRT-brief op de hoogte gesteld over de stand van zaken van een aantal wegen- en vaarwegenprojecten. Hieruit is naar voren gekomen dat met het oog op stikstof de verbreding van de N35 gepauzeerd is, net als meerdere andere wegen- en vaarwegenprojecten. Binnen de regio wordt overlegd of er voldoende stikstofruimte beschikbaar gemaakt kan worden om het project in de toekomst door te laten gaan. Vooralsnog is er geen nieuw besluit genomen over de verbreding N35 tussen Nijverdal en Wierden.

[p.m. Nagaan planning planvorming Verbreding N35.]

2.4.2. XL Business Park 2 in Almelo

De gemeente Almelo heeft het voornemen om een nieuw bedrijventerrein te realiseren naast het bestaande bedrijventerrein XL Business Park Twente. De locatie van het nieuwe bedrijventerrein (Figuur 2) is opgenomen in de Omgevingsvisie van de gemeente Almelo als zoekgebied voor toekomstige uitbreiding van bedrijventerreinen in Almelo. Om de ontwikkeling juridisch-planologisch mogelijk te maken wordt een wijziging omgevingsplan (wijzigingsbesluit) voorbereid (RHO Adviseurs, 2024).

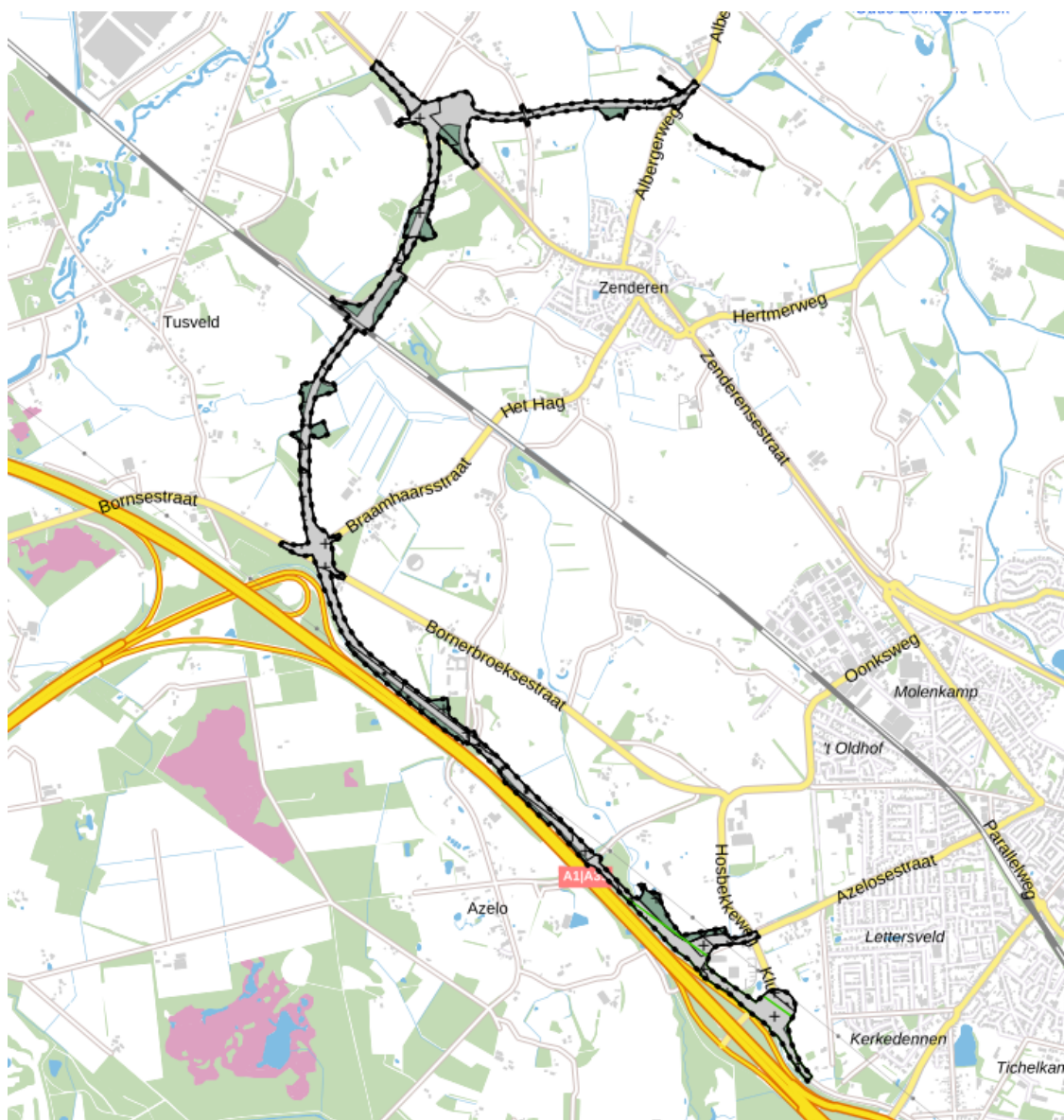

Figuur 2. Ligging plangebied XL Business Park 2 in Almelo (bron: Notitie Reikwijdte en Detailniveau XL Business Park 2, RHO Adviseurs, 2024).

Bij de verkenningfase van het project Duurzaamheidsroute A35 is rekening gehouden met de ontwikkeling van het XL Business Park 2. Er zijn geen zonnenvelden of zonnepanelen voorzien binnen het plangebied van het nieuwe bedrijvenpark. Ten noorden van het bestaande XL Businesspark Twente zijn twee projectlocaties (zie Figuur 12 in hoofdstuk 5, in dit hoofdstuk is een compleet overzicht van de projectlocaties weergegeven) voor zon op talud gelegen buiten de grens van het plangebied van XL Business Park 2. De ontwikkeling van XL Business Park 2 levert geen belemmeringen op voor de uitvoerbaarheid van het project Duurzaamheidsroute A35.

2.4.3. Project Vloedbeltverbinding (nieuwe randweg Borne)

Het project Vloedbeltverbinding is gericht op het verminderen van het lokale verkeer op de bajonet A1/A35 en het leveren van een bijdrage aan het robuuster maken van het wegennet tussen Almelo en Hengelo. De vaststelling van het Provinciaal Inpassingsplan door Provinciale Staten heeft 27 maart 2024 plaatsgevonden. In Figuur 3 is het plangebied van het project Vloedbeltverbinding aangegeven. Er zijn geen zonnenvelden of zonnepanelen voorzien binnen dit plangebied. De ontwikkeling van de Vloedbeltverbinding levert geen belemmeringen op voor de uitvoerbaarheid van het project Duurzaamheidsroute A35.

Figuur 3. Plangebied Vloedbeltverbinding (bron: provinciaal inpassingsplan Vloedbeltverbinding (NL.IMRO.9923.ipVbeltverbinding-on01).

2.4.4. Herziening Natura 2000 beheerplan Lonnekermeer

Het Natura 2000-gebied Lonnekermeer is één van de 24 Natura 2000-gebieden in de provincie Overijssel en behoort tot de grondgebieden van onder andere de gemeenten Enschede en Hengelo (Figuur 4). Voor elk Natura 2000-gebied geldt de verplichting om een beheerplan op te stellen, met onder andere de te behalen instandhoudingsdoelstellingen. Het eerste beheerplan voor Lonnekermeer is op 8 april 2016 door de Gedeputeerde Staten van de provincie Overijssel vastgesteld. Op 29 maart 2022 is het beheerplan door de provincie Overijssel met maximaal zes jaar verlengd. Binnen de duur van deze verlenging wordt het beheerplan voor Lonnekermeer herzien. Hiervoor is een Notitie Reikwijdte en Detailniveau opgesteld, waarmee de mer-procedure is opgestart (Tauw, 2024). Vooral verdroging, versnippering, klimaatverandering en stikstofdepositie worden benoemd als bedreigingen en knelpunten voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Lonnekermeer. Het beheerplan, dat onder andere maatregelen zal bevatten die de bovenstaande bedreigingen en knelpunten kunnen mitigeren of herstellen, wordt vastgesteld nadat het MER is afgerond. In paragraaf 6.1.2.1. wordt het effect van de voorziene ontwikkelingen op de Natura 2000-gebieden, waaronder Lonnekermeer, nader beschreven.

Figuur 4. Natura 2000-gebied Lonnekermeer.

2.4.5. Zoekgebied windturbines

[p.m. Nader uitwerken relatie project Duurzaamheidsroute A35 met aangewezen gebieden ten behoeve van de opwek van windenergie. Betreft Provinciaal voorkeursgebied zoals bedoeld in Provinciaal Programma Energiestrategie en door gemeente aangewezen zoekgebieden.]

3. Beleidskaders en randvoorwaarden

3.1. Algemeen

In deze beleidsanalyse worden alle relevante beleidskaders beschreven, om zo te kunnen toetsen of de voorgenomen ontwikkelingen passen binnen de bestaande kaders. Hiertoe is achtereenvolgens Rijks-, provinciaal, regionaal en gemeentelijk beleid beschouwd.

3.2. Nationaal beleid

3.2.1. Nationale Omgevingsvisie

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI; Rijksoverheid, 2020) komt voort uit de Omgevingswet, die in 2024 in werking treedt. In de NOVI wordt richting gegeven aan grote opgaven die de inrichting van ons land de komende dertig jaar ingrijpend zullen veranderen en schetst een duurzaam perspectief voor onze leefomgeving. Voorbeelden van deze opgaven zijn het bouwen van ongeveer 1 miljoen nieuwe woningen, ruimte voor opwekking van duurzame energie, aanpassing aan een veranderend klimaat, ontwikkeling van een circulaire economie en ombouw naar kringlooplandbouw.

Op het gebied van energie is dat de ambitie dat Nederland in 2050 100 procent circulair is en dat we duurzame energie zo goed mogelijk in onze leefomgeving ingepast hebben. Om dit te bereiken wordt onder andere ingezet op windenergieparken en veel meer zonnedaken. Hoewel de voorkeur vanuit de NOVI uit gaat naar het aanleggen van zonnepanelen op daken, wordt ook het benutten van stukken grond in de bebouwde omgeving of het landelijk gebied benoemd als mogelijkheid. Een klimaat neutrale samenleving vraagt veel ruimte, waardoor grootschalige landschappen beïnvloed zullen worden. Dit wordt in de NOVI als onvermijdelijk gezien voor het behalen van de klimaatdoelen.

3.2.2. Klimaatakkoord

In het klimaatakkoord van Parijs is in 2015 afgesproken dat de opwarming van de aarde wordt beperkt tot minder dan twee graden Celsius ten opzichte van het pre-industriële tijdperk. In het Klimaatakkoord (Rijksoverheid, 2019) heeft Nederland haar nationale doelen op het gebied van duurzaamheid opgesteld om zo te kunnen voldoen aan de opgestelde afspraken. Het centrale doel van het klimaatakkoord is het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen. Dit is in de eerste plaats een maatschappelijk transitie, waar burgers en bedrijven voor een reeks beslissingen staan en op elkaar en de overheid aangewezen zijn.

Om de gestelde doelen in het klimaatakkoord te behalen, moet er worden ingezet op duurzame energie, zoals wind- en zonne-energie. Ook de ontwikkeling van zonnevelden wordt in het klimaatakkoord benoemd. Hierbij wordt duidelijk vermeld dat er goed moet worden omgegaan met conflicterende ruimteclaims, bijvoorbeeld tussen zonnevelden en natuurontwikkeling. Hierbij is het bijvoorbeeld belangrijk dat gemeenten functies toewijzen aan gebieden in omgevingsplannen.

3.2.3. Opwek van Energie op Rijksvastgoed

In het programma 'Opwek van Energie op Rijksvastgoed' (OER) verkent de Rijksoverheid hoe en waar ze met steun van de omgeving grootschalig energie kunnen opwekken op Rijksgronden. Het gaat dan bijvoorbeeld om gronden langs rijkswegen. Het programma OER is een samenwerking tussen Rijkswaterstaat, de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland en het Rijksvastgoedbedrijf, in opdracht van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Het programma treft de voorbereiding voor daadwerkelijke realisatie van energieprojecten door ontwikkelaars. Het doel van het programma OER is om de uitvoering van de Regionale Energiestrategieën te ondersteunen, en meters te maken om de klimaatdoelen te halen. Meerdere RES-regio's hebben zoekgebieden op Rijksgronden opgenomen in hun plannen. Het Rijk bezit meer dan 4.000 km² grond en 10.000 km² wateroppervlakte, die bedoeld zijn voor maatschappelijke doelen zoals

bereikbaarheid. Een deel van deze gronden is ook geschikt voor energieproject (Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, z.d.).

3.2.4. Beslisnota Voorkeursvolgorde zon

Het Rijk, provincies (IPO), gemeenten (VNG) en waterschappen (UvW) hebben afspraken gemaakt over het multifunctioneel gebruiken van locaties voor de opwekking van zonne-energie. Er is een aangescherpte voorkeursvolgorde zon opgesteld, de 'zonneladder' (Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 2023). Eerst wordt er gekeken of plaatsing op daken en gevels mogelijk is. Daarna wordt er naar andere locaties gekeken, zoals onbenutte terreinen in bebouwd gebied. Dit kunnen bijvoorbeeld parkeerplaatsen of stortplaatsen zijn. Vervolgens wordt er gekeken naar onbenutte terreinen in landelijk gebied. Gezien het grote beslag op de schaarse ruimte in Nederland zijn zonneweides en zonneparken op landbouw- en natuurgronden, met enkele uitzonderingen, niet langer toegestaan. Het nakomen van de RES-afspraken blijft daarbij wel het uitgangspunt.

3.3. Provinciaal beleid

3.3.1. Omgevingsvisie provincie Overijssel

De Omgevingsvisie Overijssel is in 2017 vastgesteld. In deze visie worden de kwaliteiten van de provincie benoemd en wordt er een beeld geschetst van een aantal actuele maatschappelijke ontwikkelingen die gevolgen kunnen hebben voor hoe de ruimte in Overijssel gebruikt kan worden. Het gaat om de thema's klimaat, energie, regionale economie en natuur. Daarnaast zijn er in de Omgevingsvisie negen beleidsthema's vertaald naar negen beleidsambities. Deze worden benaderd vanuit duurzaamheid en ruimtelijke en sociale kwaliteit. Over het onderwerp van energie geeft de provincie Overijssel aan een belangrijke rol te spelen bij de ruimtelijke keuzen die samenhangen met de opwekking van hernieuwbare energie en het bij elkaar brengen van partijen. Daarnaast is één van de Duurzame kwaliteitsambities van de provincie het beschikbaar en betaalbaar maken van hernieuwbare energie voor iedereen. In de Omgevingsvisie wordt geambieerd dat in 2030, 30% van de energiebehoefte uit hernieuwbare bronnen bestaat. Zonne-energie en tijdelijke zonnevelden passen vanuit het perspectief van ruimtelijke kwaliteit ook in het grootschalige landschap van de provincie. Voor het beleid op het gebied van zonnevelden wordt verwezen naar de Omgevingsverordening en de Handreiking zonnevelden.

Daarnaast wordt er momenteel gewerkt aan een nieuwe Omgevingsvisie voor de provincie Overijssel. In het rapport 'Fundament voor de nieuwe Omgevingsvisie (2022)' wordt de basis gevormd voor de nieuwe Omgevingsvisie van Overijssel. Hierin worden de ambities van de provincie Overijssel op het gebied van de energietransitie besproken. Voor zowel wind- als zonne-energie heeft de provincie een 'ladder' opgesteld, waarin de voorwaarden en voorkeuren voor het opwekken van deze vormen van energie geborgd worden. Voor het opwekken van zonne-energie wordt er per gebied bekeken wat waar kan.

3.3.2. Voorbereidingsbesluit Zonneparken 2024

In 2024 heeft de provincie Overijssel, vooruitlopend op een daartoe strekkende aanpassing van de Omgevingsverordening, een voorbereidingsbesluit genomen. In dit voorbereidingsbesluit Zonneparken 2024 is bepaald om geen nieuwe zonnevelden toe te staan op agrarische- en natuurgronden, om zo zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik te borgen. De Duurzaamheidsroute A35 valt onder de uitzondering van dit besluit.

3.3.3. Omgevingsverordening

De Omgevingsverordening bevat de provinciale regels voor de fysieke leefomgeving van Overijssel en voor activiteiten die gevolgen kunnen hebben voor deze fysieke leefomgeving. In de Omgevingsverordening van de provincie Overijssel worden bepaalde onderwerpen uit de Omgevingsvisie van Overijssel juridisch geborgd, waaronder de instructieregels 'kwaliteitsimpuls zonnevelden'. De kwaliteitsimpuls zonnevelden is gebaseerd op vier principes uit het provinciaal ruimtelijk beleid:

- Zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik;

- Passendheid in of bijdragend aan het landschap;
- Beperken en compenseren van de effecten op landschap en ecologie;
- Evenwichtige verdeling van lusten en lasten door realisatie van maatschappelijke meerwaarde.

In relatie tot het voorbereidingsbesluit Zonneparken 2024, gelden de nieuwe instructieregels. Deze zijn opgenomen in de ontwerp-Omgevingsverordening.

3.3.4. Handreiking zonnevelden

In de 'Handreiking zonnevelden' van de provincie Overijssel (2020) wordt de zonneladder zoals benoemd in het rapport 'Fundament voor de nieuwe Omgevingsvisie' verder uitgewerkt. Aan de hand van ruimtelijk beleid wordt er richting gegeven aan de ontwikkeling van duurzame energie en de eisen die aan het opwekken van deze vormen van energie gesteld worden.

Drie hoofdvragen zijn van belang bij het realiseren van zonnevelden. Dit is ten eerste 'of'; Zijn de zonnevelden nodig? De volgende vraag is 'waar'? En tenslotte 'hoe'? De provincie wil het realiseren van zonne-energie in de bebouwde omgeving stimuleren. Ook het gebruik van de bebouwde omgeving, zoals op bedrijventerreinen. Daarnaast wordt de ontwikkeling van goed ingepaste en kleine velden op agrarische erven en stads- en dorpsranden gestimuleerd. Dit moet gecombineerd worden met gebiedsopgaven in stads- en dorpsranden. Door verschillende opgaven onder, tussen en rond de panelen te realiseren wordt de ruimte multifunctioneel gebruikt. Dit op basis van de 80-20 referentie: 80% ruimte voor het panelenveld en 20% ruimte voor groen en/of water.

De provincie wil monofunctionele zonnevelden op agrarische grond of water limiteren. Dit op basis van de 80-20 referentie: 80% ruimte voor het panelenveld en 20% ruimte voor groen en/of water. Omdat meervoudig ruimtegebruik ontbreekt, wordt dit gecompenseerd met investeringen in maatschappelijke opgaven buiten het project. Bij locatiekeuzes worden goede landbouwgronden ontzien. Daarnaast komen bij de realisatie van zonnevelden drie rode draden uit de Omgevingsvisie samen: verduurzaming van de energieproductie, op een wijze die ruimtelijke kwaliteit behoudt en versterkt, met een grote betrokkenheid van bewoners en gebruikers.

3.4. Regionaal beleid

3.4.1. Regionale Energiestrategie Twente 1.0

In 2021 is de 'Regionale Energiestrategie 1.0' (RES 1.0) van Twente (RES Twente, 2021) gefinaliseerd, in opdracht van de Twentse gemeenten, waterschap Vechtstromen, de Provincie Overijssel en de Stuurgroep RES Twente. In dit document is uitgewerkt hoe er invulling wordt gegeven aan de afspraken uit het Nationaal Klimaatakkoord. Het document beschrijft de strategie van de regio op het gebied van het opwekken van duurzame energie en het voldoen aan de warmtevraag. In de RES 1.0 wordt beschreven dat er draagvlak is voor het opwekken van energie langs onder andere rijkswegen, zoals de A35. Daarom wordt de mogelijkheid verkend om langs de rijkswegen een energielandschap te ontwikkelen.

3.5. Gemeentelijk beleid

3.5.1 Beleid gemeente Almelo

3.5.1.1 Omgevingsvisie Almelo

In de 'Omgevingsvisie voor de ideale gemeente Almelo' (september 2020) staan alle regels die gelden voor het inrichten van de omgeving in gemeente Almelo. Om de energietransitie te bevorderen wil de gemeente Almelo inzetten op 100 hectare zonneparken, en 3–5 hoge windturbines. De locaties van de zonneparken wordt niet benoemd.

3.5.1.2 Duurzame energieladder Almelo

Gemeente Almelo heeft in 2020 de 'Duurzame energieladder Almelo' vastgesteld. Met dit document geeft de gemeente Almelo duidelijkheid over haar visie op duurzame energieopwekking in de gemeente,

langs drie lijnen: klimaatadaptatie, energietransitie en de circulaire economie. De A35 wordt in dit document benoemd voor de opwekking van duurzame energie. Vooral het gebied rondom de Leemslagenplas, grenzend aan de A35, wordt benoemd als kansrijk gebied voor (grootschalige) duurzame energieopwekking. In de Duurzame Energieladder wordt voor zonne-energie verwezen naar de Zonneladder Almelo.

3.5.1.3 Zonneladder Almelo - Beleidskader Stimulering realisatie en allocatie opwek zonne-energie Almelo

De 'Zonneladder Almelo' (2018) is een vastgesteld beleidskader dat ingezet wordt voor de stimulering en facilitering van de opwek van hernieuwbare energie met zonnepanelen op daken van woningen en bedrijven en op grote zonneparken op locaties die daarvoor geschikt zijn. Een belangrijk onderdeel van de Zonneladder Almelo is de stimulering van de opwek en allocatie van duurzame energie met zonneparken in en rond Almelo. De handreiking Kwaliteitsimpuls zonnevelden van de provincie Overijssel is gebruikt als leidraad bij het opstellen van de Zonneladder Almelo. De Zonneladder Almelo is geïntegreerd in de Duurzame Energieladder.

3.5.1.4 Beeldkwaliteitsplan XL Businesspark Twente 2017

Het 'Beeldkwaliteitsplan voor het XL Businesspark Twente' is in 2017 opgesteld met het doel om de ruimtelijke samenhang van het businesspark te borgen. Dit plan werd door de gemeente Enschede in 2017 vastgesteld, om de bestaande achterhaalde beeldkwaliteitsplannen te vervangen.

De zone waar voor de Duurzaamheidsroute A35 zonnevelden worden geplaatst, heet in het Beeldkwaliteitsplan 'de etalage'. Dit is de zichtzone van het bedrijventerrein. De bedrijven kunnen zich hier van hun beste kant laten zien en zich etaleren richting de snelweg. De gebruikers van de snelweg mogen ervaren wat het XL Businesspark Twente inhoudt, namelijk een grootschalig en hoogwaardig bedrijventerrein.

3.5.2 Beleid gemeente Borne

3.5.2.1 Omgevingsvisie 'Samen Borne 2024+'

Het plan van aanpak voor de 'Omgevingsvisie van Borne' is opgesteld met de doelstelling om een uitnodigende en verbindende visie te vormen voor de inwoners, bedrijven en andere organisaties binnen de gemeente Borne. De visie is nog niet vastgesteld. In het plan van aanpak voor de visie wordt doorverwezen naar de 'energievisie Borne 2021'.

3.5.2.2 Energievisie Borne 2021

In de 'Energievisie van Borne' (2021) wordt de visie die de gemeente heeft voor het opwekken van duurzame energie beschreven. De gemeente heeft een 'kansenkaart zon' laten opstellen, om beter inzicht te geven over welke gebieden geschikt zijn voor de aanleg van zonnepanelen. Zo worden daken van woningen en bedrijven gezien als geschikte locaties. De opwekking van zonne-energie is uitgesloten in gebieden met zeer hoge landschappelijke waarden, zoals gebieden die vallen onder het Natuurnetwerk Nederland. Of gebieden met hoge historische waarden, zoals de kern van Borne.

Daarnaast wordt in deze visie gesproken over initiatieven waarmee grootschalige duurzame energieopwekking kan plaatsvinden. Inwoners zien kansen voor grootschalige duurzame energieopwekking langs de A35. Dit sluit aan op de technische analyse van mogelijkheden voor zon en wind in combinatie met de landschappelijke waardering. Input die vanuit de inwoners verkregen is over de voorwaarden waaraan initiatieven voor grootschalige duurzame opwek moeten voldoen is gebruikt in de formulering van de uitgangspunten voor een toetsingskader en verwerkt in de Energievisie van Borne.

3.5.3 Beleid gemeente Enschede

3.5.3.1 Toekomstvisie Enschede

Het document 'Toekomstvisie Enschede' (2020) vormt een kader voor de Omgevingsvisie van Enschede die in 2024 verwacht wordt. Het document gaat in op de tien hoofdpunten van het toekomstbeeld voor Enschede. Daarnaast wordt omschreven waarom een omgevingsvisie wordt opgesteld, en hoe deze samenhangt met andere visies, plannen en projecten. Op het gebied van energie wordt ingezet op het opwekken van duurzame energie. Ook de zonnevelden langs de A35 zijn weergegeven onder het hoofdstuk 'Innovatief Enschede'.

3.5.3.2 Energievisie Enschede en Beleidsregels zonne-energie

In de 'Energievisie van Enschede' wordt onder andere ingezet op grootschalige opwekking van zonne-energie. In deze visie wordt het opwekken van zonne-energie langs de A35 ook benoemd. Voor de opwekking van zonne-energie zijn ook aparte beleidsregels opgesteld (2021). Hierin staat in artikel 1 beschreven dat de gemeente Enschede de langs de A35 gelegen gronden heeft aangewezen voor de opwekking van zonne-energie, voor zover deze gronden geschikt zijn. Andere artikelen binnen deze beleidsregels gaan onder andere om de landschappelijke inpassing van zonnevelden.

3.5.3.3 Visie landelijk gebied Enschede

In de 'Visie landelijk gebied van Enschede' (2021) heeft de gemeente haar visie uitgesproken voor de ambities en ontwikkelingsprincipes voor het landelijke gebied van Enschede. In deze visie wordt ook de zoektocht naar ruimte voor zonnevelden en windturbines benoemd. De inpassing van deze zonnevelden en windturbines vraagt veel aandacht voor goede inpassing. De Energievisie van Enschede geeft nadere invulling aan de locaties en inpassing van zonnevelden en windturbines.

3.5.4 Beleid gemeente Hellendoorn

3.5.4.1 Omgevingsvisie 'Natuurlijk avontuurlijk'

In de 'Omgevingsvisie 'Natuurlijk avontuurlijk'' heeft de gemeente Hellendoorn haar visie voor de komende jaren opgesteld. Het document is in 2014 vastgesteld. Er ligt een focus op de identiteit, de context en de kernvisie van Helledoorn. Belangrijke thema's zijn wonen, bedrijvigheid, voorzieningen, recreatie en toerisme, bereikbaarheid, buitengebied en milieu.

In het thema milieu wordt verder ingegaan op energie. De gemeente geeft aan energiebesparende en energieopwekkende maatregelen te nemen. Helledoorn verwijst voor haar beleid op het gebied van energie naar de Regionale Energiestrategie 1.0 van Twente (RES Twente, 2021).

3.5.4.2 Landschapsrecepten voor zon

Gemeente Hellendoorn heeft het document 'Landschapsrecepten voor zon' definitief gemaakt in 2021. In dit document wordt invulling gegeven aan de borging van ruimtelijke kwaliteit bij het realiseren van zonne-energie. Het inspireert en biedt een helpende hand bij de inpassing van zon-op-land in de gemeente Helledoorn. Het document gaat in op de verschillende landschapstypen in de gemeente en de randvoorwaarden en meekoppelkansen waar rekening mee gehouden dient te worden.

Volgens de landschapstypekaart loopt de A35 door het maten- en flierenlandschap en het broek- en heideontginningslandschap. Voor beide geldt een 75/25 verhouding tussen panelen en groen. Voor beide geldt een maximale hoogte van de opstelling in verhouding tot de menselijke maat. Bij het broek- en heideontginningslandschap mag de opstelling eventueel hoger zijn als het wegvalt tegen een hogere landschappelijke rand.

3.5.5 Beleid gemeente Hengelo

3.5.5.1 Omgevingsvisie Hengeloos Buiten

De 'Omgevingsvisie Hengeloos Buiten' (2020) is het gezamenlijk vertrekpunt voor de uitvoering van programma's en projecten. Met dit document wordt de lange termijnvisie voor het ontwikkelen van de fysieke omgeving in Hengelo vastgelegd. De zorgvuldige inpassing van de energietransitie wordt

genoemd als een belangrijk thema voor de gemeente. De doelen en ruimteclaims voor zonne- en windenergie, energiebesparing, wateropvang en gesloten (voedsel)kringlopen vragen volgens de visie om scherpe lokale keuzes en gerichte maatregelen. De gemeente wil het opwekken van duurzame energie, bijvoorbeeld door middel van zonnepanelen op daken of kleine zonnevelden, stimuleren en faciliteren. Ook wordt er in de visie aangegeven dat windmolens en zonnevelden noodzakelijk zijn om aan de doelstellingen uit de RES te voldoen. Daarbij is het wel van belang dat de zonnevelden worden ingepast op een manier dat ze bij het landschap aansluiten. Dit kan bijvoorbeeld door het plaatsen van zonnevelden langs snelwegen en bedrijventerreinen.

3.5.5.2 *Omgevingsprogramma nieuwe energie Hengelo 2021 - 2030*

In het Omgevingsprogramma Nieuwe Energie Hengelo 2021 – 2030 (gemeente Hengelo, 2021), beschrijft de gemeente Hengelo haar ambities op het gebied van het opwekken van grootschalige duurzame energie. Hierin heeft de gemeente een afwegingskader en een voorkeursvolgorde opgenomen rekening houdend met het landelijk en kleinschalige karakter van het buitengebied en het halen van de doelstellingen voor 2030 om duurzame energie op te wekken met wind- en zonne-energie. Locatieonderzoek grootschalig zon en wind (plan-MER) dat in opdracht van de gemeente Hengelo is uitgevoerd (Bosch en van Rijn, 2021) is de basis voor deze keuzes.

Daarnaast worden er in het omgevingsprogramma aanvullende voorwaarden aan grootschalige zoeklocaties geschetst. Zo is er een zonneladder opgesteld gebaseerd op de 'Handreiking Zonnevelden' van de Provincie Overijssel. De gemeente verleent voorrang aan initiatieven die hoger op de ladder staan. De voorkeursvolgorde die de gemeente Hengelo hanteert is:

1. Maximaal inzetten op energie besparen;
2. Daken vol leggen met zonnepanelen (hiervoor is een stimuleringsplan zon op dak op parkeerplaats en gevel opgesteld dat onderdeel vormt van het Omgevingsprogramma);
3. Gronden langs snelwegen en andere infrastructuur benutten;
4. Industrie- en bedrijventerreinen benutten voor zonnevelden en windturbines;
5. Gronden langs stadsranden met industrie en met bedrijvigheid gebruiken voor intensieve opwekking via zonnevelden;
6. Overige zoekgebieden in het buitengebied voor kleinschalige zonnevelden.

Er zijn twee energiegebieden aangewezen voor zonnevelden langs snelwegen en langs de stadsranden met industrie- en bedrijventerreinen. De Duurzaamheidsroute A35 wordt ook benoemd als lopend project. Het gebied waar de A1 en A35 samenkomen is aangewezen als energiegebied en maakt onderdeel uit van de Duurzaamheidsroute A35.

3.5.6 *Beleid gemeente Wierden*

3.5.6.1 *Toekomstvisie 2030*

In de Toekomstvisie 2030 'Thuis in de gemeente Wierden' (2022) beschrijft de gemeente Wierden haar visie op de toekomst, met als doel om een prettige plek te blijven om te wonen, werken en leven. De visie is uitgewerkt in vier pijlers: mens, omgeving, economie en uitvoering. Voor de pijler omgeving beschrijft de visie de ambitie tot het behalen van klimaat neutraliteit. De gemeente Wierden wil op het gebied van energie vooral inzetten op het besparen van energie en het opwekken van zonne-energie. De nadruk moet liggen op zonnepanelen op daken. Zonnevelden wil de gemeente zo min mogelijk realiseren. Echter, om de energiedoelstellingen te halen ziet de gemeente Wierden zonnevelden wel als noodzakelijk. Het is dan wel van belang dat deze velden worden gerealiseerd op plekken waar ze het beste passen in het landschap.

3.5.6.2 *Programma Klimaatadaptatie 2022-2028*

In het 'Programma Klimaatadaptatie 2022 – 2028' (2022) spreekt de gemeente Wierden haar ambities uit op het gebied van klimaatadaptatie. Zon op land maakt geen deel uit van dit programma.

4 Randvoorwaarden betrokken organisaties

Bij het project Duurzaamheidsroute A35 zijn een groot aantal stakeholders betrokken, elk met een eigen verzameling aan eisen. De provincie Overijssel heeft de rol als bevoegd gezag en vertegenwoordigt de belangen van de provincie. De gemeenten zijn betrokken als grondeigenaar en/of lokaal bevoegd gezag. Zij geven uiteindelijk nadat het projectbesluit is vastgesteld de omgevingsvergunningen ter uitvoering van het project af. Rijkswaterstaat en ProRail beheren de rijksgronden die zijn ingebracht om te benutten voor het opwekken van zonne-energie, en vertegenwoordigen hun belangen als weg- en spoorwegbeheerder respectievelijk. Verder wordt er in het project rekening gehouden met de eisen die gesteld worden door de beheerders van kabels en leidingen, waaronder TenneT als beheerder van het hoogspanningsnet, Enexis als beheerder van het elektriciteitsnet, en Gasunie als beheerder van de gasleidingen.

Met elke betrokken partij is in het kader van de Eindrapportage Verkenning Duurzaamheidsroute A35 een met randvoorwaarden opgesteld (Rijkswaterstaat 2022, bijlage 3). Deze tabellen zijn gedurende de planuitwerkingsfase door middel van randvoorwaarden gesprekken met de betrokken partijen geverifieerd, wat heeft geleid tot de definitieve lijsten. Tabel 1 bevat een overzicht van de definitieve lijsten met randvoorwaarden.

Tabel 1. Bijlagen met randvoorwaarden per organisatie.

Randvoorwaarden organisatie	Bijlage
Provincie Overijssel	Bijlage 1
Gemeente Almelo	Bijlage 2
Gemeente Borne	Bijlage 3
Gemeente Enschede	Bijlage 4
Gemeente Hellendoorn	Bijlage 5
Gemeente Hengelo	Bijlage 6
Gemeente Wierden	Bijlage 7
Rijkswaterstaat	Bijlage 8
TenneT	Bijlage 9
Gasunie	Bijlage 10
Enexis	Bijlage 11

5 Algemene beschrijving maatregelen

In dit hoofdstuk staan de maatregelen, zowel permanent als tijdelijk van aard, beschreven die nodig zijn om het project te realiseren (een en ander als voorgeschreven in artikel 5.6, aanhef en onder b, van het Omgevingsbesluit). In paragraaf 5.1 wordt er eerst een lijst met algemene verschijningsvormen (bouwstenen) van de maatregelen gepresenteerd. Vervolgens wordt er in paragraaf 5.2 per gemeente ingezoomd op de ligging van de maatregelen.

5.1 Algemene maatregelen

5.1.1 Permanente maatregelen

Het projectbesluit maakt de uitvoering, het inwerking hebben en het in stand houden van zonnepanelen en zonnevelden mogelijk. De zonne-energie wordt mogelijk gemaakt in de vorm van de volgende bouwstenen:

1. Veldopstelling;
2. Opstelling op talud;
3. Opstelling op wand;
4. Opstelling op geluidsscherm;
5. Opstelling op water;
6. Opstelling Solar Carport;
7. Landmark.

Veldopstelling

Opstelling op talud

Opstelling op wand

Opstelling op geluidsscherm

Opstelling op water

Opstelling op Solar Carport

Landmark

5.1.2 Tijdelijke maatregelen

Ten behoeve van de realisatie van het project zijn tijdelijke maatregelen noodzakelijk. De volgende tijdelijke maatregelen zijn voorzien:

1. Tijdelijke bouwplaats en een tijdelijke uitweg voor die bouwplaats;
2. [p.m.]

5.2 Beschrijving per gemeente

In de onderstaande paragrafen zijn de aangewezen projectlocaties voor het opwekken van zonne-energie voor het project Duurzaamheidsroute A35 weergegeven door middel van kaarten. Daarbij is per locatie in kleur aangegeven welke bouwsteen voorzien is. De gebieden hebben allemaal een identiek nummer gekregen, dat begint met een afkortingscode (Tabel 2) van de betreffende gemeente.

Tabel 2. Voorbeeld codering projectlocaties.

Gemeente	Afkortingscode met voorbeeldnummer
Hellendoorn	HD01
Wierden	W01
Almelo	A01
Borne	B01
Hengelo	HE01
Enschede	E01

5.2.1 Plangebied Hellendoorn

In de gemeente Hellendoorn zijn er vier projectlocaties aangewezen voor het opwekken van zonne-energie. Op projectlocaties HD01 en HD02, ten noorden en ten zuiden van het treinstation Nijverdal is dit in de vorm van Solar Carports (Figuur 5). In de huidige situatie bevinden zich op projectlocatie HD01 (overdekte) fietsenstallingen en op projectlocatie HD02 parkeerplaatsen.

Figuur 5. Plangebied Hellendoorn nabij treinstation Nijverdal.

Op projectlocaties HD03 en HD04 worden er ten noorden van de N35, ter hoogte van hectometerpalen 35.3 tot 35.6 en 35.9 tot 36.3 zonnewanden gerealiseerd (Figuur 6). In de huidige situatie bevinden er zich op deze locaties grasbermen en een laag hek tussen de N35 en het spoor.

Legenda

Bouwsteen

- Herplant
- Landmark
- Solar Carport
- geluidsscherm
- talud
- veld
- wand
- water
- Gemeentegrens
- Hectometer

Figuur 6. Plangebied Hellendoorn.

5.2.2 Plangebied Wierden

In de gemeente Wierden zijn 17 projectlocaties aangewezen voor het opwekken van zonne-energie. Op projectlocaties W01a en W01b worden zonnewanden gerealiseerd. Deze wanden komen ten noorden van de N35, ter hoogte van hectometerpaal 36.6 tot 37.2 (Figuur 7).

Legenda

Bouwsteen

- Herplant
- Landmark
- Solar Carport
- geluidsscherm
- talud
- veld
- wand
- water
- Gemeentegrens
- Hectometer

Figuur 7. Plangebied Wierden.

Ten noorden van hectometerpalen 40.1 tot 40.8 van de N35 ligt projectlocatie W02. Deze locatie raakt niet direct aan de N35, omdat de N35 op dit deel van het tracé in de toekomst verlegd wordt. Met de

ligging van zonneward is al rekening gehouden met deze verlegging (Figuur 8). W02 doorkruist in de huidige situatie een aantal weilanden en bosschages.

Figuur 8. Plangebied Wierden, waarbij rekening is gehouden met het toekomstige tracé van de N35.

Figuur 9. Plangebied Wierden rondom het knooppunt A35 – N350.

Projectlocaties W03 (hectometerpaal 41.5 tot 42.2) en W11 (hectometerpaal 42.3 tot 43.6) (Figuur 9) bestaan uit zonnepanelen op een geluidsscherm. Beide locaties bevinden zich ten noorden van N35. Projectlocaties W04, W07, W08 en W09 liggen in de oksels van het knooppunt tussen de A35 en de

N350. Op deze locaties komen veldopstellingen. Locatie W10 ligt ten zuiden van dit kruispunt en bestaat uit zon op talud. Projectlocaties W05 en W06 (Figuur 10) liggen direct aan de weg en zijn aangewezen voor zon op geluidsscherm.

Figuur 10. Plangebied Wierden ter plaatse van het knooppunt A35 – N350.

Figuur 11. Plangebied Wierden.

Op en rondom het kruispunt Almelo West bevinden zich de overige 6 projectlocaties in Wierden (Figuur 11). Locaties W12, W13 en W16 bestaan uit zon op talud. Locaties W14, W15 en W17 zijn als zonneveld. In de huidige situatie bevinden zich op deze locaties grasbermen en watergangen.

5.2.3 Plangebied Almelo

In de gemeente Almelo zijn twee projectlocaties aangewezen voor zon op talud, dit zijn locaties A1 en A2 (Figuur 12). Deze locaties lopen ten zuiden van de A35, ter hoogte van hectometerpalen 47 tot 47.4 en 47.5 tot 47.7. In de huidige situatie bestaan deze locaties uit grasbermen.

Figuur 12. Plangebied Almelo ten noorden van het XL Business Park Twente.

5.2.4 Plangebied Borne

In de gemeente Borne is er één locatie aangewezen voor het opwekken van zonne-energie, dit is locatie B01. Deze locatie bevindt zich in de oksel van het knooppunt Borne-West en wordt uitgevoerd als zonneveld. In de huidige situatie bevindt zich op deze locatie een grasberm (Figuur 13).

Figuur 13. Plangebied Borne in de oksel van het knooppunt Borne-West.

5.2.5 Plangebied Hengelo

In de gemeente Hengelo zijn er 42 projectlocaties aangewezen voor het opwekken van zonne-energie. Figuur 14 weergeeft projectlocaties HE01 tot en met HE12. Deze locaties bevinden zich ten noorden en ten zuiden van de A1. Deze locaties zijn allemaal aangewezen voor een veldopstelling. In de huidige situatie bevinden zich voornamelijk weilanden op deze locaties.

Figuur 14. Plangebied Hengelo.

Figuur 15. Plangebied Hengelo.

Projectlocaties HE13 tot en met HE17 bevinden zich ten noorden van de A1, ten noorden van Hengelo (Figuur 15). Locatie HE13 wordt een Solar Carport. In de huidige situatie bevindt zich hier al een (onoverdekte) parkeerplaats. Onder locatie HE13 bevindt zich locatie HE14. Deze locatie is aangewezen voor een veldopstelling. In de huidige situatie bevindt zich hier een grasberm. Locatie HE15 ligt direct aan de A1 en loopt ter hoogte van hectometerpaal 159 tot 159.9. Deze locatie is aangewezen voor zon op wand. Ten noorden van locatie HE15 ligt locatie HE16. Deze locatie is aangewezen als bomenherplantingslocatie. Ter hoogte van hectometerpalen 160 tot 161 loopt locatie HE17. Deze locatie is aangewezen voor zon op talud.

Figuur 16. Plangebied Hengelo.

Figuur 17. Plangebied Hengelo.

Projectlocaties HE18 tot en met HE23 bevinden zich ten noorden en ten zuiden van de A1 (Figuur 16). Locatie HE18 bevindt zich ten noorden van de A1, ter hoogte van hectometerpalen 161 tot 161.5. Deze locatie is aangewezen voor zon op talud. Ten noorden van locatie HE18 bevinden zich projectlocaties HE19b en HE20b. Locatie HE19b is aangewezen als zon op veld. Locatie HE20b is aangewezen als Solar Carport. Op deze locatie bevindt zich al een onoverdekte parkeerplaats. Ten oosten van locatie HE18 bevindt zich locatie HE19a. Deze locatie is aangewezen voor zon op geluidsscherm. Ten zuiden van locatie HE19a en de A1 ligt ter hoogte van hectometerpalen 161.3 tot 161.9 locatie HE20a. Deze locatie is aangewezen voor zon op talud. Ter hoogte van hectometerpaal 161.8 liggen ten zuiden van de A1 de locatie HE21, deze locatie is aangewezen voor zon op veld. Ten noorden van deze hectometerpaal liggen projectlocaties HE22 en HE23. Ook deze locaties zijn aangewezen voor zon op veld.

Figuur 17 weergeeft projectlocaties HE24 tot en met HE31. Locaties HE24 en HE26 liggen ten noorden van de A1, ter hoogte van hectometerpalen 162 tot 162.2 en 162.3 tot 162.6. Op de locatie HE25, ten noorden van HE24 en HE26 is een locatie aangewezen voor bomen herplanting. Ten westen van deze locatie ligt locatie HE27. Deze locatie is aangewezen voor zon op veld. Locaties HE28 tot en met HE30 liggen in en rondom knooppunt Hengelo-Noord. Deze drie locaties zijn aangewezen voor zon op veld. Dit geldt ook voor locatie HE31, ten oosten van dit knooppunt.

Locatie HE32 bevindt zich ten oosten van de A35. Deze locatie is aangewezen voor zon op veld (Figuur 18).

Figuur 18. Plangebied Hengelo.

Figuur 19 weergeeft de projectlocaties HE33 tot en met HE42. Locatie HE33 is aangewezen voor de herplanting van bomen. Deze locatie ligt ten westen van de A35, ter hoogte van hectometerpalen 59.8 tot 60.8. Aan de andere kant van de A35 ligt locatie HE34, deze locatie is aangewezen voor zon op veld. Ten oosten van deze locatie ligt locatie HE35, deze locatie is aangewezen als Solar Carport. In de huidige situatie is dit een grasveld. HE36 en HE37 liggen parallel aan de A35, op enkele honderden meters afstand van de A35. HE38 tot en met HE41 liggen in de oksel van het knooppunt Hengelo-Zuid. Deze locaties zijn aangewezen voor zon op veld. Locatie HE42 is aangewezen herplantingslocatie van bomen.

Legenda

- Bouwsteen**
- Herplant
 - Landmark
 - Solar Carport
 - geluidsscherm
 - talud
 - veld
 - wand
 - water
 - Gemeentegrens
 - Hectometer

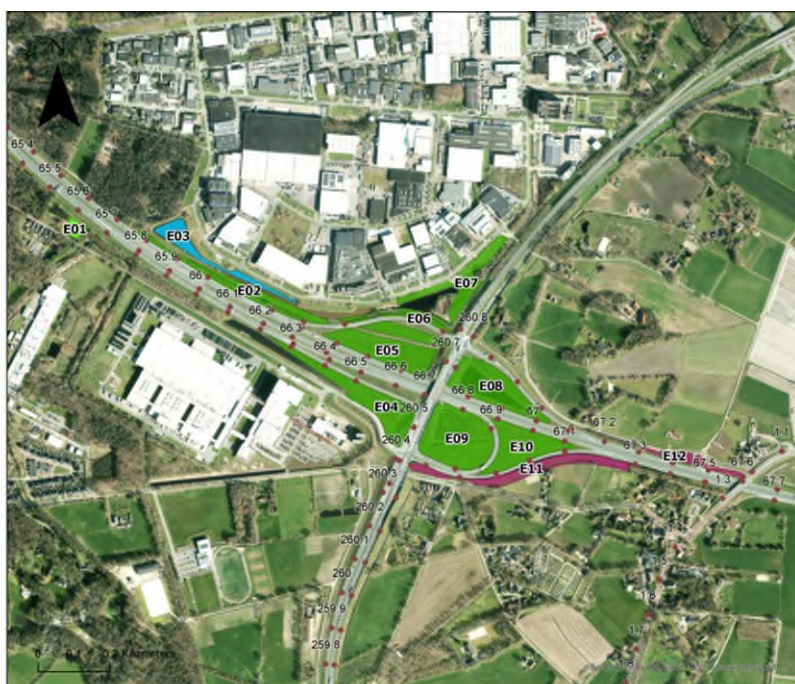
Figuur 19. Plangebied Hengelo.

5.2.6 Plangebied Enschede

In de gemeente Enschede zijn er in het kader van het project, 24 projectlocaties aangewezen. Eén locatie is aangewezen voor de herplanting van bomen, dit is locatie E01, ten zuiden van de A35. Projectlocaties E02 en E04 tot en met E10 zijn aangewezen voor zon op veld (Figuur 20). Deze locaties liggen op of rondom knooppunt Doetinchem. Locatie E03, ten noorden van de A35, is aangewezen voor zon op water. Op deze locatie bevindt zich in de huidige situatie al een watergang. Locaties E11 en E12 zijn aangewezen voor zon op talud. Locatie E11 bevindt zich ten zuiden van knooppunt Doetinchem. Locatie E12 bevindt zich ten oosten van het knooppunt Doetinchem, boven de A35.

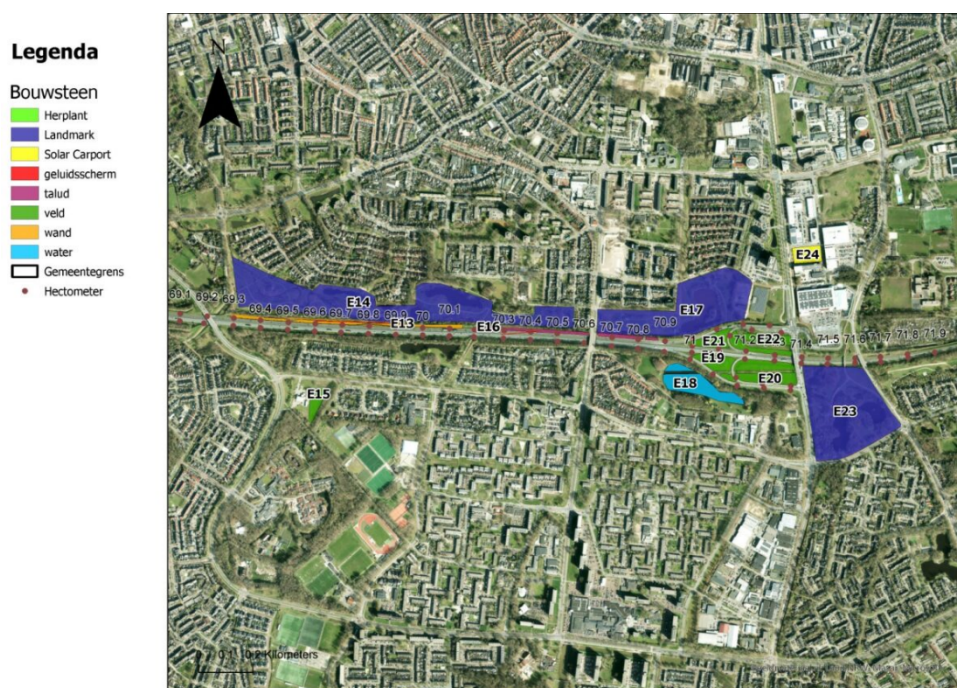
Legenda

- Bouwsteen**
- Herplant
 - Landmark
 - Solar Carport
 - geluidsscherm
 - talud
 - veld
 - wand
 - water
 - Gemeentegrens
 - Hectometer

Figuur 20. Plangebied Enschede rondom knooppunt Doetinchem.

Projectlocaties E13 tot en met E23 zijn gevisualiseerd in Figuur 21. Locatie E13 bevindt zich ten noorden van de A35 en loopt ter hoogte van hectometerpalen 69.3 tot 70.1. Deze locatie is aangewezen voor zon op wand. Ten noorden van locatie E14 bevindt zich locatie E14. Deze locatie is aangewezen als landmark. Ten zuiden van deze locatie ligt locatie E15. Deze locatie is aangewezen voor zon met een veldopstelling. Locatie E16 loopt van hectometerpalen 70.3 tot 70.3 en is aangewezen voor zon op een geluidsscherm. Ten noorden van locatie E16 bevindt zich locatie E17. Deze locatie is aangewezen als landmark. Ten zuiden van het knooppunt Enschede ligt locatie E18. Deze locatie is aangewezen voor zon op water. In de huidige situatie bevindt zich hier al een watergang. In de oksels van knooppunt Enschede liggen locaties E19 tot en met E22. Deze locaties zijn aangewezen voor zon met een veldopstelling. Ten zuidoosten van het knooppunt Enschede bevindt zich locatie E23. Deze locatie is ook aangewezen als landmark. De laatste locatie in Enschede is locatie E1, en bevindt zich ten noorden van het knooppunt Enschede. Deze locatie is aangewezen als Solar Carport. Op deze locatie bevindt zich al een onoverdekte parkeerplaats.

Figuur 21. Plangebied Enschede.

6 Aspecten fysieke leefomgeving

In de Omgevingswet staat de balans tussen het benutten en beschermen van de fysieke leefomgeving centraal. Met benutten wordt bedoeld het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving om maatschappelijke behoeften te vervullen. Bij de bescherming gaat het over het bereiken en in standhouden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit.

In het kader van de balans tussen benutten en beschermen wordt in dit hoofdstuk het effect van de voorziene maatregelen op de fysieke leefomgeving beschouwd.

Omdat de landschappelijke inpassing van dit project van groot belang wordt geacht, worden de effecten van de voorgenomen ontwikkelingen op het landschap in een apart hoofdstuk beschouwd, namelijk hoofdstuk 7.

In hoofdstuk 8 wordt het projectbesluit getoetst aan de wettelijke regels van de mer-procedure voor het project Duurzaamheidsroute A35.

Uitvoerbaarheid in het kader van een projectbesluit zonder uitvoeringsbesluiten

Een van de belangrijke inhoudelijke wijzigingen met de inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft betrekking op het feit dat de volledige uitvoerbaarheid van het plan niet langer onderbouwd hoeft te worden. De 'of' en 'hoe' vraag zijn nu gescheiden. Dit betekent dat in dit projectbesluit aangetoond wordt of het plan niet evident onuitvoerbaar is. Hoe een initiatiefnemer het plan exact invult, kan worden doorgeschoven naar de fase van de vergunningaanvraag.

Het vervallen van de tienjaarlijks actualiseringstermijn voor bestemmingsplannen e.a., zoals die was geregeld in de Wet ruimtelijke ordening, waaraan ook de uitvoeringstermijn van tien jaar was gekoppeld, betekent dat een wijziging van een bestaande functie of het toevoegen van een nieuwe functie aan een locatie uitsluitend beoordeeld moet worden of de locatie aanvaardbaar is en of er objectieve belemmeringen zijn, waarvan op voorhand aannemelijk is dat die niet binnen een redelijke termijn zullen worden weggenomen. Alleen als evident is dat een functie onuitvoerbaar is, moet het toedelen daarvan aan een locatie achterwege blijven. Dit vloeit voort uit de eis van een zorgvuldige voorbereiding van het projectbesluit die is neergelegd in artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht.

De financieel-economische uitvoerbaarheid wordt beoordeeld op de vraag of de ontwikkeling haalbaar is. Als op voorhand duidelijk is dat de voorziene functie om financiële redenen op langere termijn niet zal worden gerealiseerd, dan behoort de functie niet mogelijk te worden gemaakt.

Het projectbesluit biedt zekerheid over de toegestane ontwikkelingen, maar geen zekerheid over de vraag of en op welk moment de nieuwe ontwikkelingen plaatsvinden.

6.1 Natuur

6.1.1 Wettelijk kader en beleid

Sinds 1 januari 2024 maken de regels voor de bescherming van de natuur deel uit van de Omgevingswet. De Wet natuurbescherming is op die datum ingetrokken. Vanuit de natuurwetgeving is het van belang om na te gaan of de voorgenomen ontwikkelingen in de aanleg- en gebruiksfase effect hebben op Natura 2000-gebieden, andere beschermde natuurgebieden, beschermde plant- en diersoorten en beschermde houtopstanden. Om inzicht te krijgen in de effecten op beschermde natuurwaarden is het volgende wettelijk kader gehanteerd:

- Omgevingswet: onderdelen beschermde plant- en diersoorten, Natura 2000-gebieden en bijzonder nationaal natuurgebied, en beschermde houtopstanden;

- Provinciaal beleid, beschermde natuurgebieden die vallen onder het Natuurnetwerk Nederland, zoals opgenomen in de Omgevingsverordening Overijssel 2024.

Sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn gedeputeerde staten van de provincie het bevoegd gezag voor zowel gebieds- als soortenbescherming.

6.1.2 Effecten

In het kader van de effectbeoordeling natuur is een Bureau studie Ecologie uitgevoerd. Onderdeel van dit onderzoek is een QuickScan Stikstof. De Bureau studie Ecologie is te vinden in Bijlage 12.

6.1.2.1 Natura 2000-gebied

Er zijn twee Natura 2000-gebieden die dicht bij de projectlocaties gelegen zijn, namelijk Lonnekermeer en Wierdense Veld. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is het Lonnekermeer (Figuur 22). Dit Natura 2000-gebied ligt op een afstand van circa 30 meter ten zuidoosten van projectlocatie HE31 (betreft deelgebied 52 in de Bureau studie Ecologie; deelgebied 49 is komen te vervallen). Op ongeveer 40 meter ten noorden van projectlocaties W01a en W01b (betreft respectievelijk deelgebied 64 en deelgebied 12 in de Bureau studie Ecologie) is Natura 2000-gebied het Wierdense Veld gelegen (Figuur 23). De werkzaamheden leiden niet tot ruimtebeslag op het Natura 2000-netwerk. Directe negatieve effecten als gevolg van oppervlakteverlies zijn daarmee uitgesloten.

Figuur 22. Natura 2000-gebied Lonnekermeer.

Legenda

Bouwsteen
(04-04-2024)

- Herplant
- Landmark
- Solar Carport
- geluidsscherm
- talud
- veld
- wand
- water
- Gemeentegrens
- Natura 2000-gebied

Figuur 23. Natura 2000-gebied Wierdense Veld.

Gezien de korte afstand tussen het plangebied en beide Natura 2000-gebieden is er mogelijk sprake van indirecte effecten door verstoring door geluid, trillingen, licht en optische verstoring. Er moet worden bekeken of dit kan leiden tot significant negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden. Dat zijn de habitattypen, habitatsoorten en vogelsoorten waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen. Zowel Natura 2000-gebied het Lonnekermeer als Natura 2000-gebied het Wierdense veld zijn aangewezen voor habitatsoorten die gevoelig zijn voor verstoring door geluid, trilling, licht en/of optische verstoring. In een voortoets dient te worden beoordeeld of verstoring in de aanlegfase en gebruiksfase kan leiden tot significant negatieve gevolgen voor deze soorten. Ook de aangewezen habitattypen moeten hierin worden meegenomen, vanwege eventuele effecten op de daaraan verbonden typische soorten.

In het kader van de Bureaustudie Ecologie (Bijlage 12) is een Quickscan Stikstof uitgevoerd waarin het risico op stikstofdepositie die gepaard gaat met de ontwikkeling van zonnepanelen en zonnepark op gebieden langs de N35/A35 en A1 is ingeschat. De projectlocaties W01a en W01b liggen vlak naast het Natura 2000-gebied Wierdense Veld. Voor deze projectlocaties geldt conform de risicobeoordeling uit de Quickscan Stikstof een kritiek risico. Dit betekent dat er een grote kans is op een kritieke hoeveelheid stikstof depositie. Een ecologische voortoets zal noodzakelijk zijn en vanaf een zo vroeg mogelijke fase dienen de zonnepanelen op deze locaties zoveel als mogelijk 'Zero-Emission' te worden ingericht.

De projectlocatie HE31 ligt dicht bij het Natura 2000-gebied Lonnekermeer. Voor deze projectlocatie geldt een hoog risico. Dit betekent dat er een grote kans is dat er op deze locatie een hoge stikstofdepositie op zal treden. Ook hier is een ecologische voortoets minimaal noodzakelijk. Daarnaast dient er rekening te worden gehouden met het toepassen van emissie reducerende maatregelen bij de realisatie van het zonnenveld op deze plek. De overige projectlocaties kennen een beperkt of zeer laag risico in het kader van stikstofdepositie.

6.1.2.2 *Natuurnetwerk Nederland*

Terreinen die behoren tot het Natuurnetwerk Nederland gebied overlappen meerdere projectlocaties. Het betreffen de projectlocaties W01a en W01b (betreft respectievelijk deelgebied 64 en 12 in de Bureau studie Ecologie; deelgebied 49 is uit de scope gehaald) welke overlap hebben met het NNN gebied Wierdense veld/Notterveld. De werkzaamheden zullen leiden tot ruimtebeslag op NNN-gebieden en directe negatieve effecten kunnen niet worden uitgesloten bij de betreffende projectlocaties.

Vanuit de provinciale Omgevingsverordening wordt het Natuurnetwerk Nederland beschermd door middel van de instructieregel die opgenomen is in artikel 4.58. Beoogde ontwikkelingen – zijnde een nieuwe functie - mogen niet leiden tot aantasting van de mogelijkheden om de natuurdoelen te realiseren van het Natuurnetwerk Nederland gebied, tot vermindering van het areaal van het Natuurnetwerk Nederland en tot aantasting van de samenhang tussen de onderdelen van het Natuurnetwerk Nederland. Hier kan van afgeweken worden op basis van artikel 4.61 als de voorziene maatregelen onderbouwd zijn vanuit een samenhangende visie op het gebied, het verlies van ecologische waarden en kenmerken gecompenseerd wordt, de maatregelen per saldo binnen een redelijke termijn een aantoonbare meerwaarde oplevert in kwaliteit en kwantiteit van het Natuurnetwerk Nederland, de samenhang van het Natuurnetwerk Nederland minimaal gelijk blijft, het areaal van het Natuurnetwerk Nederland minimaal gelijk blijft, en verzekerd is dat de ontwikkelingen en maatregelen die in de gebiedsvisie worden beoogd ook daadwerkelijk in onderlinge samenhang gerealiseerd zullen worden. Voor de onderbouwing van deze afwijking dient een compensatieplan vastgesteld te worden.

[p.m. Toevoegen samenhangende visie op het gebied en opstellen compensatieplan.]

Verder grenzen de projectlocaties E02, HD04, HE31 en E03 (respectievelijk deelgebieden 1, 24, 52 en 84 in de Bureau studie Ecologie) aan Natuurnetwerk Nederland gebied, waardoor indirecte effecten niet kunnen worden uitgesloten. De provincie Overijssel past met betrekking tot het NNN geen externe werking toe, waardoor er op deze locaties geen nadere toetsing benodigd is.

6.1.2.3 *Beschermde plant- en diersoorten*

Beschermde soorten flora en fauna, zoals opgenomen in de Omgevingswet, zijn geïnterviewd aan de hand van bestaande verspreidingsgegevens. Als bron zijn hiervoor de verspreidingsgegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) gebruikt. Met betrekking tot de verspreidingsgegevens zijn waarnemingen van de afgelopen 5 jaar gebruikt binnen een straal van circa 1 kilometer rond de projectlocaties.

Vaatplanten

In de omgeving van de projectlocatie HE17 (betreft deelgebied 41 in de Bureau studie Ecologie; deelgebied 40 is uit de scope gehaald) zijn waarnemingen van de karter anjer bekend. De waarnemingen van de karter anjer betreffen echter geen wilde exemplaren volgens de verspreidingskaart van de NDFF, waardoor deze niet als nationaal beschermde soorten volgens artikel 5.1, tweede lid, van de Omgevingswet tellen en vervolgstappen niet benodigd zijn.

In de deelgebieden waar waarnemingen van bergnachtorchis bekend zijn, worden zonneparken gerealiseerd in de vormen van zonnepanelen in een veldopstelling (projectlocaties HE36, HE38-HE41, HE37; betreft respectievelijk deelgebieden combinatie 62 en 92, 15, 61, in de Bureau studie Ecologie), zonnepanelen op een strook (projectlocatie HE34; betreft deelgebied 63 uit de Bureau studie Ecologie), en zonnepanelen op een carport (projectlocatie HE35; betreft de combinatie 59 en 60 in de Bureau studie Ecologie). Op projectlocaties HE38-HE41 (betreft deelgebied 15 in de Bureau studie Ecologie) na bestaan bovenstaande deelgebieden uit open en voedselarme graslanden, wat geschikt biotoop vormt voor bergnachtorchis. Mogelijk is deze soort aanwezig binnen de plangebieden HE35, HE37, HE36, HE34 (betreft respectievelijk deelgebieden 59 en 60, 61, combinatie 62 en 92, en 63 in de Bureau studie Ecologie). Aangeraden wordt om met een eenmalig veldbezoek in de bloeiperiode van bergnachtorchis (juni-juli) de aanwezigheid aan te tonen of uit te sluiten.

Vogels

Van vogels met een jaarrond beschermd nest die op of in door mensen gemaakte structuren broeden zijn binnen het plangebied waarnemingen bekend van gierzwaluw, huismus, grote gele kwikstaart,

kerkuil, steenuil, slechtvalk en ooievaar. Omdat voor de aanleg van zonnepanelen en zonneparken geen gebouwen of kunstwerken gesloopt hoeven te worden, en er geen hoogspanningsmasten en nestpalen gemaakt worden, worden potentiële nestlocaties van gebouwbewonende vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten niet aangetast. Wel bestaat de mogelijkheid dat er nabij bebouwing dusdanig veel groenelementen verwijderd zullen worden waardoor (essentieel) leefgebied van bijvoorbeeld huismus verloren kan gaan. Dit gaat om de projectlocaties HD01, HD02 en HE27 (betreft respectievelijk deelgebieden 22, 23, en 53 in de Bureaustudie Ecologie; deelgebied 33 is buiten scope gelaten). De verwachting is echter dat er voldoende groenelementen in de directe omgeving van deze deelgebieden aanwezig blijven om te kunnen blijven functioneren als leefgebied van huismus. Dit dient echter middels een veldbezoek bij deze locaties nader bepaald te worden.

De overige soorten met jaarrond beschermde nesten die in de buurt van de projectlocaties waargenomen zijn, broeden voornamelijk in hogere bomen (in sommige gevallen ook de slechtvalk). Deze soorten kunnen op basis van de bureaustudie niet direct uitgesloten worden. Voor alle projectlocaties geldt dat voor het bepalen van de exacte raakvlakken met boombroedende soorten eerst nader inzichtelijk gemaakt dient te worden of, en zo ja, waar bomen precies gekapt gaan worden. Hoge bomen die gelegen zijn in deelgebieden in een rustigere omgeving hebben hierbij de meeste potentie voor deze soorten. Op deze locaties dient vervolgens een veldbezoek uitgevoerd te worden om te controleren op de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten. Daarnaast dient gecontroleerd te worden of in de bomen in de omgeving van de deelgebieden jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn in verband met mogelijk versturende werking van de werkzaamheden tijdens het broedseizoen. Voor alle deelgebieden met bomen geldt derhalve het advies om een veldbezoek uit te voeren om te controleren op jaarrond beschermde nesten in eventueel te kappen bomen en in bomen binnen de beïnvloedingsafstand van de werkzaamheden.

Grondgebonden zoogdieren

Boommarter

Er zijn zeven waarnemingen van boommarter bekend in de omgeving van de deelgebieden. Zes van de waarnemingen betreffen dode exemplaren langs wegen. De boommarter is een zoogdier die in bos leeft en zich daarbuiten vrijwel niet begeeft. Geen van de deelgebieden bestaat uit bosgebied, waardoor een effect op de boommarter niet wordt verwacht.

Das

Er zijn negen waarnemingen van das bekend in de omgeving van de deelgebieden. Twee van de waarnemingen betreffen dode exemplaren langs wegen. Waarnemingen van das zijn bekend in het bosgebied bij de Notterveldsweg in Notter. Van de das is bekend dat deze langs het spoor pijpen en/of burchten kan maken. Bij de projectlocaties W01a, W01b, HD04 (betreft deelgebieden 64, 12, en 24 in de Bureaustudie Ecologie) kan de soort niet uitgesloten worden, omdat deze gebieden langs het spoor zijn gelegen en waarnemingen van das in de directe omgeving bekend zijn.

Daarnaast liggen alle deelgebieden binnen het verspreidingsgebied van de das. De soort heeft voorkeur voor intensief beheerde voedselrijke graslanden naast bos(randen) als foerageergebied. In de deelgebieden waar dit biotoop aanwezig is kan de aanwezigheid van essentieel foerageergebied van das niet uitgesloten worden. Bij de projectlocaties W01a, W01b, HD04 (betreft deelgebieden 64, 12, en 24 in de Bureaustudie Ecologie) en de deelgebieden waar intensief beheerde voedselrijke graslanden naast (bos)randen aanwezig zijn, dient middels een veldbezoek nagegaan te worden of er essentiële onderdelen van het leefgebied van das voorkomen.

Eekhoorn en egel

De eekhoorn en egel komen algemeen voor binnen en rondom de projectlocaties met bosschages, struweel, en losstaande bomen, zoals projectlocaties HE15, HE28, HE29 (betreft deelgebieden 39, 52 en 47 in de Bureaustudie Ecologie). Daarnaast komen eekhoorn en egels ook in de bebouwde omgeving voor. Het wordt daarom aangeraden om tijdens een veldbezoek in kaart te brengen of er verblijfplaatsen en (essentieel) foerageergebied van eekhoorn en egel aanwezig zijn. Dit geldt voor alle deelgebieden waar groenelementen verwijderd gaan worden.

Bunzing, steenmarter en wezel

Er zijn enkele waarnemingen bekend van bunzing, steenmarter en wezel langs wegen in het buitengebied en binnen de bebouwde kom. Een deel van de deelgebieden lijken potentieel geschikt foerageergebied te kunnen vormen voor deze soorten, door de aanwezigheid van bermen, bosschages en struweel. De bebouwde omgeving biedt daarnaast ook schuilplaatsen voor steenmarter.

Door het kappen van groenelementen of het slopen van bebouwing zou potentieel geschikt foerageergebied voor de nationaal beschermde bunzing, steenmarter en wezel kunnen verdwijnen. Negatieve effecten als gevolg van de aanleg van een zonnepark kunnen op steenmarter, bunzing en wezel optreden. Er wordt aangeraden om middels een veldbezoek de aanwezigheid van verblijfplaatsen en (essentieel) foerageergebied van bunzing, steenmarter en wezel uit te sluiten.

Hermelijn

Er is één waarneming van hermelijn bekend op een afstand van circa 220 meter ten zuiden van projectlocatie HE15 (betreft deelgebied 39 in de Bureaustudie Ecologie). Deze locatie betreft een dichte bomenstrook met een laag talud van circa 2 meter hoog, waardoor het geschikt leefgebied biedt voor de hermelijn. Ook in de omgeving van deze projectlocatie is geschikt leefgebied aanwezig, zoals de aangrenzende begroeiing en akkers rondom de locatie. Een deel van deze begroeiing zal door de werkzaamheden verdwijnen, waardoor de verbinding tussen deze structuren verdwijnt. Gezien de ligging van de snelweg A35 tussen de NDFF waarneming en de projectlocatie, wordt niet waarschijnlijk geacht dat het betreffende exemplaar in het gebied voorkomt. Echter ligt de projectlocatie ook binnen het verspreidingsgebied van hermelijn, waardoor aanwezigheid van de soort niet kan worden uitgesloten. Mogelijk is hermelijn aanwezig binnen projectlocatie HE15, wat met een veldbezoek onderzocht dient te worden.

Otter

Ter plaatse van de projectlocaties W15 en W16, (betreft deelgebieden 93 en 16; 103 is komen te vervallen) zijn rustig gelegen oeverzones met voldoende dekking aanwezig. Holten in de oeverzone van stromende wateren of nissen bij betonpijpen kunnen vaste rust- en verblijfplaatsen voor de otter vormen. Het aangrenzende bosschage bij de projectlocaties W13 (deelgebied 14 Zuid in de Bureaustudie Ecologie) zijn van het functioneel leefgebied. Het wordt daarom aanbevolen om tijdens een veldbezoek in kaart te brengen of er vaste rust- en verblijfplaatsen en (essentieel) foerageergebied van otter aanwezig is. Dit geldt voor de projectlocaties W13, W15 en W16. Gezien de ligging in de snelweg lus van projectlocaties W12 en W14 (deelgebieden 14 (noord) en 94) en de afwezigheid van watergangen, wordt niet verwacht dat de otter in deze gebieden voorkomt.

Wolf

Gevestigde territoria van deze soort zijn momenteel enkel bekend van de Veluwe en in Drenthe. De waarneming uit de NDFF betreffen vraatsporen binnen en in de omgeving van N2000-gebied het Wierdense veld en ten zuiden van Wierden. Het is daarom aannemelijk dat deze vraatsporen zijn gemaakt door een zwervend individu op zoek naar een territorium. De wolf wordt niet verwacht binnen de projectlocaties en vervolgstappen zijn niet benodigd.

Vleermuizen

Voor alle projectlocaties is niet duidelijk of en waar bomen gekapt dienen te worden, waardoor bij alle locaties sprake kan zijn van raakvlak met verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen. Negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen in gebouwen worden uitgesloten doordat geen van de projectlocaties raakvlakken met gebouwen kent. In de directe omgeving van de projectlocaties zijn waarnemingen van franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis bekend. Het is niet uitgesloten dat andere soorten, zoals meervleermuis, rondom de projectlocaties voorkomen. Indien binnen of langs de projectlocaties meerdere bomen op rij gekapt gaan worden kan daarnaast effecten optreden op verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen, essentiële vliegroutes en essentieel foerageergebied van vleermuizen. Ook dit dient nader beschouwd te worden wanneer exact inzichtelijk is welke bomen gekapt zullen

worden. Middels veldbezoek dient voor projectlocaties waar bomen(rijen) gekapt worden en/of water gedempt gaat worden, de potentiële aanwezigheid van verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden nagegaan te worden.

Amfibieën

Heikikker

Waarnemingen van heikikker zijn bekend in en rondom poelen in het Natura 2000-gebied het Wierdense veld. Deze waarnemingen van individuen zijn gelegen op een afstand van minimaal 90 meter en maximaal 300 meter ten noorden van projectlocaties W01a en W01b (betreft deelgebieden 12 en 64 in de Bureaustudie Ecologie). Gezien de ligging van de spoorlijn tussen de waarnemingen en de projectlocaties wordt het niet waarschijnlijk geacht dat dieren in de landfase overwinteren in de struwelen of het talud van deze projectlocaties. Vervolgstappen zijn niet benodigd.

Reptielen

Gladde slang

Waarnemingen van gladde slang zijn bekend in het Natura 2000-gebied het Wierdense veld. Dit betreffen drie waarnemingen van individuen welke gelegen zijn op een afstand van circa 500 meter ten noorden van projectlocaties W01a en W01b (betreft deelgebieden 12 en 64 in de Bureaustudie Ecologie). De gladde slang komt voor op droge heideterreinen, hoogveengebieden en open bossen op zandgrond. De projectlocaties W01a en W01b beschikken niet over dit habitat, en gezien de ligging van de spoorlijn tussen de waarnemingen en de projectlocaties wordt het niet waarschijnlijk geacht dat gladde slang ter plaatse van de projectlocaties voorkomt. Vervolgstappen zijn niet benodigd.

Hazelworm

Waarnemingen van hazelworm zijn bekend ter plaatse van meerdere projectlocaties rondom Nijverdal en Hengelo, met een verhoogde concentratie van waarnemingen in het bosgebied onder Borne. De soort komt vooral voor in enigszins vochtige gebieden met dichte vegetatie (vaak bos en heide) en ze leven verborgen onder planten, strooisel, dood hout of ondergronds. Gezien de afstand van minimaal 280 meter ten westen van projectlocatie HE01 (deelgebied 69 in de Bureaustudie Ecologie), en de ligging van de snelweg tussen de waarnemingen en de projectlocatie, wordt de aanwezigheid van hazelworm niet verwacht binnen dit gebied. Vervolgstappen zijn niet benodigd.

Levendbarende hagedis

Waarnemingen van levendbarende hagedis zijn bekend ter plaatse van meerdere projectlocaties, met een verhoogde concentratie van waarnemingen in Natura 2000-gebied het Wierdense veld. De soort komt voor in open bossen, ruige graslanden en in spoorbermen met geschikte opwarmlocaties. De bekende waarnemingen overlappen de projectlocaties W01a en W01b (betreft deelgebieden 12 en 64 in de Bureaustudie Ecologie), en gezien de aanwezigheid van geschikt biotoop in de vorm van een spoorberm kan de aanwezigheid van levendbarende hagedis niet uitgesloten worden. Er wordt geadviseerd om de mogelijke aanwezigheid van verblijfplaatsen en essentieel foerageergebied voor levendbarende hagedis ter plaatse van de projectlocaties W01a en W01b met een veldbezoek in kaart te brengen.

Muurhagedis

In de omgeving van projectlocatie E13 (betreft deelgebied 20 in de Bureaustudie Ecologie) is op een afstand van circa 580 meter ten westen van de projectlocatie een waarneming van muurhagedis bekend. De waarneming van muurhagedis betreft echter geen wild exemplaar volgens de verspreidingskaart van de NDFF, waardoor deze niet als nationaal beschermde soorten telt (volgens artikel 5.1, tweede lid, van de Omgevingswet) en vervolgstappen niet benodigd zijn.

Ongewervelden

Waarnemingen van ongewervelden betreffen de grote vos, grote weerschijnvlinder, kleine ijsvogelvlinder en teunisbloempijlstaart. De grote vos is een vlinder die voorkomt langs bosranden en de waardplanten bestaan vooral uit iep, maar ook zoete kers, populier en sommige wilgensoorten. De grote weerschijnvlinder is een vlinder die voorkomt in bossen en bosranden en de waardplanten bestaan

vooral uit boswilg en soms grauwe wilg. De kleine ijsvogelvlinder is een vlinder die voorkomt in gevarieerde broekbossen en loofbossen. De vlinder gebruikt wilde of gecultiveerde kamperfoelie als waardplant. Van de teunisbloempijlstaart betreffen de bekende waarnemingen één of enkele individuen. De teunisbloempijlstaart is een nachtvlinder die afhankelijk is van teunisbloemen, wilgenroosje, kattenstaart of basterdwederik voor de voortplanting en komt voornamelijk voor op open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen. Negatieve effecten worden op basis van de bureaustudie niet direct op bovengenoemde ongewervelden verwacht, maar wel wordt geadviseerd een veldbezoek uit te voeren ter plaatse van de projectlocaties waar planten verwijderd worden om te controleren op aanwezigheid van waardplanten.

6.1.2.4 Overige soorten

Voor de overige soorten die op basis van de bureaustudie in de directe omgeving van de projectlocaties worden verwacht, geldt binnen de provincie Overijssel een algemene vrijstelling voor ruimtelijke ingrepen. Dit geldt voor algemene grondgebonden zoogdieren (o.a. bosmuis, dwergmuis en haas) en amfibieën (o.a. bastaardkikker en meerkikker). Bij de werkzaamheden dient wel rekening worden gehouden met deze soorten vanuit de zorgplicht (afdeling 1.3 van de Omgevingswet).

6.1.2.5 Houtopstanden

Met betrekking tot houtopstanden dient eerst definitief vastgesteld te worden op welke locaties bomen gekapt dienen te worden voor de werkzaamheden. Daarnaast dient per gemeente de bebouwingscontour houtkap opgevraagd te worden, dit kunnen de gemeentes Hellendoorn, Wierden, Almelo, Borne, Hengelo of Enschede zijn. Indien te kappen bomen binnen de bebouwingscontour houtkap (als bedoeld in artikel 5.165b van het Besluit kwaliteit leefomgeving) gelegen zijn, dient de kap enkel getoetst te worden aan de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) van de gemeente en het omgevingsplan. Zijn de te kappen bomen buiten de bebouwingscontour houtkap gelegen (de verwachting is dat dit voor de meeste projectlocaties het geval zal zijn) dan dient aan de APV, aan het omgevingsplan en aan het Besluit activiteiten leefomgeving getoetst te worden. Mogelijk kan voor de kap van de houtopstanden tevens een omgevingsvergunning van de gemeente aan de orde zijn vanwege bepalingen in de APV of planregels in het omgevingsplan. Dit moet worden afgestemd met de provincie.

Als een houtopstand geheel of gedeeltelijk wordt geveld, dient zorg te worden gedragen voor het op bosbouwkundig verantwoorde wijze herplanten van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand (artikel 11.129, eerste lid, Besluit activiteiten leefomgeving). Herbeplanting mag ook op andere gronden plaatsvinden, mits daarbij – uitgaande van gedeputeerde staten als bevoegd gezag – wordt voldaan aan de gestelde eisen uit de provinciale Omgevingsverordening (artikel 11.130, aanhef en onder a, van het Besluit activiteiten leefomgeving). Vanuit de Omgevingsverordening geldt een verbod op herbeplanting op andere gronden als hierdoor de oppervlakte van een boskern afneemt (artikel 3.15, eerste lid, onder a). Hier kan van afgeweken worden op basis van artikel 4.61 als de voorziene maatregelen onderbouwd zijn vanuit een samenhangende visie en het verlies van ecologische waarden en kenmerken gecompenseerd wordt.

In het project zijn een aantal locaties aangewezen die beschikbaar gesteld worden voor herbeplanting van houtopstanden op andere gronden. In de gemeente Hengelo betreft dit HE16, HE25, HE33, HE42. In de gemeente Enschede betreft dit projectlocatie E01.

[p.m. Analyse uitvoeren op welke houtopstanden geveld moeten worden, voor welke een verbod geldt op herbeplanting als aangegeven in artikel 3.15, eerste lid, onder a in de provinciale Omgevingsverordening, en daarmee bepalen voor welke projectlocaties een compensatieplan opgesteld moet worden.]

6.1.3 Vervolg onderzoek en mitigerende maatregelen

Natura 2000-gebied

Gezien de korte afstand tussen het plangebied en de Natura 2000-gebieden Wierdense Veld en Lonnekermeer is er mogelijk sprake van indirecte effecten door verstoring van geluid, trillingen, licht en

optische verstoring. Er moet door middel van een voortoets op een eventuele passende beoordeling, als bedoeld in artikel 16.53c van de Omgevingswet, worden bekeken of dit kan leiden tot significant negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden.

In het kader van stikstofdepositie wordt het ook aanbevolen om een voortoets uit te voeren voor de projectlocaties die dichtbij Natura 2000-gebieden Wierdense Veld en Lonnekermeer liggen.

Natuurnetwerk Nederland

Bij projectlocaties W01a en W01b is er sprake van overlap met het Natuurnetwerk Nederland gebied Wierdense veld/Notterveld. [p.m. Toevoegen samenhangende visie op het gebied en opstellen compensatieplan.]

Beschermde plant- en diersoorten

Bij alle projectlocaties waar groenelementen aangetast of verwijderd worden, water gedempt wordt en/of bebouwing verwijderd wordt, dient in de fase van de vergunningaanvraag een veldbezoek uitgevoerd te worden, om nader te bepalen of groeiplaatsen van vaatplanten, verblijfplaatsen en/of (essentieel) foerageergebied van vogels met een jaarrond beschermd nest, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen en ongewervelden aanwezig zijn. Bovendien wordt aanbevolen om tijdens de veldbezoeken specifieke functies voor specifieke soorten in kaart te brengen. Dit geldt voor de volgende projectlocaties: W01a, W01b, W13, W15, W16, HD01, HD02, HE15, HE27, HE31, HE34, HE35, HE36, HE37.

Houtopstanden

[p.m. Analyse uitvoeren op welke houtopstanden geveld moeten worden, voor welke een verbod geldt op herbeplanting als aangegeven in artikel 3.15, eerste lid, onder a in de provinciale Omgevingsverordening, en daarmee bepalen voor welke projectlocaties een compensatieplan opgesteld moet worden.]

6.1.4 Conclusie

Het is aannemelijk dat het project ten aanzien van het aspect natuur uitvoerbaar is. [Voortoets stikstof & indirecte effecten]

6.2 Weging van het waterbelang

6.2.1 Wettelijk kader en beleid

De weging van het waterbelang is een proces dat ervoor zorgt dat bij alle ruimtelijke plannen de waterhuishouding voldoende toekomstbestendig is ingericht en aspecten als waterveiligheid en een goede waterkwaliteit geborgd zijn. De weging van het waterbelang bij het opstellen van een omgevingsplan is geregeld in artikel 5.37 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Deze bepaling is voor dit projectbesluit op grond van artikel 9.1, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving van overeenkomstige toepassing (zie paragraaf 10.5.1 van deze motivering).

Het bevoegd gezag voor de waterhuishouding is het waterschap Vechtstromen. Het waterschap is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de waterkeringen en het oppervlaktewater, en voor het beheer van het ondiepe grondwater.

De Waterschapsverordening Waterschap Vechtstromen (voorheen de Keur) vormt het wettelijk kader. Specifiek zijn de onderstaande regels uit de Waterschapsverordening van belang voor het project:

- Beperkingengebied: voor het onderhoud van watergangen dient een strook beschikbaar te zijn met een breedte van 5 meter (artikel 1.5a);
- Het profiel van oppervlaktewaterlichamen en daarmee de bergings-, aan- en afvoercapaciteit dient conform zorgplicht tenminste hetzelfde te blijven (artikel 1.7, tweede lid, onder h).

Daarnaast wordt het Waterbeheerplan Waterschap Vechtstromen 2022-2027 als uitgangspunt genomen. Hier uit volgt dat graslanden ééns in de 10 jaar met wateroverlast te maken mogen krijgen

(T=10). Voor verhard gebied geldt een strengere norm van ééns per 100 jaar (T=100 jaar). In stedelijke gebieden moet de inrichting ervoor zorgen dat een grote hoeveelheid neerslag in een korte periode geborgen of afgevoerd kan worden.

6.2.2 Effecten

Per bouwsteen (hiermee wordt bedoeld de verschijningsvorm van de zonnepanelen, zie paragraaf 5.1.1) is er onderzocht welke mogelijke effecten de zonnepanelen hebben op de waterhuishouding. Deze effecten zijn beschreven in de watertoets (Bijlage 13). In het kader van de watertoets heeft afstemming plaatsgevonden met Waterschap Vechtstromen.

6.2.2.1 Zonnevelden

Meer dan de helft van alle projectlocaties direct langs of in de nabijheid van de A35 wordt voorzien van zonnepanelen in de vorm van een veldopstelling. Doordat de zonnepanelen vrij kunnen afwateren naar het maaiveld, hoeven de zonnevelden niet als verharding te worden gerekend.

Bij de aansluiting A35 – N18 in Enschede zijn in de oksels van de aansluiting zonnevelden voorzien op terreinen die worden gebruikt als waterberging (projectlocaties E04, E05, E08, E09, E10). Deze waterpartijen zijn geen onderdeel van de Legger. **Bij de verdere uitwerking dient hiermee rekening te worden gehouden.**

6.2.2.2 Zonnepanelen op bestaande geluidsschermen

Het bekleden van bestaande geluidsschermen met zonnepanelen is voorzien ter plaatse van de projectlocaties W03, W05, W06, W11 en E19. Hierdoor worden deze kunstwerken dubbel benut. Voor bestaande geluidsschermen die worden benut met zonnepanelen, is er geen sprake van een toename in verhard oppervlak. Om deze reden worden er geen effecten op de waterhuishouding verwacht.

6.2.2.3 Zonnepanelen op nieuwe wanden

Op enkele locaties worden wanden geplaatst waarop zonnepanelen worden aangebracht (W01a, W01b, W02, E13, HD03, HD04, HE15). Deze wanden leiden tot een versnelde afvoer van neerslag. De mate van deze afvoer is afhankelijk van de hoogte van de wand en de hellingshoek. Voor de compensatie van deze toename van afvoer zijn maatregelen nodig in de vorm van berging van het water. Vaak is dit mogelijk door lokaal greppels te verbreden of nieuwe greppels aan te leggen. De hoeveelheid berging is afhankelijk van de locatie van het gebied (landelijk of stedelijk gebied) en de hoogte en hellingshoek van de wand.

In een enkel geval worden zonnepanelen aangebracht op een wand direct naast een snelweg waar geen greppel aanwezig is. Er is dan een systeem aanwezig voor de afwatering van de wegverharding en het talud. Door het aanbrengen van zonnepanelen zal dit systeem zwaarder worden belast. Voor deze gevallen dient te worden nagegaan of het systeem deze extra wateraanvoer kan verwerken. **Aangezien er naar verwachting binnen de locatie weinig tot geen ruimte zal zijn, dient er elders een infiltratievoorziening of waterberging te worden gecreëerd.** De hoeveelheid infiltratie of berging is afhankelijk van de locatie (landelijk of stedelijk gebied) en bezettingsgraad en hellingshoek van het talud. Mogelijk heeft de betreffende gemeente eigen beleid betreffende de infiltratie of berging van water.

6.2.2.4 Zonnepanelen op bestaande taluds

Ter plaatse van de projectlocaties zijn verschillende taluds aanwezig waarop zonnepanelen kunnen worden gelegd. Deze situatie leidt tot versnelde afstroming van neerslag, daardoor zijn maatregelen (waterberging) noodzakelijk. Er wordt onderscheid gemaakt in twee situaties:

- taluds die afwateren naar de binnenzijde van knooppunten (binnentaluds);
- taluds die afwateren naar het buitengebied (buitentaluds).

Binnentaluds

Op een aantal projectlocaties is sprake van zonnepanelen op taluds langs de toe- en afritten van de snelweg. Bijna overal zijn greppels aanwezig, als gevolg van de versnelde afstroming van neerslag dienen deze greppels te worden verbreed.

Buitentaluds

In de huidige situatie zijn langs verschillende buitentaluds greppels aanwezig voor het verzamelen van neerslag. Deze greppels dienen waar nodig te worden verbreed om de versnelde afvoer tijdens piekbuien te kunnen verwerken. Bij de uitwerking dient te worden nagegaan of deze greppels binnen de locatiegrenzen liggen.

6.2.2.5 Zonnepanelen op nieuwe carports

Op een aantal projectlocaties (HD01, HD02, E24, HE13, HE20) langs de A35 zijn zonnepanelen voorzien die op de overkapping van parkeerterreinen en carpoolterreinen worden aangebracht. Voor carpool- en parkeerplaatsen geldt dat als de bestaande situatie verhard is, dit niet wordt gewijzigd door het plaatsen van een overkapping.

Bij een geheel nieuwe overdekte parkeervoorzieningen (plangebied HE35) dient rekening te worden gehouden met versnelde afstroming van neerslag, waardoor de aanleg van waterberging noodzakelijk is. Deze waterberging kan lokaal met behulp van greppels worden gerealiseerd.

6.2.2.6 Zonnepanelen op of langs oppervlaktewater

Langs de A35 zijn enkele waterlichamen gelegen die zijn aangelegd voor de invulling van watercompensatie van knooppunten en rijbanen van de A35. In het plan zijn twee waterlichamen aangewezen waar drijvende installaties met zonnepanelen zijn voorzien, namelijk plangebied E03 en E18.

De waterlichamen zijn in eigendom van de gemeente Enschede. Deze wateren zijn opgenomen in de Legger en in beheer en onderhoud bij het waterschap. Ten tijde van de uitwerking van de concrete plannen, dient voldaan te worden aan de voorwaarden die het waterschap stelt aan zonnepanelen op het water. In ieder geval geldt dat er ruimte (5 meter) langs het waterlichaam nodig is voor onderhoud en dient het watersysteem te blijven functioneren. De waterkwaliteit mag niet verslechteren. Recent onderzoek (praktijkproef in Zwolle) heeft aangetoond dat de waterkwaliteit in principe niet verslechtert door het aanbrengen van zonnepanelen. Dit is afhankelijk van de mate van bedekking. De maximale bedekking ten aanzien van de bouwsteen 'opstelling op water' betreft 50%. Verder is de onderhoudsstrook van 5 meter een aandachtspunt voor zonnepanelen langs het water.

6.2.3 Vervolg onderzoek en mitigerende maatregelen

Het realiseren van wanden met zonnepanelen, aanbrengen van zonnepanelen op taluds, en het realiseren van nieuwe carports met zonnepanelen hebben negatieve effecten op de waterhuishouding. Deze effecten kunnen in de realisatiefase worden gemitigeerd door middel van de aanleg van een lokale waterberging, vaak door verbreding van bestaande greppels.

Op basis van de regels in het projectbesluit dient met het waterschap Vechtstromen nader afgestemd te worden in hoeverre er (in sommige gevallen mogelijk 'elders': zie paragraaf 6.2.2.3) voldoende ruimte beschikbaar is om de benodigde waterbergingen aan te passen of te realiseren.

6.2.4 Conclusie

Het is aannemelijk dat het project ten aanzien van het aspect water uitvoerbaar is.

6.3 Bodem

Ten behoeve van de aanleg van de zonnevelden en zonnepanelen wordt grondverzet noodzakelijk geacht. Voordat een activiteit wordt uitgevoerd in de bodem, dient eerst te worden onderzocht of de locatie verdacht is op het voorkomen van een bodemverontreiniging en bodemonderzoek nodig is. Hiertoe is een Vooronderzoek Bodem verricht (Bijlage 14).

6.3.1 Wettelijk kader en beleid

De Omgevingswet vervangt onder andere de Wet bodembescherming (Wbb). De Omgevingswet stelt regels om de bodem (grond en grondwater) te beschermen. Daarnaast wordt graven en saneren van (verontreinigde) grond in de Omgevingswet geregeld.

In het Besluit activiteiten leefomgeving staan regels voor burgers en bedrijven. In dit besluit zijn de regels met betrekking tot bodemwerkzaamheden opgenomen. Er zijn geen regels opgenomen voor graven in de landbodem als het een bodemvolume van 25 m³ of minder betreft. Graven in de landbodem in een bodemvolume van meer dan 25 m³ geldt als Milieu Belastende Activiteit (MBA). Bij het verrichten van een graafactiviteit als MBA moet voldaan worden aan de regels over graven zoals aangegeven in paragraaf 4.119 (bodemkwaliteit gelijk of onder interventiewaarde bodemkwaliteit) of paragraaf 4.120 (bodemkwaliteit boven interventiewaarde bodemkwaliteit) van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Overgangsrecht

Het oude recht, in dit geval de regels uit de Wbb, blijven gelden voor bodemsaneringen of maatregelen die onder de Wbb of worden voorbereid. Dit geldt voor:

- Vastgestelde beschikkingen Wbb (spoedeisend) van voor 1 januari 2024. Deze blijven gelden.
- Saneringsplannen en BUS meldingen die voor 1 januari 2024 zijn ingediend blijft onder de Wbb vallen. Dit geldt ook voor de uitvoering en de evaluatie.
- Lopende nazorg.
- Voor nieuwe verontreinigingen ontstaan tussen 1987 en 1 januari 2024 geldt de Wbb zorgplicht en de bijbehorende regels.

Voor deze gevallen geldt dat het oude bevoegd gezag hetzelfde blijft zoals vastgelegd voor 1 januari 2024.

Ten aanzien van saneren kent het Besluit activiteiten leefomgeving twee standaardaanpakken om de bodem geschikt te maken voor de (toekomstige) functie:

1. Verwijderen van verontreinigingen;
2. Afdekken van de verontreinigingen (leeflaag of duurzame verharding).

Zorgplicht bodemverontreiniging onder de Omgevingswet: ongewoon voorval en specifieke zorgplicht

Deze zorgplicht geldt voor nieuwe bodemverontreinigingen of aantastingen die na inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 zijn ontstaan. Nieuwe verontreinigingen of aantastingen van de bodem moeten zoveel als mogelijk worden voorkomen of beperkt. Een ongewoon voorval dat verontreiniging of aantasting van de bodem tot gevolg heeft, valt onder het begrip 'ongewoon voorval' uit de Omgevingswet. De specifieke zorgplicht uit artikel 2.11 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Besluit activiteiten leefomgeving) is van toepassing als de bodemverontreiniging of aantasting ontstaat (of dreigt te ontstaan) bij een milieubelastende activiteit.

Overgangsrecht

Het oude recht, in dit geval de regels uit de Wbb, blijven gelden voor bodemsaneringen of maatregelen die onder de Wbb zijn of worden voorbereid. Dit geldt voor:

- Nieuwe verontreinigingen ontstaan tussen 1987 en 1 januari 2024 geldt de Wbb zorgplicht en de bijbehorende regels.
- Vastgestelde beschikkingen Wbb (spoedeisend) van vóór 1 januari 2024. Deze blijven gelden.
- Saneringsplannen en BUS meldingen die vóór 1 januari 2024 zijn ingediend blijft onder de Wbb vallen. Dit geldt ook voor de uitvoering en de evaluatie.
- Lopende nazorg.

Voor deze gevallen geldt dat het oude bevoegd gezag hetzelfde blijft zoals vastgelegd vóór 1 januari.

Tijdelijk deel van het omgevingsplan

De bruidsschat, als onderdeel van het tijdelijk deel van het omgevingsplan dat voor elke gemeente op 11 januari 2024 van rechtswege van kracht is geworden, bevat onder andere een set van voormalige

rijksregels. Deze bevat ook regels over bodemkwaliteit die gelden bij graven in de landbodem in een bodemvolume dat kleiner is dan 25 m³ (kleinschalig graven) op:

- locaties waarbij een beschikking 'ernst en geen spoed' is afgegeven op basis van de Wbb, of;
- locaties waarbij uit een Bodemkwaliteitskaart blijkt dat de grond diffuus is verontreinigd tot boven de interventiewaarde.

Uitzondering hierop is:

- als sprake is van alleen tijdelijk uitnemen van grond, of;
- als sprake is van een spoedreparatie aan de vitale ondergrondse infrastructuur.

Instructieregels van het Rijk voor omgevingsplannen

Verder bevat het Besluit kwaliteit leefomgeving instructieregels over bodemkwaliteit (zie verder paragraaf 10.5.8 van deze motivering).

PFAS

Door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) is op 8 juli 2019 het "Tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie" opgesteld en ingediend bij de Tweede Kamer. Het meest recente aangepaste handelingskader dateert van december 2023 in verband met invoering van de Omgevingswet (met aanpassingen op 29 november 2019, 2 juli 2020 en 13 december 2021). Het handelingskader is verplicht gesteld en bevat een onderzoeksplicht voor PFAS voor toe te passen grond en baggerspecie alsmede afvoer van grond naar een verwerker (acceptatievoorwaarden). Grond is verdacht op het diffuus voorkomen van PFAS als het gaat om bovengrond of als grond geroerd is, zoals bijvoorbeeld bij een ophooglaag.

PFAS is de verzamelnaam voor perfluorverbindingen. Deze worden al decennia gebruikt in industriële en andere processen en in vele producten. Ze worden toegepast in allerlei alledaagse toepassingen zoals blusschuim, verf, pannen, kleding (ook Gore-Tex schoenen en handschoenen) en cosmetica. Door het wijdverbreide gebruik van PFAS wordt het in Nederland inmiddels niet alleen bij puntbronnen, maar diffuus verspreid in het milieu aangetroffen als gevolg van atmosferische depositie. Onder verharding wordt PFAS vaak in lagere concentraties gemeten. PFAS is resistent in het milieu en heeft een mobiel karakter in de bodem.

Provinciaal beleid

De provincie Overijssel heeft beleid met betrekking tot het aspect bodem. Dit beleid is gericht op onder andere grondwaterbeheer, historische grondwaterverontreinigingen en gesloten stortplaatsen.

Gemeentelijk beleid

De gemeenten Hellendoorn, Wierden, Almelo, Borne, Hengelo en Enschede worden voor wat betreft hun taken op het gebied van bodem ondersteund door de Omgevingsdienst Twente. De omgevingsdienst houdt onder andere toezicht op de uitvoering van het beleid van de gemeente voor wat betreft hergebruik van grond, baggerspecie en bouwstoffen.

Voor het toepassen van grond of baggerspecie is gebiedsspecifiek beleid uitgewerkt in het kader van het Besluit bodemkwaliteit voor de binnensteden van Hengelo en Enschede. Het betreft hergebruik van grond op of in de bodem, grootschalige toepassingen op de bodem, het op de kant zetten van baggerspecie en het opspuiten van baggerspecie.

De regio Twente heeft gemeenschappelijk beleid inzake PFAS (Beleidsregels PFAS regiogemeenten Twente, N001-1272743ODR-V03-srb-NL, d.d. 28 mei 2020). Er is een bodemkwaliteitskaart PFAS opgesteld (Twente bodemkwaliteitskaart PFAS, kenmerk 1272743, d.d. 28 mei 2020).

6.3.2 Effecten

In het Vooronderzoek Bodem heeft een kwalitatieve beschouwing plaatsgevonden van de effecten van het project op de bodemopbouw en bodemkwaliteit. Het vooronderzoek is gebaseerd op digitale bodeminformatiesystemen, bodem- en milieuraapporten. In de onderstaande paragrafen worden deze effecten van het project op de bodem beschreven.

6.3.2.1 Bodemopbouw

Het bodemtype dat overwegend wordt aangetroffen betreft zwak lemig fijn zand. De draagkracht van dit bodemtype is over het algemeen goed. Zettingsgevoelige gronden worden aangetroffen in de gemeenten Hellendoorn, Wierden en Hengelo. In de gemeenten Hellendoorn (plangebied HD04) en Wierden (projectlocaties W01a, W01b, W06, W07, W08, W09, W10, deels W11) betreft het moerige gronden waarbij in het bodemprofiel bijmenging met veen aanwezig is. In Hengelo (projectlocaties HE13, HE14, HE15, HE17, HE20, HE22, HE23, HE24, HE26, deels HE27) zijn de beekdalgronden (venig en kleilig) zettingsgevoelig.

Het realiseren van de zonnepanelen en zonnenvelden leidt tot zetting door graafwerkzaamheden en grondverbetering. Zonder het toepassen van mitigerende maatregelen kan zetting leiden tot verstoring van de bodemopbouw, wat schade aan constructies en bebouwing ter plaatse kan veroorzaken. De volgende mitigerende maatregelen kunnen toegepast worden:

- het toepassen van voorbelasting kan de schade door restzettingen (in de beheerfase) voorkomen;
- het toepassen van licht ophoogmateriaal kan zetting voorkomen of deels mitigeren;
- het toepassen van verticale drainage kan zetting vóór de aanlegfase worden versneld om restzettingen na realisatie tot een minimum te beperken;
- bij het optreden van horizontale deformaties verschuivingen van de ondergrond is het mogelijk om technische maatregelen te treffen, zoals het plaatsen van een scheidende constructie zoals een damwand of gebruik maken van andere ophogingsmethoden (bijvoorbeeld 'gewapende grond' die niet leidt tot extra ruimtebeslag.

Met het toepassen van de beschreven mitigerende maatregelen wordt het risico op schade aan constructies en bebouwing volledig weggenomen.

6.3.2.2 Bodemkwaliteit

In de bestudeerde vooronderzoeken bodem in het Vooronderzoek Bodem zijn (potentieel) aanwezige grond-, grondwater- en waterbodemonverontreinigingslocaties in kaart gebracht. Hieruit is gebleken dat er zowel sprake is van potentiële als bekende (water)bodemonverontreinigingen onder of in de directe nabijheid van de projectlocaties. Dit betreft onder andere locaties met verdachte bedrijfsactiviteiten, brandstoftanks, dempingen, ophogingen en stortplaatsen.

Wanneer verontreinigingen zich bevinden binnen het ruimteslag van één van projectlocaties kan een sanering voorafgaand aan of tijdens de aanleg nodig zijn. Daarnaast dient de ontgraven grond in de uitvoering zoveel mogelijk hergebruikt te worden binnen het (toekomstig) projectgebied. Aanbevolen wordt om voorafgaand aan de realisatiefase op de projectlocaties verkennend (water)bodemonderzoek uit te voeren. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de verdachte locaties die in de tabellen 14 t/m 20 van het Vooronderzoek Bodem zijn opgenomen.

6.3.3 Vervolg onderzoek en mitigerende maatregelen

Mitigerende maatregelen zoals aangegeven in paragraaf 6.3.2.1 dienen tijdens de realisatiefase te worden toegepast om zetting, en daarmee schade aan constructies en gebouwen, te voorkomen. In het kader van de bodemkwaliteit dient er voorafgaand aan de realisatiefase verkennend (water)bodemonderzoek te worden uitgevoerd.

6.3.4 Conclusie

Het is aannemelijk dat het project ten aanzien van het aspect bodem uitvoerbaar is.

6.4 Archeologie

6.4.1 Wettelijk kader en beleid

De omgang met het cultureel erfgoed in onze leefomgeving is geregeld in de Omgevingswet. Het gaat om zaken als de omgevingsvergunning voor een monumentenactiviteit, het instellen van een gemeentelijke adviescommissie voor de omgevingskwaliteit (als opvolger van o.a. de

monumentencommissie), instructieregels voor omgevingsplannen over cultureel erfgoed overeenkomstig paragraaf 5.1.5.5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving en de algemene regels in hoofdstuk 13 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

6.4.2 Effecten

Om de effecten van archeologie te beoordelen zijn er twee criteria opgesteld: raakvlakken met archeologische verwachtingswaarden en/of archeologisch waardevolle (bekende) terreinen. De archeologische verwachtingswaarde van een gebied geeft de verwachting op de aan- en afwezigheid van archeologische waarden aan. De basis hiervoor zijn de gemeentelijke archeologische verwachtings- en/of beleidskaarten, provinciale waardenkaarten en de uitgevoerde bureauonderzoeken.

Uit de Bureaustudie Archeologie (Bijlage 15) komt naar voren dat ter plaatse van een aantal projectlocaties terreinen aanwezig zijn met archeologische verwachtingswaarden (laag, middel en hoog). Op geen enkele projectlocaties is sprake van archeologische gebieden. Onder archeologische gebieden wordt verstaan bekende archeologische waarden en archeologische monumenten (AMK).

6.4.3 Vervolg onderzoek en mitigerende maatregelen

Aanbevolen wordt om in de vervolgfase een verfijning aan te brengen in het onderzoek. Deze verfijning bestaat uit het inzichtelijk maken van de omvang van zowel het in het verleden uitgevoerde het grondverzet als het te verwachten grond verzet per projectlocatie. In fase van de vergunningaanvraag kan dan getoetst worden aan de daarvoor geldende regels van de ter plaatse geldende omgevingsplannen en beleidsregels. Hieruit komt naar voren of vervolg onderzoek noodzakelijk is om de archeologische waarden in beeld te brengen.

6.4.4 Conclusie

Het is aannemelijk dat het project ten aanzien van het aspect archeologie uitvoerbaar is.

6.5 Ontploffbare oorlogsresten

6.5.1 Wettelijk kader en beleid

Voor ontplofbare oorlogsresten (OO) zijn de volgende beleidskaders relevant:

- CS-OOO versie 15 oktober 2020: Het 'Certificatieschema voor het Opsporen van ontplofbare oorlogsresten', bedoeld in de artikelen 4.17e en 4.17f van de Arbeidsomstandighedenregeling, is door de Stichting Veilig Omgaan met Explosieve Stoffen (VOMES) op 15 oktober 2020 vastgesteld. Het certificatieschema voor het managementsysteemcertificaat Opsporen van ontplofbare oorlogsresten heeft betrekking op het opsporen van ontplofbare oorlogsresten die in de (water)bodem zijn achtergebleven tijdens en na de Eerste en Tweede wereldoorlog. En heeft tot doel om te borgen dat het opsporen van ontplofbare oorlogsresten op een veilige wijze plaatsvindt.
- CS-VROO versie 6 juli 2023: Het 'Certificatieschema Vooronderzoek en Risicoanalyse ontplofbare oorlogsresten' heeft betrekking op het uitvoeren van Vooronderzoek naar de mogelijke aanwezigheid van ontplofbare oorlogsresten en het uitvoeren van een Risicoanalyse. Deze is vastgesteld op 6 juli 2023 door het Centraal College van Deskundigen OO en uitgegeven door de Stichting Veilig Omgaan met Explosieve Stoffen (VOMES).

6.5.2 Effecten

Per gemeente is er een Bureaustudie Ontploffbare Oorlogsresten (Bijlage 16) uitgevoerd naar de op OO verdachte gebieden. Uit het voorliggende onderzoek komt naar voren dat in de gemeenten Hellendoorn, Wierden, Hengelo en Enschede een aantal van de projectlocaties verdacht of deels verdacht worden van de aanwezigheid van ontplofbare oorlogsresten.

6.5.3 Vervolg onderzoek en mitigerende maatregelen

In geval van geplande grondroering in op OO verdachte gebieden, zoals het maken van een open ontgraving ten behoeve van de aanleg, dient voorafgaand aan de realisatiefase opsporing plaats te vinden binnen de ontgravingszone. Opsporing van OO betreft het geheel van detectie, benaderen en

vrijgeven van het gebied. Wanneer detectie praktisch niet mogelijk blijkt, is het tevens mogelijk om grondroering onder OO-begeleiding te laten uitvoeren door een gecertificeerde aannemer met hiervoor geschikt materieel en deskundig personeel.

Voor de projectlocaties waar geen op OO verdachte gebieden zijn afgebakend is het advies om een vooronderzoek conform het CS-VROO uit te voeren ter plaatse van het studiegebied. Dit geldt met name voor projectlocaties gelegen in de gemeente Wierden. Over het geheel genomen geldt dat veel projectlocaties onder verouderde normen voor explosievenonderzoek zijn uitgevoerd als de BRL-OCE en WSCS-OCE. Ook hier geldt de aanbeveling om vooronderzoek conform VROO uit te laten voeren in combinatie met een risicoanalyse OO. Bij verouderde vooronderzoeken zijn namelijk niet alle in het CS-VROO genoemde verplichte bronnen geraadpleegd. De kans is reëel dat er relevante informatie met betrekking tot het studiegebied is gemist. Denk bijvoorbeeld aan niet geraadpleegde relevante luchtfoto's. Gezien de ligging van projectlocaties op of nabij bestaande infrastructuur is er een reële kans dat de locatie uiteindelijk niet verdacht is als gevolg van naoorlogse grondroering. Dit laatste wordt vastgesteld in een risicoanalyse OO.

6.5.4 Conclusie

Het is aannemelijk dat het project ten aanzien van het aspect ontplofbare oorlogsresten uitvoerbaar is.

6.6 Lichtreflectie

6.6.1 Wettelijk kader en beleid

Primair is de verkeersveiligheid geregeld in de weg- en verkeerswetgeving. Dit betreft de Europese Directive 2008/96/EG (voor rijks- en hoofdwegen), Wegenverkeerswet en het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990. Deze regelgeving maakt geen deel uit van de Omgevingswet.

De inrichting en inpassing van infrastructuur in de omgeving heeft invloed op de veiligheid. Zo is voor een veilige indeling van een weg een bepaald ruimtebeslag noodzakelijk. Maar ook bebouwing of een bouwwerk naast de weg kan effect hebben op de verkeersveiligheid. Denk bijvoorbeeld aan reclameborden langs wegen, maar ook aan zonnepanelen. Hierdoor kan de weggebruiker afgeleid worden.

De zorg voor verkeersveiligheid is een belangrijke opgave. Het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 (SPV2030) is voor gemeenten, provincies en waterschappen de basis voor het te voeren verkeersveiligheidsbeleid. Dit kan met de risico-gestuurde aanpak: door maatregelen te nemen op plekken waar er risico is op verkeersongevallen. Maar het gebeurt ook steeds integraler. Hierbij is het van belang dat verkeersveiligheid ook deel uitmaakt van planvorming. Niet alleen in verkeersveiligheidsplannen, maar ook in het integraal veiligheidsplan of in omgevingsplannen en projectbesluiten die regels stellen voor de ruimtelijke inrichting. Zo wordt verkeersveiligheid een meer integraal onderdeel van een breder (ruimtelijk) afwegingsproces.

Voor de beoordeling van de hinder door zonreflecties van zonnepanelen op bestuurders op snelwegen is gebruik gemaakt het TNO-rapport 'Hinder door zonreflecties - Vuistregels voor plaatsing van zonnevelden langs snelwegen' (TNO, 2021). In het rapport zijn vuistregels opgesteld waarmee een eerste kwalitatieve analyse gemaakt kan worden van de mate van hinder die bestuurders ondervinden ten gevolge van de zonreflecties van zonnepanelen. Voor de toetsing is gebruik gemaakt van de 'hinderkompassen' uit het TNO-rapport. Elke zonnepaneeloriëntatie heeft een kompas met daarop aangegeven de kritische segmenten in rood. Deze kritische segmenten komen overeen met de kijkrichtingen van de bestuurders.

6.6.2 Effecten

Door de hinderkompassen toe te passen op de projectlocaties is een kwalitatieve analyse gemaakt van de verwachte effecten. De analyse is risico-gestuurd en maakt een onderscheid in wel en geen risico, wat gelijk staat aan respectievelijk het rode en groene gebied in het hinderkompas zoals aangegeven in het voorbeeld in Tabel 3.

Tabel 3. Voorbeeld van een hinderkompas bij zonnepanelen die op het zuiden georiënteerd zijn.

Oriëntatie zonnepanelen	hinderkompas	Toelichting
Zuidelijk georiënteerde zonnepanelen		Voor de zuidelijk georiënteerde panelen zijn de grootste risicogebieden (rood) kijkrichtingen tussen 40-115 graden (oostzuidoost tot noordoost) en 245-320 graden (westzuidwest tot noordwest)

Aan de hand van het hinderkompas zijn er 5 clusters opgesteld. Cluster 1 is het gebied Nijverdal – Wierden. Uit het ‘hinderkompas’ blijkt dat alle scopegebieden uit dit cluster mogelijk hinder opleveren. Cluster 2 is het gebied Wierden – Almelo. Uit de ‘hinderkompassen’ blijkt dat ook hier alle projectlocaties mogelijk hinder opleveren. Dit geldt ook voor cluster 3, A1. Uit het hinderkompas van cluster 4, ten Westen van Almelo blijkt dat de lijnvormige scopegebieden mogelijk hinder opleveren, de vlakvormige niet. Uit het hinderkompas voor cluster 5, ter hoogte van Enschede, blijkt dat alle scopegebieden mogelijk hinder opleveren. Deze resultaten zijn terug te vinden in de Bureaustudie Hinder Lichtreflectie (Bijlage 17).

Uit de analyse blijkt dat nagenoeg alle projectlocaties (circa 95%) mogelijk hinder opleveren als gevolg van zonreflectie. Hiervan zijn uitgezonderd de projectlocaties HE32, HE34 en HE35.

Om uitsluitel te geven over de kwalificatie ‘mogelijke hinder’ is aanvullend onderzoek nodig. Dit aanvullend onderzoek bestaat uit een analyse per projectlocatie. Voor dit aanvullend onderzoek dient gebruik te worden gemaakt van de locatie-specifieke vuistregels uit het TNO-rapport (TNO, 2021).

Het TNO-rapport zelf is gebaseerd op vele doorrekeningen van locatie-specifieke situaties door heel Nederland. Uit die doorrekeningen blijkt dat in 64% van alle gevallen de automobilist geen hinder ondervindt en dat in 87% van de gevallen de hinder onder de 5 uur per jaar blijft (acceptabel, geen beheersing nodig).

Indien deze conclusies ook van toepassing zijn op de onderhavige scope, dan zal na de locatie-specifieke doorrekening, circa 13% van de scopegebieden tot een (onacceptabele) vorm van hinder leiden.

6.6.3 Vervolg onderzoek en mitigerende maatregelen

Aanvullend onderzoek is noodzakelijk om uitsluitel te geven over de kwalificatie ‘mogelijke hinder’. In het geval van hinder zijn de volgende mitigerende maatregelen (niet limitatief, te combineren):

- Zonnepanelen met een mat oppervlak. Er worden nu zonnepanelen ontwikkeld waarbij het oppervlak niet glad is maar een bepaalde textuur heeft. Volgens de onderzoekers, kan afhankelijk van de soort textuur, de reflectiefactor met een factor 2 tot 10 verminderd worden.
- Inkorten van de lengte en/of onderbreking van een zonnenveld. Op deze wijze wordt de hinderduur per passage verminderd en teruggebracht naar een acceptabel niveau.
- Hoogte zonnepanelen. Het plaatsen van de zonnepanelen boven de ogen van de bestuurder opdat er geen hinder ontstaat.

6.6.4 Conclusie

Het is aannemelijk dat het project ten aanzien van het aspect lichtreflectie uitvoerbaar is.

6.7 Gezondheid

6.7.1 Wettelijk kader en beleid

Eén van de maatschappelijke doelen van de Omgevingswet luidt: 'het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit' (artikel 1.3 van de Omgevingswet). Ondanks dat gezondheid prominent terugkomt in één van de doelen van de Omgevingswet, zijn er geen formele normen ten aanzien van het aspect gezondheid in relatie tot de aanleg en ingebruikname van zonnepanelen en zonnevelden langs een rijks- of provinciale weg.

6.7.2 Effecten

In 2021 heeft het RIVM in het kader van het Klimaatakkoord (2019) onderzoek gedaan naar de negatieve effecten van nieuwe energiebronnen en maatregelen, waaronder zonne-energie (RIVM, 2021). In dit rapport wordt ten aanzien van zonne-energie het volgende gesteld: *'Toepassing van zonne-energie heeft nagenoeg geen effecten op de gezondheid. Het veroorzaakt geen luchtverontreiniging of geluid. De omvormers die de door het zonnepaneel geleverde gelijkstroom omzetten in een wisselstroom genereren weliswaar elektromagnetische velden (EMV), maar de veldsterkte waaraan men kan worden blootgesteld ligt onder de door de overheid gehanteerde blootstellingslimitiet. Omdat mensen gewoonlijk niet langdurig bij de omvormer blijven, zal de feitelijke blootstelling zeer laag zijn (RIVM, 2021, paragraaf 4.3.1).'*

Zonnepanelen zijn niet objecten die geluid produceren. Mogelijk zijn zonnepanelen wel van invloed op de geluidbelasting van wegen op gevoelige gebouwen. Dit kan bijvoorbeeld worden veroorzaakt door de aanleg van nieuwe geluidbeperkende objecten (nieuwe wanden met zonnepanelen), reflectie (achter het geluidsscherm met zonnepanelen minder geluid, maar richting de tegenovergestelde richting meer geluid) en een afname van het geluidsabsorberende oppervlak (bijvoorbeeld een grasveld naast een woonwijk waar zonnepanelen op komen te liggen). In paragraaf 6.8 worden de effecten van zonnepanelen en zonnevelden op het aspect geluid nader beschreven.

6.7.3 Vervolg onderzoek en mitigerende maatregelen

Het uitvoeren van vervolgonderzoek en toepassen van mitigerende maatregelen in het kader van het aspect geluid worden beschreven in paragraaf 6.8.3.

6.7.4 Conclusie

Het is aannemelijk dat het project ten aanzien van het aspect gezondheid niet onuitvoerbaar is.

6.8 Geluid door wegen

6.8.1 Wettelijk kader en beleid

Bewoners langs rijkswegen en provinciale wegen worden beschermd tegen geluidsoverlast als gevolg van deze wegen door de systematiek van geluidsproductieplafonds (GPP's). GPP's stellen een heldere grens aan de toelaatbare hoeveelheid geluid langs rijkswegen en provinciale wegen. Op deze manier wordt voorkomen dat het geluid onbelemmerd kan groeien als gevolg van toenemend verkeer. Het Rijk hanteert sinds 2012 een GPP systematiek voor rijkswegen. De provincie is verplicht om vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet de GPP systematiek in te voeren voor provinciale wegen.

GPP's zijn virtuele punten langs de N35/A35 en A1 waarvoor de toelaatbare hoeveelheid geluid is vastgesteld. De punten zijn op vaste locaties (geluidreferentiepunten) langs de wegen gepositioneerd (artikel 3.32 van het Besluit kwaliteit leefomgeving), namelijk:

- een afstand van ten hoogste 60 meter vanaf het midden van de dichtstbijzijnde rijstrook, aan weerszijden van de weg;
- een onderlinge afstand van ten hoogste 120 meter; en
- een afstand van 4 meter boven het maaiveld.

Bij het vaststellen van een geluidsproductieplafond (artikel 3.34 van het Besluit kwaliteit leefomgeving) als omgevingswaarde is het geluid op een geluidgevoelig gebouw niet hoger dan de hoogste van de volgende twee waarden:

- de standaardwaarde geluid op een geluidgevoelig gebouw (50 Lden voor rijkswegen en provinciale wegen), of;
- het geluid bij volledige benutting van het geluidsproductieplafond dat gold op het tijdstip van vaststelling van het geluidsproductieplafond.

Bij het (opnieuw) vaststellen van een geluidsproductieplafond (artikel 3.35 van het Besluit kwaliteit leefomgeving) als omgevingswaarde kan de hoogste van de twee waarden worden overschreden als:

- geluidbeperkende maatregelen kunnen worden getroffen om aan de hoogste van de twee waarden te voldoen;
- de overschrijding door het treffen van geluidbeperkende maatregelen zoveel mogelijk wordt beperkt; en
- het geluid op geluidgevoelige gebouwen niet hoger is dan de grenswaarde geluid op een geluidgevoelig gebouw (65 Lden voor rijkswegen en provinciale wegen).

Geluidbeperkende maatregelen worden in aanmerking genomen als die financieel doelmatig zijn en daartegen geen overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of technische aard bestaan (artikel 3.35, tweede lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving).

Bij het vaststellen van een geluidsproductieplafond voor rijks- en provinciale wegen wordt ook een geluidaandachtsgebied bepaald. Dit betreft het gebied langs aangegeven wegen waarbinnen het geluid door deze bron hoger kan zijn dan de standaardwaarde. Alleen binnen het geluidaandachtsgebied zijn de geluidregels uit het Besluit kwaliteit leefomgeving van toepassing.

6.8.2 Effecten

Het project voorziet niet in een wijziging van de wegen N35/A35 of A1. Wel kan het project op sommige wegvakken van invloed zijn op de demping van het geluid (door nieuwe afscherming bijvoorbeeld als gevolg van zonnepanelen) of toename van geluid (door verminderde bodemdemping of door reflecties). In het akoestisch onderzoek [p.m. moet nog plaatsvinden] is onderzocht wat de invloed is van de voorziene zonnepanelen (in de vorm van de verschillende bouwstenen (zoals aangegeven in paragraaf 5.1 over de algemene maatregelen) op de geluidsproductieplafonds van de wegen N35/A35 en A1, en daarmee op de geluidsbelasting voor de omgeving.

6.8.3 Vervolg onderzoek en mitigerende maatregelen

[p.m.]

6.8.4 Conclusie

Het is aannemelijk dat het project ten aanzien van het aspect geluid uitvoerbaar is.

6.9 Omgevingsveiligheid

6.9.1 Wettelijk kader en beleid

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is een nieuwe methodiek geïntroduceerd voor het regelen van veiligheid. De instructieregels hiervoor met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties staan in afdeling 5.1.1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Deze instructieregels betreffen het omgevingsplan maar zijn van overeenkomstige toepassing op een projectbesluit (zie verder paragraaf 10.5.1 van deze motivering). Daarnaast zijn regels voor veiligheid als algemene regels opgenomen in vooral het Besluit activiteiten leefomgeving.

De nieuwe term voor het beschermen van de leefomgeving is 'omgevingsveiligheid'. De Omgevingswet beoogt specifiek mensen in gebouwen te beschermen, omdat de meeste mensen zich voor het grootste deel van de dag binnenshuis bevinden.

Volgens artikel 5.2 van voornoemde instructieregels wordt voor risico's op branden, rampen en crises als bedoeld in artikel 10, onder a en b, van de Wet veiligheidsregio's, rekening gehouden met het belang van:

- het voorkomen, beperken en bestrijden daarvan;
- de mogelijkheden voor personen om zich daarbij in veiligheid te brengen; en
- de geneeskundige hulpverlening, bedoeld in artikel 1 van de Wet veiligheidsregio's.

De instructieregels zien op het beschermen van beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties (artikel 5.3 van het Besluit kwaliteit leefomgeving). Met dit projectbesluit wordt echter geen van deze gebouwen en locaties toegelaten.

6.9.2 Effecten

[p.m. beoordelen of het realiseren, in stand houden en gebruik van zonnepanelen voor de opwekking van zonne-energie een risicovolle activiteit is als bedoeld in bijlage VII van het Bkl]

[p.m. beoordelen of er een belemmeringengebied is voor een buisleiding: art. 5.18 en 5.19 Bkl]

[p.m. Afstemming veiligheidsregio noodzakelijk in het kader van brandveiligheid en mogelijk een onderzoek omgevingsveiligheid]

6.9.3 Vervolg onderzoek en mitigerende maatregelen

[p.m.]

6.9.4 Conclusie

Het is aannemelijk dat het project ten aanzien van het aspect omgevingsveiligheid uitvoerbaar is.

7 Landschappelijke inpassing

7.1 Landschappelijk toetsplan

Om een goede landschappelijke inpassing van de zonnepanelen en de zonnevelden langs de duurzaamheidsroute te borgen, is er een landschappelijk toetsplan (Bijlage 18) opgesteld. Hierin is geanalyseerd en beoordeeld wat de effecten van de ruimtelijke inpassing van de zonnepanelen en zonnevelden zijn op de landschappelijke en cultuurhistorische kernkwaliteiten van de A35-corridor. De ontwerpfilosofie, inclusief voorbeeld uitwerkingen, zoals beschreven in de Eindrapportage Duurzaamheidsroute A35 (Rijkswaterstaat, 2022) is daarbij als uitgangspunt genomen.

7.2 Landschapsanalyse

Het landschap langs de A35 en A1 kent een zestal landschapstypen: kampenlandschap, essenlandschap, maten- en flierenlandschap, jonge ontginningslandschap, bedrijventerreinen en stadsranden (Figuur 24).

Kampenlandschap

Essenlandschap

Maten- & Flierenlandschap

Jonge Ontginningslandschap

Bedrijventerrein

Stadsrand

Figuur 24. Verschillende landschapstypen langs de A35 en A1.

Elk landschap heeft zijn eigen gebiedskenmerken. Veel landschapstypen zijn aangetast, gefragmenteerd of verdwenen. Losse gebiedskenmerken zijn nog de enige manier waarop deze landschapstypen te herkennen zijn.

De gebiedskenmerken zijn een belangrijk aspect van de beleefbaarheid van een landschapstype. Zonnepanelen kunnen een positief of negatief effect hebben op de beleving van deze kenmerken, en daarmee het landschapstype als geheel.

In de onderstaande matrix is een overzicht gemaakt van de verschillende landschapstypen en de bijpassende gebiedskenmerken (Figuur 25).

Kenmerk	Essen-landschap	Kampen-landschap	Jonge ontginnings-landschap	Maten- & flierenlandschap	Stadsrand	Bedrijven-terrein
Openheid	 Open essen, dichte flanken	 Gesloten kampen, open omliggende landschap	 Open en rechthoekig, dichte randen	 Open beekdal, kleine gesloten velden	 Afwisselend	 Weinig/afwezig
Groen-structuren	 Houtwallen op flanken es	 Houtwal rondom kamp	 Bomenlanen	 Houtwal haaks op waterlopen	 Diverse groenstructuren	 Weinig/afwezig
Reliëf	 Hoger gelegen essen door ploegen	 Kleine kampen op dekzandruggen	 Vlak	 Aflapend, beekdal	 Vlak, taluds bij wegen	 Vlak
Schaal van het landschap	 Grootschalige essen met kleine flankdorpen	 Kleine kampen met individuele erven	 Grootschalige akkers met individuele erven	 Kleinschalig, weinig tot geen erven	 Afwisselend	 Grootschalig, gridstructuur
Historisch kavelpatroon	 Onregelmatige blokverdeling	 Onregelmatige blokverdeling	 Regelmatige blokverdeling	 Onregelmatige blokverdeling	 Niet van toepassing	 Niet van toepassing

Figuur 25. Gebiedskenmerken-matrix met de landschapstypen als kolom-kop, en de gebiedskenmerken als rij-kop.

Ter aanvulling van de bovenstaande gebiedskenmerken is er ook rekening gehouden met natuurgebieden (NNN-gebied en Natura 2000-gebied), historische essen en landgoederen.

7.3 Landschappelijk beleid

Voor zowel provincie Overijssel, Rijkswaterstaat en de betrokken gemeenten is het relevante beleid meegenomen in de methode en beoordeling. Dit beleid, specifiek gericht op het behoud van het landschap, is beschreven in de onderstaande paragrafen.

7.3.1 Beleid provincie Overijssel

Het beleidskader van de provincie voor het landschap zijn afgeleid uit de 'Catalogus gebiedskenmerken Overijssel', dat onderdeel uitmaakt van de Omgevingsvisie Overijssel. Hier komen de volgende beleidsregels uit naar voren:

- Essenlandschap: ontwikkelingen dienen plaats te vinden in de flanken van het landschap, zodat het landschappelijk raamwerk versterkt wordt.
- Kampenlandschap: ontwikkelingen dienen bij te dragen aan het behoud en de accentuering van de dragende structuren (groenstructuur en routes) en de samenhang tussen landschapselementen.

- Maten- en flierenlandschap: ontwikkelingen dienen bij te dragen aan de versterking van het historische lineaire landschap met de open kamers en coulissen, overgang van laag naar hoog en beleefbaarheid van water.
- Jonge ontginningslandschap: ontwikkelingen dienen binnen dit landschap bij te dragen aan het behoud en versterken van de lineaire structuren van lanen, bosstroken en waterlopen en ontginningslinten met erven en kenmerkende ruimtematen.

7.3.2 Beleid Rijkswaterstaat

De beleidskader van Rijkswaterstaat zijn afkomstig uit 'Visie rijkswegen Oost Nederland'. Deze houden in:

- De landschappelijke omgeving domineert, met sterke contrasten en leesbare identiteit.
- De inrichting van het snelweglandschap kenmerkt zich door herkenbaarheid, samenhang en continuïteit.
- De snelwegomgeving draagt bij aan een duurzame en circulaire leefomgeving.

7.3.3 Beleid gemeenten

De beleidskaders van de gemeenten worden genoemd in Tabel 4.

Tabel 4. Landschappelijke beleidskaders gemeenten.

Gemeente	Beleidsstuk
Hellendoorn	Beleid nieuw buitengebied
	Landschapsrecepten voor zon op land
Wierden	Landschapsontwikkelingsplan
	Afwegingskader grootschalig zon*
Almelo	Beeldkwaliteitsplan XL
	Duurzame energieladder
Borne	Toetsingskader Borne
Hengelo	Hengeloos Buiten: Omgevingsvisie buitengebied
	Omgevingsprogramma nieuwe energie
Enschede	Visie Landelijk Gebied
	Energievisie Enschede

* Dit beleidsstuk is ingetrokken door de gemeente Wierden, om het stuk te herijken. De gemeente gaat momenteel uit van provinciaal beleid.

7.4 Ontwerpfilosofie

In de 'Eindrapportage Duurzaamheidsroute A35' is een ontwerpfilosofie opgesteld voor het plaatsen van zonnepanelen langs de route. De A35 en A1 zijn daarbij opgedeeld in vier delen:

- 1 Groene stedelijke zonnecorridor
- 2 Bedrijven- en energielandschap
- 3 Duurzaamheidsroute A35 (buitengebied)
- 4 Knooppunten

Binnen deze onderdelen worden de zonnepanelen op verschillende manieren in het landschap ingepast. Voor elk onderdeel is bepaald welke bouwstenen hierin voor kunnen komen.

7.4.1 Groene stedelijke zonnecorridor

Zonne-energie is een duidelijk onderdeel van het landschap in dit deel van de duurzaamheidsroute. Bouwstenen die in dit gebied veel voorkomen zijn zonnewanden, taluds, stroken, geluidsschermen en knooppunten.

7.4.2 Bedrijven- en energielandschap

Langs bedrijventerreinen vormt zonne-energie de identiteit van het landschap. Zonnepanelen moeten duidelijk zichtbaar zijn vanaf de weg. De bouwstenen, stroken, velden en parkeerplaatsen moeten zorgen voor een hoge zichtbaarheid van de zonnepanelen.

7.4.3 Duurzaamheidsroute A35

In het buitengebied zijn de landschappelijke patronen leidend, en zonnepanelen worden ingepast in relatie tot het omliggende landschap. De ervaring vanaf de weg wordt zo min mogelijk aangetast. De bouwstenen talud, strook en knooppunt komen voor in deze delen van de route.

7.4.4 Knooppunten

Knooppunten vormen een speciaal herkenningspunt binnen de Duurzaamheidsroute. Door hun gelaagdheid en hogere ligging in het landschap beïnvloeden ze op hun locatie de ruimtelijke beleving sterk. Binnen de ontwerpfilosofie worden er drie soorten inpassingen, oftewel 'principes' van zonnepanelen op knooppunten genoemd:

- rasters;
- bosschages uithollen;
- aansluiten op vlakken en reliëf.

7.5 Beoordelingsmethodiek

De projectlocaties langs de A35 en A1 zijn beoordeeld aan de hand van drie beoordelingsaspecten:

- aanwezigheid van waardevolle grond;
- effect op de beleving van het landschap vanaf de weg;
- effect op de beleving vanuit het landschap richting de weg.

Op basis van deze beoordelingen is aan elke projectlocatie een eindscore toegevoegd.

7.6 Conclusie

De projectlocaties zijn beoordeeld op de landschappelijke inpassing. De lijn van de snelwegen loopt door verschillende landschappen en is bepalend voor de karakteristieken en cultuurhistorische waarden. Op een aantal projectlocaties leiden de zonnepanelen en zonnevelden tot een aantasting van het landschap. Voor het zorgvuldig inpassen van de locaties zijn compenserende en/of mitigerende maatregelen nodig (Tabel 5). Deze worden nader onderzocht richting het ontwerp projectbesluit.

Tabel 5. Projectlocaties waar de voorziene maatregelen leiden tot een aantasting van het landschap.

Gemeente	Projectlocatie(s) waar de maatregelen leiden tot een aantasting van het landschap	Reden	Mitigerende maatregel
Hellendoorn	HD04	De visuele relatie tussen de wegen en het buitengebied wordt verstoord door het plaatsen van een zonnewand.	Relatie met landschap versterken door kruidenrijke berm met extensief maaibeheer (2x per jaar) ten zuiden van de zonnewand aan te brengen, zijde van de doorgaande weg.
Wierden	W01a, W01b, W02	De visuele relatie tussen de wegen en het buitengebied wordt verstoord door het plaatsen van een zonnewand.	Relatie met landschap versterken door kruidenrijke berm met extensief maaibeheer (2x per jaar) ten zuiden van de zonnewand aan te brengen, zijde van de doorgaande weg.
Hengelo	HE02	Deze zoeklocatie is onderdeel van het door gemeente Hengelo aangewezen energiegebied in de oksel van de A1-A35 dat zich kenmerkt als maten- en	Mitigerende maatregelen zoals inpassingsmaatregelen en visuele afscherming om de ruimtelijke kwaliteit te behouden.

		flierenlandschap. Dit landschapstype komt alleen hier voor langs de Duurzaamheidsroute A35. Een zonneveld past minder goed bij de maat en schaal van dit landschap. Deze locatie is in het landschappelijk toetsplan als landschappelijk waardevol aangeduid, ook in relatie met het nabij gelegen natuurgebied. De ligging langs de snelweg en de (infrastructurele) structuren van de hoogspanningsleidingen maakt echter dat de gemeente Hengelo op basis van eerder doorlopen processen voor de Omgevingsvisie Hengeloos Buiten en het Omgevingsprogramma Nieuwe Energie en een landschappelijk onderzoek (Bosch en van Rijn, 2021), een zorgvuldige afweging heeft gemaakt dat dit gebied als minder waardevol kan worden beschouwd. Een zonneveld op deze locatie vraagt om een zorgvuldige inpassing ten opzichte van het zuidelijk gelegen gebied met hetzelfde landschapstype en een natuurgebied.	
Hengelo	HE05 t/m HE10	Deze projectlocaties liggen in het energiegebied in de oksel van de A1-A35. Een zonneveld past minder goed bij de maat en schaal van het aanwezige maten- en flierenlandschap. Deze locatie is in het landschappelijk toetsplan als landschappelijk waardevol aangeduid, ook in relatie met het nabij gelegen natuurgebied. Echter, net als bij locatie	Mitigerende maatregelen zoals inpassingsmaatregelen en visuele afscherming om de ruimtelijke kwaliteit te behouden.

		HE02 wordt dit gebied door de gemeente Hengelo als minder waardevol beschouwd vanwege de ligging langs de snelweg en infrastructurele structuren van de hoogspanningsmasten en -leidingen. Het plaatsen van zonnepanelen vraagt om inpassing in het landschap om het zuidelijk gelegen gebied af te schermen.	
Hengelo	HE11 en HE12	Om panelen te kunnen plaatsen op deze projectlocaties, is houtkap nodig. Dit doet afbreuk aan het groene karakter van het knooppunt, en tast natuurwaarden aan.	Mitigatie is mogelijk door de oppervlakte van het bosschage wederom als 2 bosjes/houtwallen te ontwikkelen. De gewenste oppervlakte zou dan 3 keer de oppervlakte van de huidige bosjes dienen te zijn, daar je weer vanuit een nul-situatie moet beginnen. Een locatie zou de noordzijde afscherming parkeerterrein Ikea kunnen zijn.
Hengelo	HE38 t/m HE41	De projectlocaties vereisen het kappen van bomen, met als gevolg een aantasting van het groene karakter van het knooppunt en het verdwijnen van de groene afscherming van het noordelijk gelegen bedrijventerrein.	Mitigatie is mogelijk door het oppervlakte bosschage wederom als bosjes/houtwallen te ontwikkelen. De gewenste oppervlakte zou dan 3x de oppervlakte van de huidige bosjes dienen te zijn, daar je weer vanuit een nul-situatie moet beginnen. Mogelijk zou ingezet kunnen worden op het verder vergroenen van het bedrijventerrein. Ook zou aan de noordzijde van het knooppunt een nieuwe houtwal kunnen verreizen.

8 Mer-procedure

8.1 Project-mer-beoordeling

Het project Duurzaamheidsroute A35 wordt juridisch-planologisch mogelijk gemaakt door middel van een projectbesluit. Dit projectbesluit is in de terminologie van de wetgeving over milieueffectrapportage een benodigd besluit om het project tot stand te kunnen brengen. In artikel 11.6, derde lid, aanhef en onder a, van het Omgevingsbesluit is het projectbesluit aangewezen als benodigd besluit waarvoor de procedure voor een milieueffectrapportage voor projecten moet worden gevolgd, het zogenaamde project(boordelings)-mer. Dit betekent dat dit projectbesluit in eerste instantie is getoetst op de grond van artikel 11.6, eerste en tweede lid, van het Omgevingsbesluit aan bijlage V van het Omgevingsbesluit, om te bepalen of er bij de voorgenomen activiteit aanzienlijke milieueffecten kunnen optreden.

In bijlage V van het Omgevingsbesluit worden de projecten benoemd die aanzienlijke milieueffecten kunnen hebben. Kolom 2 van bijlage V bevat in samenhang met kolom 1, de projecten, bedoeld in artikel 16.43, eerste lid, onder a, van de Omgevingswet die aanzienlijke milieueffecten kunnen hebben en waarvoor bij de voorbereiding van het besluit een milieueffectrapport moet worden gemaakt. Kolom 3 van bijlage V bevat in samenhang met kolom 1, de projecten, bedoeld in artikel 16.43, eerste lid, onder b, van de Omgevingswet waarvoor moet worden beoordeeld of zij aanzienlijke milieueffecten kunnen hebben en, als dat het geval is, waarvoor bij de voorbereiding van het besluit een milieueffectrapport moet worden gemaakt.

De aanleg van zonnepanelen of een zonnepark wordt in bijlage V van het Omgevingsbesluit niet direct aangewezen. Er zijn twee categorieën (type projecten) die eventueel van toepassing zijn (Tabel 6):

- J11 in bijlage V van het Omgevingsbesluit: een stedelijk ontwikkelingsproject, met het inbegrip van de bouw van winkelcentra en parkeerterreinen. Onder de Omgevingswet bestaat er nog geen jurisprudentie over de projecten die binnen categorie J11 vallen. Onder oude wetgeving ging het vooral om projecten die leiden tot (aanzienlijke) toename van bebouwing en verhard oppervlak. De zonnevelden voor de Duurzaamheidsroute A35 worden voornamelijk ontwikkeld in de berm van de A35, waarbij geen toename in verharding wordt gerealiseerd.
- J12 in bijlage V van het Omgevingsbesluit: een landinrichtingsproject. Net zoals categorie J11 bestaat er over categorie J12 nog geen jurisprudentie. Onder oude wetgeving gaat het bij een landinrichtingsproject om projecten waarbij het landelijke gebied wordt ingericht. Het gaat dan om het wijzigen van de functie van water, natuur, recreatie en landbouw. Hoewel deze functies zich nauwelijks bevinden in het projectgebied, bevindt de Duurzaamheidsroute A35 zich wel grotendeels in het landelijke gebied. Ook beslaat de route een groot gebied, ongeveer 120 ha. Om deze redenen is het niet uit te sluiten dat de Duurzaamheidsroute A35 wordt gezien als een landinrichtingsproject. Het gaat om een mer-beoordelingsplicht zoals beschreven in Kolom 3. Kolom 2, waarbij meteen een mer-plicht geldt, kan voor een landinrichtingsproject nooit van toepassing zijn.

Tabel 6 Bijlage V van Omgevingsbesluit.

Kolom 1		Kolom 2	Kolom 3	Kolom 4
Nr.	Projecten	Gevalen waarin de mer-plicht geldt (artikel 16.43, eerste lid, aanhef en onder a, van de wet)	Gevalen waarin de mer-beoordelingsplicht geldt (artikel 16.43, eerste lid, aanhef en onder b, van de wet)	Besluiten als bedoeld in artikel 11.6, derde lid, onder c, van dit besluit

J11	Stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra en parkeerterreinen	Niet van toepassing	Aanleg, wijziging of uitbreiding	Het omgevingsplan
J12	Landinrichtingsproject en	Niet van toepassing	Aanleg, wijziging of uitbreiding	Het omgevingsplan

8.2 Conclusie

[p.m.]

De beoordelingsnotitie en aanmeldnotitie behorende bij de opgestelde mer-beoordeling zijn te vinden in Bijlagen 19 en 20 respectievelijk.

9 Participatie

9.1 Beschrijving van het participatieproces

Voor de Duurzaamheidsroute A35 heeft een uitgebreid participatieproces in meerdere fases plaatsgevonden. Tijdens de verkenningsfase, in 2021, hebben honderden betrokken inwoners, ondernemers, weggebruikers en groneigenaren uit de zes gemeenten meegedacht over de Duurzaamheidsroute A35. Dit gebeurde in twee rondes, via online bijeenkomsten, een digitale kaart en een enquête. De belanghebbenden konden meedenken over geschikte locaties, ontwerp mogelijkheden en randvoorwaarden voor het opwekken van duurzame zonne-energie langs de N35/A35 en A1. Deze uitkomsten zijn gebundeld in het verkenningenrapport (Rijkswaterstaat, 2022).

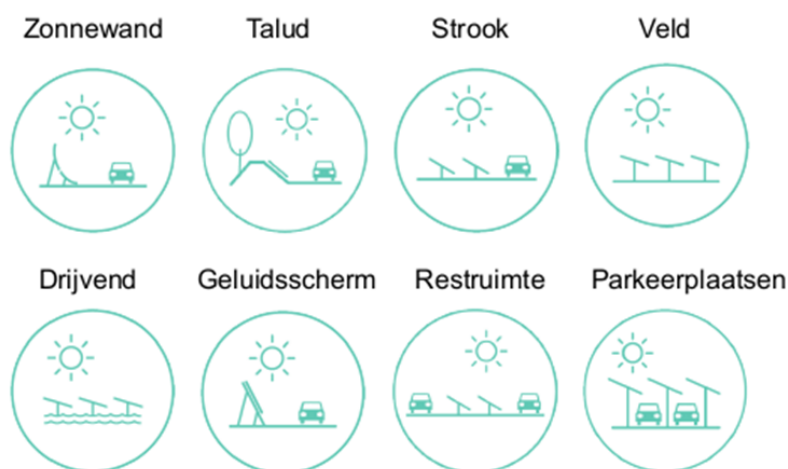
Als vervolg hierop heeft er in oktober en november 2023 een derde ronde plaatsgevonden, deze bestond uit zeven participatiebijeenkomsten georganiseerd. Deze bijeenkomsten hebben plaatsgevonden tussen 17 oktober en 9 november en waren zonder aanmelding te bezoeken. De bijeenkomsten zijn georganiseerd met het oog op verschillende doelen. Zo zijn omwonende en belanghebbende geïnformeerd over de stand van zaken van het project, zowel doelend op de inhoud als het proces. Daarnaast zijn deze participatiebijeenkomsten georganiseerd om kennis, suggesties en ideeën te verzamelen en beoordelen. Ook is hierbij ingegaan op de ingebrachte punten uit de eerdere participatieronde. De uitkomsten uit deze participatieronden zijn terug te lezen in het participatierapport (EMMA, 2024).

Daarnaast zijn gemeenten Hellendoorn, Wierden, Almelo, Borne, Hengelo en Enschede samen met de provincie Overijssel, regionale- en Rijkspartners nauw betrokken geweest bij het opstellen van dit voorliggende voorontwerp projectbesluit. Deze organisaties hebben de mogelijkheid gekregen om mee te denken met het proces, en om de randvoorwaarden die vanuit hun organisatie naar voren zijn gekomen te borgen. Daarnaast hebben er meerdere consultatiemomenten plaatsgevonden, waarbij open aanmerkingen meegenomen zijn.

9.2 Resultaten participatie tijdens verkenning

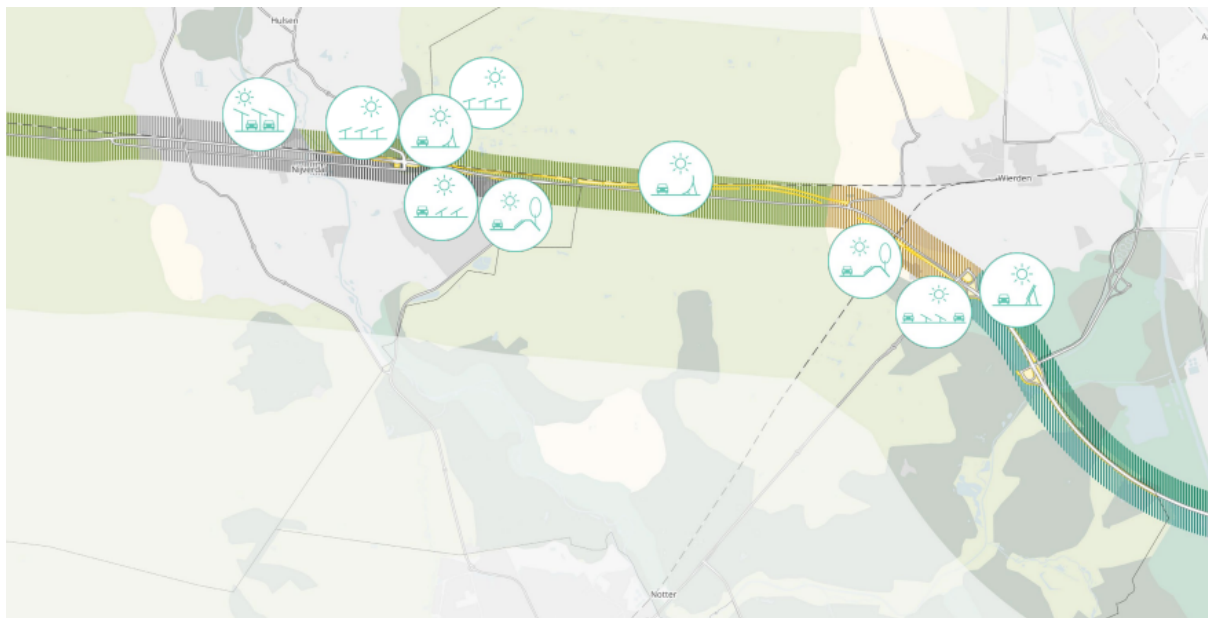
9.2.1 Participatieronde 1

De participatie in de verkenningsfase heeft in twee rondes plaatsgevonden. In de eerste participatieronde zijn er bouwstenen opgesteld voor de wijze van energieopwekking. Hieruit zijn acht bouwstenen naar voren gekomen (Figuur 26).

Figuur 26. Bouwstenen uit participatieronde 1, verkenningenrapport A35.

Deze bouwstenen zijn vervolgens gebruikt om locaties op de kaart aan te wijzen, met de geschikte manier van energieopwekking voor die locaties. Dit heeft geleid tot de kaartjes in Figuur 27. Deze kaartjes zijn gemaakt voor elke gemeente.

Figuur 27. Het gebruik van bouwstenen op locaties.

Deze bouwstenenkaarten zijn in het verkenningenrapport gebruikt om de ontwerpfilosofie voor de duurzaamheidsroute op te stellen.

Uit deze eerste participatieronde zijn ook een aantal algemene randvoorwaarden naar voren gekomen. Dit zijn:

- Goede landschappelijke inpassing;
- Rekening houden met belangrijke uitzichten, zowel vanuit de weg als vanuit de omgeving;
- Inzetten op meervoudig ruimtegebruik;
- Zorgvuldig omgaan met recreatiegebieden;
- Ruimte voor biodiversiteit;
- Rekening houden met bestaande natuur;
- Behoud van bomen, of herplanten.

9.2.2 Participatieronde 2

Met de input uit de eerste participatieronde is er in het verkenningenrapport een ontwerpfilosofie opgesteld. Om te testen of deze ontwerpfilosofie recht deed aan de input van belanghebbende, waaronder de zes gemeenten, hun inwoners en belanghebbende, heeft er een tweede participatieronde plaatsgevonden. Tijdens deze ronde werd de gemeenschappelijke ontwerpfilosofie aan de aanwezige participanten gepresenteerd. Vervolgens zijn de aanwezigen in drie deelgroepen uiteen gegaan, om specifiek in te kunnen zoomen op de verschillende gemeenten. Tijdens deze sessie zijn de visualisaties van alle voorbeelduitwerkingen binnen de gemeenten doorgesproken. De participanten kregen de ruimte om op- en aanmerkingen te maken en te reflecteren of hun eerdere bijdrage bij de participatiesessie goed was verwerkt.

9.3 Resultaten participatie tijdens voorbereiding projectbesluit

Eind 2023 heeft de tweede fase en tevens de derde ronde van het participatietraject plaatsgevonden. Tijdens deze fase zijn zeven participatiebijeenkomsten georganiseerd, om de input van participanten mee te kunnen nemen in het projectbesluit. Deelnemers van de participatiebijeenkomsten zijn gevraagd

om bij hun inbreng op het project rekening te houden met enkele voorwaarden. De voorgedragen input moet het opwekken van duurzame zonne-energie en het behoud van landschap combineren. Daarnaast is het van belang dat de voorgedragen oplossingen praktisch uitvoerbaar, beheersbaar en kosteneffectief zijn, zonder in te leveren op de kwaliteit en integriteit van het landschap en de lokale gemeenschap.

9.3.1 Overzicht van door derden voorgedragen mogelijke oplossingen

Tijdens de bijeenkomsten konden deelnemers hun suggesties en zorgen meegeven via post-its bij de thematafels. Deze bevindingen zijn opgedeeld in drie thema's: ruimtelijke inpassing, financiële participatie en inbreng gronden.

9.3.2 Ruimtelijke inpassing

Zonnewanden tegen geluidsoverlast

Op vrijwel alle avonden zagen deelnemers kansen in het plaatsen van zonnewanden om geluidsoverlast van de snelweg te verminderen. In Borne & Hengelo werd als bijkomend voordeel genoemd dat de zonnewand het zicht op files kan ontnemen. Wel maken meerdere deelnemers bij verschillende gemeenten zich zorgen over de geluidsheerkaatsing bij zonnewanden. Daarbij werd in het buitengebied juist genoemd om de zonnepanelen alleen vlak neer te leggen, omdat dat het uitzicht het minst belemmert.

Zorgen over netcongestie

Netcongestie is een actueel thema en kwam op alle avonden naar voren. Bij sommige avonden werd creatief meegedacht over opslag en lokale afname van elektriciteit. Bij andere avonden stonden de zorgen meer centraal. Een veelgehoorde zorg rond netcongestie: wat gebeurt er als de duurzaamheidsroute meer energie opwekt dan er ruimte is op het elektriciteitsnet? Worden de zonnepanelen van particulieren dan bijvoorbeeld uitgeschakeld?

Vergroenen, niet ontgroenen

Op verschillende avonden waren deelnemers er fel op tegen dat er bomen gekapt moeten worden voor de duurzaamheidsroute. Vooral het behoud van oude bomen, parken en natuur werd vaak als zorg geuit. Er werd ook geopperd om de zonnepanelen juist te vergroenen, door bijvoorbeeld aan de achterkant van een zonnewand klimop te laten groeien.

Veelgenoemde locaties

Zowel zonnepanelen op taluds als zonnepanelen op water werden door veel deelnemers als goede opties gezien. Ook werd meermaals de voorkeur uitgesproken om de zonnepanelen te centreren rond bestaande industrie.

Veelgenoemde zorgen

Op meerdere avonden maakten deelnemers zich zorgen over de gevolgen voor omwonenden. Met name brandveiligheid, geluidsoverlast, schittering en waardevermindering werden vaak genoemd. In Enschede-Midden en Hengelo maakten deelnemers zich daarnaast ook zorgen om vernieling. Bij de bijeenkomsten voor Wierden & Almelo en Hengelo & Borne was er ook relatief veel wantrouwen tegen de overheid in het algemeen en rond de opwek van duurzame energie.

9.3.3 Financiële participatie

Het animo voor de thematafel financiële participatie was erg verschillend per bijeenkomst. Bij de avonden waar men over het algemeen positief stond tegenover zonnepanelen langs de duurzaamheidsroute, waren er meer belangstellenden dan bij de avonden waar men minder positief was over de zonnepanelen. Voor alle avonden geldt dat er meer vragen werden gesteld dan dat er input werd geleverd. Men wilde vooral weten wat financiële participatie inhoudt en hoe het precies te werk gaat.

Over het algemeen was er een sterke wens om de opbrengst van de zonnepanelen zoveel mogelijk lokaal te laten landen.

Opbrengsten moeten terugvloeien naar omgeving

De algemene stemming over financiële participatie is dat iedereen mee moet kunnen doen, ook mensen die het financieel minder breed hebben. Er waren suggesties dat mensen met meer geld de administratieve lasten kunnen dragen voor mensen met minder geld, en dat er goede mogelijkheden gecreëerd kunnen worden voor mensen die zelf niet de mogelijkheid hebben voor zon op dak. Over de minimale inzet bij mede-eigenaarschap en financiële deelname is verdeeldheid. Aan de ene kant is er de suggestie dat de minimale inbreng zo laag mogelijk is zodat zo veel mogelijk mensen mee kunnen doen. Aan de andere kant de suggestie dat de inbreng hoger is zodat het rendement ook echt wat opbrengt.

In het algemeen is de stemming dat alles zo lokaal mogelijk gehouden moet worden. Dus het liefst ook dat de stroom lokaal gebuikt wordt en dat de opbrengsten (grotendeels) binnen de gemeenten blijven.

9.3.4 Inbreng gronden

Bij de thematafel inbreng gronden was het doel om in gesprek te gaan met grondeigenaren die mogelijk willen aansluiten bij het project Duurzaamheidsroute A35 en dus een deel van hun grond beschikbaar willen stellen voor de opwek van duurzame energie middels zonnepanelen. Niet bij alle gemeenten was dit een gespreksonderwerp. Gemeenten Hellendoorn, Wierden en Almelo hebben ervoor gekozen om hier niet over in gesprek te gaan, bijvoorbeeld omdat eerder al gebleken was dat hier in deze gemeente weinig interesse voor was, of omdat zij zelf ook geen gemeentelijke gronden inbrengen.

Bij Enschede, Hengelo en Borne waren er wel gesprekken over de inbreng van grond door grondeigenaren. De gemeenten zijn afzonderlijk met de geïnteresseerden in gesprek gegaan, zowel tijdens de participatieavond als bij interesse tijdens een vervolgesprek. In januari en februari 2024 is er besproken welke gronden definitief worden meegenomen in de duurzaamheidsroute. Deze zijn in de terugkoppelingsbijeenkomst bekend gemaakt.

9.3.5 Out-of-the-box suggesties

Op meerdere avonden gaven deelnemers out-of-the box suggesties. Deze zijn niet voor de hand liggend en wellicht nog niet schaalbaar, maar zijn wel inspirerend:

- De weg overkappen met zonnepanelen;
- Tunnels uitbreiden met zonnepanelen;
- Zonnepanelen in het asfalt;
- Zonnepanelen op vangrails;
- Bifacial zonnepanelen: verticale opstellen met panelen aan weerszijde;
- Kunstwerk geïntegreerd met zonnepanelen als icoon van de duurzaamheidsroute, eventueel in combinatie met speelse bruikbaarheid (telefoon/fiets oplaadstation, E-BBQ);
- Een hoge reclamemast voor lokale bedrijven, met daaronder zonnepanelen.

9.4 Betrokkenheid van organisaties

Verschillende organisaties zijn bij het opstellen van dit voorliggende projectbesluit geraadpleegd, om zo te borgen dat het projectbesluit breed gedragen is. Met alle betrokken organisaties heeft een randvoorwaardengesprek plaatsgevonden, om de voorwaarden die uit de verkenning naar voren zijn gekomen definitief te maken. Daarnaast is het vigerende beleid besproken tijdens deze gesprekken.

Tevens hebben er in het kader van het projectbesluit zes werkgroepen plaatsgevonden. Deze werkgroepen zijn georganiseerd voor de betrokken planologen van de zes gemeenten en de provincie Overijssel. Daarnaast is Rijkswaterstaat bij de werkgroepen aanwezig geweest. Gedurende de werkgroepen is het projectbesluit uitgewerkt van voorontwerp naar ontwerp, en uiteindelijk naar een definitief projectbesluit.

10 Regels in het projectbesluit

10.1 Beschrijving van het instrument projectbesluit

Het projectbesluit is één van de kerninstrumenten van de Omgevingswet. Dit instrument heeft onder andere het instrument inpassingsplan vervangen. Om projecten planologisch-juridisch mogelijk te maken beschikt de provincie Overijssel over dit nieuwe instrument. Dit instrument wordt dan ook toegepast voor het mogelijk maken van de Duurzaamheidsroute A35.

Het projectbesluit wijzigt de omgevingsplannen die liggen op de gronden waarop het project zal worden gerealiseerd. In tegenstelling tot het voormalige instrument provinciaal inpassingsplan, waarmee werd afgeweken van de regels van bestemmingsplannen en andere ruimtelijke plannen, vormt het projectbesluit een zelfstandig stukje omgevingsplan dat in het bestaande omgevingsplan wordt ingevoegd. Wel mag het projectbesluit alleen de regels van het omgevingsplan wijzigen met regels uit dat besluit indien en voor zover die regels nodig zijn voor de realisering van het project.

Omdat dit projectbesluit als uitgangspunt de regels van een omgevingsplan wijzigt, zijn de regels die de omgevingsplannen wijzigen verdeeld over zes hoofdstukken. Voor elke gemeente is de wijziging van haar omgevingsplan te zien in het hoofdstuk dat haar omgevingsplan betreft. Deze hoofdstukken zijn de hoofdstukken 3 tot en met 8 van de regels van dit projectbesluit.

Daarnaast zijn regels voor tijdelijke maatregelen (hoofdstuk 9 van de regels) en mitigerende maatregelen (hoofdstuk 10 van de regels) opgenomen die de omgevingsplannen wijzigen. Dit geldt ook voor de (aanvullende of afwijkende) beoordelingsregels, aanvraagvereisten en regels voor het verbinden van voorschriften aan de omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit als zijnde een uitvoeringsbesluit van dit projectbesluit (hoofdstuk 12 van de regels).

10.2 Het projectbesluit in de overgangsfase van het omgevingsplan

Op het moment van vaststellen van dit projectbesluit hadden alle zes betrokken gemeenten nog geen volwaardig omgevingsplan vastgesteld voor de gronden waarop dit projectbesluit ziet. De gemeenten, hebben voor hun grondgebied een voorlopig omgevingsplan van kracht dat met het overgangsrecht van de Omgevingswet van rechtswege is ontstaan. Dit is het zogenoemde tijdelijk deel van het omgevingsplan waarin alle bestemmingsplannen en andere ruimtelijke plannen zijn opgenomen die zijn voorbereid en vastgesteld op grond van de wetgeving die gold vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024. Daarnaast zijn in dat tijdelijke deel voormalige regels van het Rijk opgenomen (de zogenaamde bruidsschat) en enkele andere besluiten met betrekking tot ruimtelijke ordening en milieu.

De gemeenten hebben tot 1 januari 2032 de tijd gekregen om het tijdelijke deel van het omgevingsplan te vervangen door een vast deel: het volwaardig volgens de Omgevingswet ingerichte omgevingsplan. Dit is de zogenaamde overgangsfase.

Zolang een gemeente nog geen volwaardig omgevingsplan heeft vastgesteld kan een projectbesluit het omgevingsplan niet wijzigen. In principe geldt dit voor de duur van de overgangsfase, maar als een gemeente voor de gronden van het projectbesluit eerder een volwaardig omgevingsplan heeft vastgesteld kan het projectbesluit dat omgevingsplan wel wijzigen.

Omdat een projectbesluit een omgevingsplan niet kan wijzigen zolang dat nog geen volwaardig omgevingsplan is, wordt het projectbesluit in dat geval van rechtswege aangemerkt als omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Met zo een omgevingsvergunning kan immers alleen worden afgeweken van het omgevingsplan en na een bepaalde tijdsduur dient die omgevingsvergunning te zijn verwerkt in het omgevingsplan.

Omdat de zes gemeenten nog geen volwaardig omgevingsplan op de gronden van het projectbesluit van kracht hebben, wordt ook dit projectbesluit aangemerkt als een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Aangemerkt als zodanig, gelet op de werking richting het tijdelijk deel van het omgevingsplan, namelijk door daarvan af te wijken, en gelet op de verplichting om dit projectbesluit te verwerken in het omgevingsplan.

Dit projectbesluit wordt om overgangsrechtelijke redenen aangemerkt als omgevingsvergunning maar is dat qua inrichting en opbouw niet. Daarom is dit projectbesluit volgens de regels voor een projectbesluit opgesteld. Wel is rekening gehouden met het feit dat in deze overgangsrechtelijke fase geen stukje omgevingsplan kan worden opgesteld voor het project. Daarom is in de regels verwezen naar de regels in het tijdelijk deel van het omgevingsplan.

10.3 Opbouw van de regels per omgevingsplan

Elk hoofdstuk van de zes hoofdstukken 3 tot en met 8 van de regels begint met het aanwijzen van het toepassingsbereik van de regels in dat hoofdstuk. De regels in die hoofdstukken, die alle de titel “Activiteiten in Omgevingsplan [naam gemeente]” hebben, zijn de zogenaamde permanente maatregelen. Deze betreffen de activiteiten om het project te realiseren, in gebruik te nemen en in stand te houden. Dit in tegenstelling tot de zogenaamde tijdelijke maatregelen (hoofdstuk 9 van de regels) die zien op de tijdelijke activiteiten om het realiseren mogelijk te maken, zoals de bouw van een tijdelijke bouwkeet of een tijdelijke toegangsweg tot de bouwplaats.

In dat onderdeel wordt ook de werking van het projectbesluit ten opzichte van het omgevingsplan geregeld, alhoewel deze werking ook al wettelijk is geregeld. Vanuit het projectteam is besloten om die wettelijke regels te herhalen en toe te passen op de concrete situatie per gemeente, juist omdat het instrument projectbesluit nog erg nieuw is voor gemeenten.

Het belangrijkste deel van elk hoofdstuk is het deel waarin per gemeente de functie aan de locaties (projectbesluitgebieden) wordt toegedeeld, de locaties worden aangewezen en de regels worden gesteld aan die locaties.

10.4 Inhoud van de regels per omgevingsplan

In elk hoofdstuk van de zes hoofdstukken 3 tot en met 8 (van de regels) zijn per locatie (projectbesluitgebied) de regels voor het bouwen en aanleggen van de bouwsteen op die locatie gegeven. In eerste instantie wordt in die regels verwezen naar de uniforme regels voor de bouwstenen die zijn opgenomen in de bijlagen bij de regels (bijlage II). Maar in het betreffende artikel is van de uniforme regels afgeweken vanwege de lokale eisen van de kant van de gemeente. Indien in enig artikel niet is afgeweken, dan gelden op die locatie alleen de uniforme regels.

In datzelfde eerste artikel per locatie staan ook de regels voor het bouwen van bijbehorende bouwwerken, zoals transformatorhuisjes, omvormers en bouwwerken voor energieopslag, en het aanleggen van de verbindingen voor transport van elektriciteit.

Het artikel over de bouwsteen wordt gevolgd door artikelen die dezelfde locatie betreffen en waarin – indien dat het geval is op de locatie - worden geregeld:

- de buisleidingen voor transport van, vooral, aardgas onder hoge druk;
- de bovengrondse hoogspanningsverbindingen met een spanning van 380 kV en 110 kV;
- de ondergrondse hoogspanningsleidingen met een spanning van 110 kV; de verwijzingen naar de regels in het tijdelijk deel van het omgevingsplan van de gemeenten waaraan tevens moet worden voldaan bij de bouw en aanleg van de bouwsteen, bijvoorbeeld de regels voor een archeologisch verwachtingengebied.

10.5 Toepassing instructieregels in Besluit kwaliteit leefomgeving

10.5.1 Inleiding en wijze van toetsen van de toepasselijkheid

Op grond van artikel 9.1, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving zijn voor een projectbesluit, vast te stellen door gedeputeerde staten, afdeling 5.1 (m.u.v. een enkele paragraaf) en artikel 5.165 van dat besluit van overeenkomstige toepassing verklaard op de voorbereiding van het projectbesluit. Afdeling 5.1 omvat de instructieregels voor omgevingsplannen met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Zoals gezegd in paragraaf 10.2 wordt dit projectbesluit van rechtswege aangemerkt als een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit waardoor volgens hetzelfde overgangsrecht niet hoeft te voldaan aan het vereiste dat het projectbesluit het omgevingsplan wijzigt. Een projectbesluit waarop dit overgangsrecht niet meer van toepassing is moet voldoen aan, onder meer, een evenwichtige toedeling van functies aan locaties en aan voornoemde instructieregels voor omgevingsplannen. Deze eisen vormen een voorwaarde om een omgevingsplan te kunnen wijzigen. Strikt gezien hoeft dit projectbesluit dan ook niet te voldoen aan afdeling 5.1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Niettemin is dit projectbesluit opgesteld als ware het zo dat dit projectbesluit de zes omgevingsplannen wijzigt.

In de volgende paragrafen is de toets aan die afdeling 5.1 weergegeven. Eerdergenoemd artikel 5.165 is niet van toepassing op dit projectbesluit.

10.5.2 Waarborgen van veiligheid

Met de zogenaamde omgevingsveiligheid van het project, als bedoeld in paragraaf 5.1.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, is in dit projectbesluit rekening gehouden. Zie paragraaf 6.9 van dit projectbesluit.

Door een aantal locaties lopen buisleidingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen, in de meeste gevallen aardgas onder hoge druk. Op grond van artikel 5.19, aanhef en onder b, van het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt in het omgevingsplan gewaarborgd dat de veiligheid van de buisleiding niet wordt geschaad bij het toelaten van:

- 1°. andere bouwwerken dan die, bedoeld onder a; en
- 2°. activiteiten die van invloed kunnen zijn op de integriteit en werking van de buisleiding, met uitzondering van graafwerkzaamheden als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten.

Met deze instructieregel is in de regels rekening gehouden door te voldoen aan de eisen van de Gasunie.

10.5.3 Kwaliteit van de buitenlucht

Met dit projectbesluit worden niet mogelijk gemaakt:

- de aanleg van een wegtunnelbuis met een tunnelbuislengte als bedoeld in bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving van ten minste 100 m;
- een wijziging van een wegtunnelbuis waarbij de tunnelbuislengte met ten minste 100 m toeneemt; of
- de aanleg van een autoweg of een autosnelweg.

Artikel 5.50 van het Besluit kwaliteit leefomgeving is daarom niet van toepassing. Evenmin zijn de projectbesluitgebieden gelegen in een aandachtsgebied voor luchtkwaliteit, als bedoeld in artikel 5.51 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Aan de instructieregels omtrent luchtkwaliteit hoeft derhalve geen uitvoering te worden gegeven.

10.5.4 Beschermen van waterbelangen

Met de gevolgen van het project voor het beheer van het watersysteem, als bedoeld in artikel 5.37 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, is in dit projectbesluit rekening gehouden. Zie paragraaf 6.2 van dit projectbesluit.

10.5.5 Geluid door activiteiten

Het is op voorhand uit te sluiten dat de installaties voor opwekking van zonne-energie geluid veroorzaken, althans geluid voortbrengen van een niveau dat tot of over de maximale standaardwaarden en grenswaarden ligt, als bedoeld in artikel 5.65, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

10.5.6 Geluid door wegen en spoorwegen

De meeste locaties (projectbesluitgebieden) waarop een installatie voor opwekking van zonne-energie mogelijk wordt gemaakt, liggen naast de autosnelwegen A35 en A1 waarvoor reeds onder de oude wetgeving de verplichting voor het Rijk bestond om geluidproductieplafonds vast te stellen. Sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet moet de provincie ook voor de N35 een geluidproductieplafond (met omgevingswaarden) vaststellen.

Enkele locaties (projectbesluitgebieden) in de gemeenten Hellendoorn en Wierden liggen in de nabijheid van een hoofdspoorweg waarvoor eveneens de verplichting tot vaststelling van een geluidproductieplafond gold.

De vraag over de toepasselijkheid van instructieregels voor wegen en spoorwegen in verband met geluid is of de zonnepanelen een zodanige akoestiek veroorzaken door het voorbijrijden van motorvoegen respectievelijk treinen dat deze geluidswaarneering de geluidproductieplafonds in negatieve zin beïnvloeden. Onderzoek hiernaar is in het kader van dit projectbesluit verricht (zie par. [p.m.] van deze motivering).

10.5.7 Trillingen

De instructieregels voor het milieuaspect trillingen zien op het toelaten in een omgevingsplan (en daarmee in een projectbesluit) van een trillinggevoelig gebouw of het toelaten van een activiteit die trillingen in een frequentie van 1 tot 80 Hz veroorzaakt in een trillinggevoelige ruimte van een trillinggevoelig gebouw (artikel 5.79h van het Besluit kwaliteit leefomgeving). Zulke toelatingen vinden met dit projectbesluit niet plaats.

10.5.8 Bodemkwaliteit

De instructieregels voor de bodemkwaliteit zien op het toelaten in een omgevingsplan (en daarmee in een projectbesluit) van een bodemgevoelig gebouw op een bodemgevoelige locatie (artikel 5.89h van het Besluit kwaliteit leefomgeving). Zo een toelating vindt met dit projectbesluit niet plaats.

10.5.9 Geur

De instructieregels voor het milieuaspect geur zien op het toelaten in een omgevingsplan (en daarmee in een projectbesluit) van een geurgevoelig gebouw of het toelaten van een in de instructieregels aangewezen geurveroorzakende activiteit op een locatie (artikel 5.90 van het Besluit kwaliteit leefomgeving). Zulke toelatingen vinden met dit projectbesluit niet plaats.

10.5.10 Cultureel erfgoed

Met de gevolgen van het project voor het behoud van cultureel erfgoed, met inbegrip van bekende of aantoonbaar te verwachten archeologische monumenten, als bedoeld in artikel 5.130 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, is in dit projectbesluit rekening gehouden. Zie paragraaf 6.4 van dit projectbesluit.

10.5.11 Reserveringsgebieden wegen en buisleidingen

Bij de voorbereiding van dit projectbesluit is beoordeeld of een reserveringsgebied voor een weg of voor een buisleiding de locaties (projectbesluitgebieden) doorkruist. Is dat het geval dan moet worden voldaan aan artikel 5.134 respectievelijk artikel 5.136 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

De helft van de locaties (projectbesluitgebieden) in de gemeenten Hellendoorn en Wierden lag in het reserveringsgebied voor de verbreding van de autoweg N35 naar een autoweg tussen Nijverdal en Wierden. Door de vernietiging van het desbetreffende tracébesluit door de Afdeling bestuursrechtspraak

van de Raad van State zijn ook de voorbeschermingsregels van dat tracébesluit vervallen (zie verder over deze uitspraak paragraaf 2.4.1 van deze motivering). Ook het reserveringsgebied voor die verbreding is niet (meer) opgenomen bij de aanwijzingen van reserveringsgebieden op basis van artikel 2.28, eerste lid, van de Omgevingsregeling.

Met een reserveringsgebied voor een weg hoeft in dit projectbesluit geen rekening te worden gehouden.

Op geen van de locaties (projectbesluitgebieden) ligt een reserveringsgebied voor een buisleiding van nationaal belang als bedoeld in artikel 3.101 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

10.5.12 Invloed op communicatieapparatuur e.d. luchthavens

Een deel van de projectbesluitgebieden ligt in de zone van Twente Airport. De zonnepanelen hebben echter geen invloed op de communicatie-, navigatie- en radarapparatuur van deze luchthaven. Er hoeft dan ook geen toepassing te worden gegeven aan de instructieregel in artikel 5.161a van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

10.5.13 Aanwijzing tracé hoogspanningsverbinding met spanning van tenminste 220 kV

Een aantal hoogspanningsverbindingen (van TenneT) die de locaties (projectbesluitgebieden) doorkruist, betreft een hoogspanningsverbinding met een spanning van tenminste 220 kV. Concreet gaat het om verbindingen met een spanning van 380 kV.

Volgens artikel 5.159 van het Besluit kwaliteit leefomgeving moet voor een hoogspanningsverbinding met een spanning van tenminste 220 kV in het omgevingsplan (en dus ook in een projectbesluit) het tracé worden aangegeven. Verder moet volgens dat artikel het gebruik als hoogspanningsverbinding en de daarmee verbonden schakel- en transformatorstations en andere voor die hoogspanningsverbinding noodzakelijke hulpmiddelen worden toegestaan.

In de regels van dit projectbesluit zijn de tracés aangewezen voor de 380kV-verbindingen en zijn daarbij genoemde regels opgenomen. Dit is per locatie gebeurd.

10.5.14 Vrijwaringsgebied rijkswater

Het waterlichaam Twentekanalen vormt volgens het Besluit kwaliteit leefomgeving een rijkswater. Volgens artikel 5.160 van dat besluit moet aan weerszijden van dat oppervlaktewaterlichaam een vrijwaringsgebied in acht worden genomen. Geen van de locaties (projectbesluitgebieden) ligt echter op of in nabijheid van het reserveringsgebied van het waterlichaam Twentekanalen.

10.5.15 Landelijke fiets- en wandelroute

[p.m.]

10.6 Toepassing regels Omgevingsverordening Overijssel 2024

10.6.1 Inleiding en wijze van toetsen van de toepasselijkheid

Op grond van hoofdstuk 4 van de Omgevingsverordening Overijssel 2024, waarin instructieregels voor omgevingsplannen zijn opgenomen met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, is dit projectbesluit getoetst. In afdeling 4.1 zijn die instructieregels van overeenkomstige toepassing op een projectbesluit verklaard.

10.6.2 Ruimtelijke kwaliteit

Op grond van artikel 4.8 e.v. van de Omgevingsverordening Overijssel 2024 mogen alleen nieuwe ontwikkelingen worden toegelaten die de ruimtelijke kwaliteit versterken. Voor de toets of dat het geval is moet gebruik worden gemaakt van het uitvoeringsmodel van de Omgevingsvisie en de catalogus Gebiedskenmerken in bijlage VII van de verordening. Hieraan is getoetst. Zie hoofdstuk 7 van deze motivering.

10.6.3 Kwaliteitsimpuls zonnevelden

Op grond van artikel 4.106 van de Omgevingsverordening Overijssel 2024 moet in de motivering van dit projectbesluit de maatschappelijke waarde van de zonnevelden worden onderbouwd. Dit is gebeurd in hoofdstuk 2 van deze motivering.

10.7 Projectbesluit als uitvoeringsbesluit

[Dit onderdeel is in afdeling 12.1 van de regels gereserveerd voor het geval dat bij het opstellen van het ontwerp-projectbesluit het gebruikmaken van deze bevoegdheid alsnog wenselijk blijkt.]

10.8 Uitvoeringsbesluiten op basis van dit projectbesluit

10.8.1 Regels over uitvoeringsbesluiten algemeen

De uitvoeringsbesluiten zijn geregeld in hoofdstuk 12 van de regels.

Dit projectbesluit is de grondslag voor het verlenen van de omgevingsvergunningen en andere toestemmingen of ontheffingen om dit project uiteindelijk te kunnen uitvoeren (de zogenaamde uitvoeringsbesluiten). In de afdeling 12.2 van de regels zijn voor de omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit nadere regels gegeven. De omgevingsplanactiviteit, en daarmee ook de omgevingsvergunning daarvoor als deze voor de uitvoering van de activiteit in de regels van het omgevingsplan verplicht is gesteld, is geregeld in het omgevingsplan. Deze activiteit betreft primair de omgevingsplanactiviteit voor bouwen, in stand houden en gebruik van een bouwwerk en die voor het uitvoeren van een werk, niet zijnde een bouwwerk, of een werkzaamheid (of korter gezegd: aanleggen). Daarnaast kunnen er andere omgevingsvergunningen voor een omgevingsplanactiviteit nodig zijn, zoals voor het slopen van een bouwwerk of het aanleggen van een uitweg (ofwel: in- en uitrit).

Omdat de omgevingsplanactiviteit wordt geregeld in het omgevingsplan kunnen de vergunningsregels voor die activiteit met een projectbesluit worden gewijzigd. De vergunningsregels betreffen:

- de vergunningplicht: het verbod om een activiteit zonder omgevingsvergunning uit te voeren;
- de beoordelingsregels voor de beoordeling van de aanvraag om omgevingsvergunning;
- de aanvraagvereisten; en
- de regels voor het verbinden van voorschriften aan de omgevingsvergunning.

Al deze regels kunnen met een projectbesluit worden gewijzigd in het belang van het project. Echter, dit projectbesluit kan alleen maar afwijken van deze regels (zie de status van dit projectbesluit in paragraaf 10.2 van deze motivering). Deze afwijking betreft het aanvullen van de beoordelingsregels, de aanvraagvereisten en de regels voor voorschriften.

10.8.2 Opbouw van de regels over uitvoeringsbesluiten

In de regels over de uitvoeringsbesluiten wordt per soort omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit geregeld welke aanvullende vergunningsregels gelden waarmee rekening moet worden gehouden de verlening van zo een omgevingsvergunning. Dit geldt voor de volgende soorten van omgevingsvergunning:

- de omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit voor het bouwen, in stand houden en gebruik van een bouwwerk;
- de omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit voor het uitvoeren van een werk, niet zijnde bouwwerk, of een werkzaamheid (deze omgevingsvergunning is ook nodig in geval van werken in een archeologisch verwachtingengebied);
- de omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit voor het slopen van een bouwwerk;
- de omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit voor het aanleggen van een uitweg;
- [p.m.].

[p.m. Deze paragraaf wordt aangevuld nadat exact duidelijk is welke activiteiten op de locatie worden geregeld.]

10.8.3 Andere benodigde omgevingsvergunningen, andere toestemmingen of andere ontheffingen

Verder worden in afdeling 12.2 de andere omgevingsvergunningen op basis van de Omgevingswet aangegeven. De vergunningsregels voor die omgevingsvergunningen kunnen niet worden aangepast met een projectbesluit. Het betreft eerder een opsomming van omgevingsvergunningen als aandachtspunt voor de uitvoering van het projectbesluit. Het geeft daarom niet aan dat zo een omgevingsvergunning absoluut vereist is voor de uitvoering want voor de uitvoering van het projectbesluit kan mogelijk een uitzondering op de vergunningplicht van toepassing zijn.

Een en ander geldt ook voor een meldingsplicht.

Deze opsomming betreft het volgende:

- de omgevingsvergunning voor een beperkingengebied langs een weg in beheer bij het Rijk;
- de omgevingsvergunning voor een beperkingengebied langs een spoorweg in beheer bij het Rijk;
- de omgevingsvergunning voor een ontgrondingenactiviteit;
- de omgevingsvergunning voor een wateractiviteit;
- de meldingsplicht voor het vellen en herbepplanten van houtopstanden;
- [p.m.].

Verder kan het nodig zijn voor de uitvoering van het project om de volgende besluiten als tijdelijke maatregelen te nemen:

- een (tijdelijk) verkeersbesluit op basis van de Wegenverkeerswet 1990;
- een (tijdelijk) besluit tot onttrekking van een openbare weg aan de openbaarheid op basis van de Wegenwet.

10.9 Overige regels van dit projectbesluit

10.9.1 Tijdelijke maatregelen en mitigerende maatregelen

De tijdelijke maatregelen zijn geregeld in hoofdstuk 9 van de regels en de mitigerende maatregelen zijn geregeld in hoofdstuk 10 van de regels.

De tijdelijke maatregelen betreffen regels voor het tijdelijk bouwen en aanleggen van bijvoorbeeld een bouwkeet, een bouwplaats, een toegangsweg tot de bouwplaats en dergelijke. Die voorzieningen zijn nodig om het project te kunnen realiseren. Is het project eenmaal gerealiseerd dan moeten gronden waarop tijdelijk is gebouwd en aangelegd teruggebracht worden naar de oorspronkelijke staat. Met de oorspronkelijke staat is bedoeld de staat waarin de gronden zich bevonden voordat het tijdelijk bouwen en aanleggen waren gestart.

[dit onderdeel wordt bij het opstellen van het ontwerp-projectbesluit ingevuld indien tijdelijke voorzieningen nodig zijn en, zo ja, duidelijk is hoe die voorzieningen moeten worden geregeld.]

De mitigerende maatregelen betreffen regels waaraan moet worden voldaan om nadelige gevolgen van het project voor de fysieke leefomgeving te voorkomen of tenminste te beperken.

[dit onderdeel wordt bij het opstellen van het ontwerp-projectbesluit ingevuld indien mitigerende maatregelen nodig zijn.]

10.9.2 Buiten toepassing laten van regels van algemene aard

[Dit onderdeel is in de regels gereserveerd voor het geval dat bij het opstellen van het ontwerp-projectbesluit het gebruikmaken van deze bevoegdheid alsnog wenselijk blijkt.]

10.9.3 Uitwerking van het projectbesluit

[Dit onderdeel is in de regels gereserveerd voor het geval dat bij het opstellen van het ontwerp-projectbesluit het gebruikmaken van deze bevoegdheid alsnog wenselijk blijkt.]

10.9.4 Algemene bepalingen

In hoofdstuk 1 van de regels dat de algemene bepalingen betreft, worden op de eerste plaats de begripsbepalingen gedefinieerd. Voor de begripsbepalingen die specifiek voor dit projectbesluit gelden wordt verwezen naar bijlage I bij de regels. Verder wordt de definiëring van de begripsbepalingen van overeenkomstige toepassing op dit projectbesluit aangewezen die zijn opgenomen in de Omgevingswet, het Besluit activiteiten leefomgeving, het Besluit bouwwerken leefomgeving, het Besluit kwaliteit leefomgeving, het Omgevingsbesluit en de Omgevingsregeling.

Verder worden in hoofdstuk 1 de meetregels en de rekenregels voor de toepassing van dit projectbesluit gegeven. Voor de rekenregels wordt verwezen naar de rekenregels die zijn opgenomen in hoofdstuk 6 van de Omgevingsregeling.

10.9.5 Regels over activiteiten algemeen

In hoofdstuk 2 van de regels worden regels over de activiteiten gegeven die op alle andere regels van het projectbesluit die de activiteiten betreffen, zoals die over de omgevingsplannen in hoofdstukken 3 tot en met 8, van toepassing zijn.

In afdeling 2.1 van de regels wordt de status van het projectbesluit aangewezen. Hierin is aangegeven dat dit projectbesluit een projectbesluit is van gedeputeerde staten van de provincie Overijssel voor welke bevoegdheid artikel 5.44, eerste lid, van de Omgevingswet de grondslag is.

Verder is in deze afdeling geregeld om welke soorten van activiteiten het gaat.

In afdeling 2.2 van de regels is het doel van het project gegeven. Niet van het projectbesluit want dat doel betreft het planologisch-juridisch mogelijk maken van het project. Het doel van het project is geregeld in de vorm van doelregels waaraan bij een aanvraag van een uitvoeringsbesluit moet worden getoetst. De doelregels zijn dus aanvullende beoordelingsregels.

In afdeling 2.3 staan de algemene regels waaraan bij de uitvoering van dit projectbesluit moet worden voldaan. In deze afdeling is eerst aangegeven degene die aan die regels moet voldoen (normadressaat). Vervolgens is in deze afdeling een specifieke zorgplicht opgenomen waaraan moet worden voldaan ongeacht een regeling waarin vooraf toestemming is vereist voor het uitvoeren van een activiteit (bijvoorbeeld een omgevingsvergunning). Tot slot is in deze afdeling de mogelijkheid tot het regelen van maatwerk gegeven in de vorm van maatwerkvoorschriften. Deze bepaling biedt flexibiliteit in de uitvoering van de regels over activiteiten in dit projectbesluit.

10.9.6 Financiële bepalingen

In hoofdstuk 14 van de regels dat de financiële bepalingen betreft, worden de financiële aspecten van de uitvoering van het projectbesluit geregeld voor zover dit regelen wettelijk is toegestaan of indien dit regelen wettelijk verplicht is.

Indien de regels van kostenverhaal, als bedoeld in paragraaf 13.6.3 van de Omgevingswet, op de uitvoering van het project van toepassing zijn, dan dienen exploitatieregels ten behoeve van het kostenverhaal langs publiekrechtelijke weg in het projectbesluit te worden opgenomen (artikel 13.4, tweede lid, onder b, van de Omgevingswet).

[p.m. Dit onderdeel is in afdeling 14.1 van de regels gereserveerd voor het geval dat bij het opstellen van het ontwerp-projectbesluit het opnemen van exploitatieregels verplicht is. Dit is vooral afhankelijk van het langs privaatrechtelijke weg overeenkomen van kostenverhaal, bijvoorbeeld in een samenwerkingsovereenkomst. Is dat het geval dan hoeven er geen exploitatieregels in het projectbesluit te worden opgenomen.]

In afdeling 14.2 van de regels worden de procedureregels voor het aanvragen van nadeelcompensatie gegeven. Nadeelcompensatie is geregeld in afdeling 15.1 van de Omgevingswet in samenhang met titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht.

[p.m. Dit onderdeel is in deze consultatieversie van het projectbesluit nog gereserveerd maar wordt in het ontwerp-projectbesluit ingevuld.]

Referenties

Bosch & van Rijn (28-05-2021), Locatieonderzoek grootschalige zon en wind.

EMMA (26-02-2024), Participatieverslag Planfase Duurzaamheidsroute A35.

Gedeputeerde Staten van Overijssel (04-07-2023), Brief aan PS Voorbereiden Projectbesluit Duurzaamheidsroute A35, D2023-06-009072.

Gedeputeerde Staten van Overijssel (03-01-2024), Voorbereidingsbesluit Zonnevelden Overijssel 2024.

Gemeente Almelo (2020), Omgevingsvisie voor de ideale gemeente Almelo 2020-2040.

Gemeente Almelo (2020), Duurzame energieladder.

Gemeente Almelo (2018), Beleidskader Stimulering realisatie en allocatie opwek zonne-energie Almelo (zonneladder Almelo).

Gemeente Almelo (2017), Beeldkwaliteitsplan XL Businesspark Twente 2017.

Gemeente Borne (2023), Omgevingsvisie 'Samen Borne 2024+'.

Gemeente Borne (2021), Energievisie Borne.

Gemeente Enschede (2020), Toekomstvisie Enschede 2020.

Gemeente Enschede (2021), Energievisie Enschede.

Gemeente Enschede (2021), Beleidsregels zonne-energie.

Gemeente Enschede (2021), Visie landelijk gebied Enschede.

Gemeente Hellendoorn (2014), Omgevingsvisie 'Natuurlijk avontuurlijk'.

Gemeente Hellendoorn (2021), Landschapsrecepten voor zon.

Gemeente Hengelo (2020), Omgevingsvisie Hengeloos Buiten.

Gemeente Hengelo (2021), Nieuwe energie Hengelo 2022 – 2025.

Gemeente Hengelo (2021), Omgevingsprogramma Nieuwe Energie 2021 – 2030.

Gemeente Wierden (2022), Toekomstvisie 2030 Thuis in de gemeente Wierden.

Gemeente Wierden (2022), Programma Klimaatadaptatie Wierden 2022 – 2028.

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, (z.d.), van [Energie op Rijksvastgoed](#) | [Energie op Rijksgrond](#)

Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (26-10-2023), Kamerbrief aangescherpte voorkeursvolgorde zon.

Provincie Overijssel (2017), Omgevingsvisie Overijssel, Beken kleur.

Provincie Overijssel (21-06-2022), Fundament voor de nieuwe Omgevingsvisie.

Provincie Overijssel (21-04-2020), Handreiking zonnenvelden.

Provincie Overijssel (13-12-2023), Omgevingsverordening provincie Overijssel.

Provinciale Staten van Overijssel (06-09-2023), Brief PS voorgenomen zonbeleid en voorbereidingsbesluit.

RES Twente (18-05-2021), Regionale Energiestrategie Twente 1.0.

RHO Adviseurs (20-02-2024), XL Business Park 2 Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (2021), Klimaatakkoord: effecten van nieuwe energiebronnen op gezondheid en veiligheid in Nederland. RIVM-rapport 2021-0054.

Rijksoverheid (28-06-2019), Klimaatakkoord.

Rijksoverheid (september 2020), Nationale Omgevingsvisie.

Rijkswaterstaat (februari 2022), Duurzaamheidsroute A35 Eindrapportage Verkenning.

Tauw (12-02-2024), Notitie Reikwijdte en Detailniveau – Herziening Natura 2000-beheerplan Lonnekermeer.

TNO (30-08-2021), Hinder door zonreflecties – Vuistregels voor plaatsing van zonnenvelden langs snelwegen.